

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

2009/C 75/07	Πληροφορίες που διαβιβάζουν τα κράτη μέλη για τις κρατικές ενισχύσεις οι οποίες χορηγούνται βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Επιτροπής για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001	28
2009/C 75/08	Ανακοίνωση της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1008/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους κοινούς κανόνες εκμετάλλευσης των αεροπορικών γραμμών στην Κοινότητα — Προκήρυξη διαγωνισμού για την εκμετάλλευση τακτικών αεροπορικών γραμμών σύμφωνα με την υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας ⁽¹⁾	31
2009/C 75/09	Ανακοίνωση της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1008/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους κοινούς κανόνες εκμετάλλευσης των αεροπορικών γραμμών στην Κοινότητα — Πρόσκληση υποβολής προσφορών για την εκτέλεση τακτικών αεροπορικών γραμμών σύμφωνα με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας ⁽¹⁾	32

V Γνωστοποιήσεις

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Επιτροπή

2009/C 75/10	Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για επιχορήγηση στο πλαίσιο του προγράμματος εργασιών στον τομέα του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) για το 2009 [Απόφαση C(2009) 2179 της Επιτροπής]	33
2009/C 75/11	Πρόσκληση υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του πολυετούς προγράμματος εργασιών 2009 για επιχορηγήσεις στο πεδίο του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) την περίοδο 2007-2013 [Απόφαση C(2009) 2178 της Επιτροπής]	34
2009/C 75/12	Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για επιχορήγηση στο πλαίσιο του προγράμματος εργασιών στον τομέα του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) όπως προβλέπεται στο Ευρωπαϊκό σχέδιο για την ανάκαμψη της οικονομίας [Απόφαση C(2009) 2183 της Επιτροπής]	35

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Επιτροπή

2009/C 75/13	Προηγούμενη γνωστοποίηση συγκέντρωσης (Υπόθεση COMP/M.5500 — General Motors/Delphi Steering Business) ⁽¹⁾	36
--------------	--	----

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Επιτροπή

2009/C 75/14	Δημοσίευση αίτησης σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 510/2006 του Συμβουλίου για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων	37
2009/C 75/15	Δημοσίευση αίτησης σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 510/2006 του Συμβουλίου για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων	41

Διορθωτικά

2009/C 75/16	Διορθωτικό στην πρόσκληση για την υποβολή παρατηρήσεων κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 παράγραφος 2 του μέρους I του πρωτοκόλλου 3 της συμφωνίας μεταξύ των κρατών ΕΖΕΣ για τη σύσταση Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου σχετικά με κρατική ενίσχυση όσον αφορά τη φορολόγηση των εταιρειών εξαρτημένης ασφάλισης στο Λιχτενστάιν (Το παρόν κείμενο ακυρώνει και αντικαθιστά το κείμενο που δημοσιεύθηκε στην ΕΕ C 72 της 26.3.2009, σ. 50)	45
--------------	---	----

IV

(Πληροφορίες)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ 2009-2013 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

(2009/C 75/01)

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Τον Ιούνιο 2007, το Συμβούλιο ΔΕΥ αποφάσισε ότι πρέπει να αναληφθούν εργασίες με την προοπτική της ανάπτυξης, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, της χρήσης των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνίας (ΤΠΕ) στον τομέα της δικαιοσύνης, ιδίως με τη δημιουργία μιας ευρωπαϊκής δικτυακής πύλης.
2. Πράγματι, η χρήση αυτών των νέων τεχνολογιών συμβάλλει στον εξορθολογισμό και την απλούστευση των δικαστικών διαδικασιών. Η χρήση ηλεκτρονικού συστήματος στον τομέα αυτόν επιτρέπει τη σύντμηση της διάρκειας των διαδικασιών και του λειτουργικού κόστους, προς όφελος των πολιτών, των επιχειρήσεων, των ασκούντων νομικά επαγγέλματα και της απονομής της δικαιοσύνης. Η πρόσβαση στη δικαιοσύνη καθίσταται ως εκ τούτου ευκολότερη.
3. Σύμφωνα με τις μελέτες που πραγματοποίησε η Επιτροπή⁽¹⁾, δέκα εκατομμύρια περίπου πρόσωπα ενέχονται σήμερα σε διασυνοριακές αστικές διαδικασίες. Η αναλογία αυτή τείνει να αυξηθεί λόγω της ανάπτυξης της κυκλοφορίας των προσώπων στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
4. Εδώ και δεκαοκτώ μήνες, η ομάδα του Συμβουλίου «Νομική Πληροφορική (Ηλεκτρονική δικαιοσύνη)» ανέλαβε σημαντικές εργασίες για να ανταποκριθεί στις διαδοχικές εντολές που της ανέθεσε το Συμβούλιο. Στο πλαίσιο αυτό, ορισμένα κράτη μέλη εκπόνησαν πιλοτικά σχέδια, ιδίως δε ένα σχέδιο για τη δημιουργία ευρωπαϊκής δικτυακής πύλης ηλεκτρονικής δικαιοσύνης.
5. Η Επιτροπή δημοσίευσε, στις 2 Ιουνίου 2008, ανακοίνωση προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή με τίτλο «Προς μια ευρωπαϊκή στρατηγική σε θέματα ηλεκτρονικής δικαιοσύνης (e-Justice)»⁽²⁾.

6. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο άρχισε από πλευράς του έναν προβληματισμό για το θέμα της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, που αναμένεται να οδηγήσει στην έγκριση εκθέσεως πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου πριν τα τέλη του 2008.
7. Το Συμβούλιο, κατά τη σύνοδό του στις 5 και 6 Ιουνίου 2008, κάλεσε την ομάδα «Νομική Πληροφορική (Ηλεκτρονική δικαιοσύνη)» να εξετάσει, βάσει της ανακοίνωσης της Επιτροπής⁽³⁾, τις πτυχές που σχετίζονται με τη δημιουργία μιας δομής συντονισμού και διαχείρισης ικανής να αναπτύξει διάφορα σχέδια μεγάλης κλίμακας σε εύλογο χρονικό διάστημα στον τομέα της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, και να αρχίσει συζητήσεις για την εκπόνηση πολυετούς προγράμματος εργασίας.
8. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, κατά τη σύνοδό του στις 18 και 19 Ιουνίου 2008, χαρέτισε την πρωτοβουλία «για τη σταδιακή εγκαθίδρυση μιας ενιαίας ενωσιακής δικτυακής πύλης ηλεκτρονικής δικαιοσύνης ως το τέλος του 2009».

II. ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΓΡΑΜΜΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

9. Η ανάπτυξη της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης πρέπει να εγγραφεί σε ένα τρίτο πλαίσιο:
 1. Εργασίες για την ηλεκτρονική δικαιοσύνη που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί
10. Πριν από τις εργασίες της Ομάδας «Ηλεκτρονική Δικαιοσύνη», είχαν ήδη πραγματοποιηθεί εργασίες στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως για να εξασφαλιστεί η πρόσβαση στην ευρωπαϊκή πληροφόρηση (ισοτοπία των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων). Περισσότερο εξειδικευμένες εργασίες έχουν γίνει ή βρίσκονται σε φάση πραγματοποίησης είτε στο πλαίσιο της εφαρμογής νομικών πράξεων που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο στον τομέα των αστικών (ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο για αστικές και εμπορικές υποθέσεις) ή των ποινικών υποθέσεων (π.χ., ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο για ποινικές υποθέσεις ή διασύνδεση των ευρωπαϊκών ποινικών μητρώων),

⁽¹⁾ 10285/08 ADD 1 JURINFO 45 JAI 305 JUSTCIV 119 COPEN 118 CRIMORG 87.

⁽²⁾ 10285/08 JURINFO 45 JAI 305 JUSTCIV 119 COPEN 118 CRIMORG 87.

⁽³⁾ Σημειώτεον ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει αρχίσει συζητήσεις για την ηλεκτρονική δικαιοσύνη.

είτε βάσει πρωτοβουλιών των δικαστικών επαγγελματιών (π.χ., ευρωπαϊκό δίκτυο των μητρώων διαθηκών), είτε ακόμη σε άλλο πλαίσιο, όπως π.χ. της δικτύωσης μητρώων και καταλόγων επιχειρήσεων μέσω του EBR και της δικτύωσης κτηματολογίων μέσω του EULIS.

11. Επομένως, η ενσωμάτωση αυτών των πρωτοβουλιών στο πλαίσιο του πολυετούς προγράμματος για την ηλεκτρονική δικαιοσύνη πρέπει να γίνει σε συνεννόηση με τους υπευθύνους για την εφαρμογή τους.

2. Πλαίσιο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης

12. Το σύστημα της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης πρέπει να σχεδιαστεί κατά τρόπον που να σέβεται την αρχή της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης.
13. Ωστόσο, από τεχνική άποψη, η ηλεκτρονική δικαιοσύνη πρέπει να λαμβάνει υπόψη το γενικότερο πλαίσιο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης⁽¹⁾. Έχει ήδη διαμορφωθεί αξιολογή εμπειρογνωμοσύνη σχετικά με τα σχέδια ασφαλούς υποδομής και αυθεντικοποίησης των εγγράφων, η οποία και θα πρέπει να αξιοποιηθεί. Σε πλήρη συνεργασία με την Επιτροπή, πρέπει να προωθηθεί ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο διαλειτουργικότητας (ΕΠΔ) που θα εκπονηθεί στο πλαίσιο του προγράμματος IDABC (διαλειτουργική παροχή πανευρωπαϊκών υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στις δημόσιες διοικήσεις, τις επιχειρήσεις και τους πολίτες)⁽²⁾. Οι ευρωπαϊκές εργασίες για την ηλεκτρονική υπογραφή και την ηλεκτρονική ταυτότητα⁽³⁾ έχουν ιδιαίτερη σπουδαιότητα για τον τομέα της δικαιοσύνης, όπου η αυθεντικοποίηση των εγγράφων είναι θέμα ζωτικής σημασίας.
14. Σε αυτό λοιπόν το γενικό πλαίσιο θα πρέπει να οριστεί το πολυετές πρόγραμμα, το οποίο δεν πρέπει να φιλοδοξεί να δώσει μια απάντηση μόνο βραχυπρόθεσμα, αλλά επίσης μεσοπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα, επιτρέποντας κατ' αυτόν τον τρόπο να προωθηθεί, με την αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνίας, η ανάπτυξη ενός ευρωπαϊκού χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

3. Μια οριζόντια προσέγγιση

15. Τα ζητήματα τα σχετικά με την ηλεκτρονική δικαιοσύνη δεν περιορίζονται σε ορισμένους μόνο νομικούς τομείς, αλλά ανακύπτουν σε πλήθος τομέων του αστικού, του ποινικού και του διοικητικού δικαίου. Επομένως, η επιγραμματική δικαιοσύνη αποτελεί οριζόντιο ζήτημα στα πλαίσια ευρωπαϊκών διαδικασιών με διασυνοριακό χαρακτήρα.

III. ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ

1. Πεδίο εφαρμογής

16. Πρέπει να κατοχυρωθεί η ευρωπαϊκή διάσταση του σχεδίου της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης. Προς τούτο, η «ηλεκτρονική δικαιοσύνη» θα έπρεπε να μετονομασθεί σε «ευρωπαϊκή ηλεκτρονική δικαιοσύνη».
17. Βεβαίως, τα κράτη μέλη παραμένουν ελεύθερα, εφόσον σέβονται τις προβλεπόμενες στις συνθήκες αρμοδιότητες, να θεσπίζουν μεταξύ τους σχέδια που να αφορούν την ηλεκτρονική δικαιοσύνη, και όχι απαραίτητα την ευρωπαϊκή. Όμως, αυτά τα σχέδια δεν επιδιώκουν να αποκτήσουν ευρωπαϊκή υπόσταση,

ούτε βεβαίως κοινοτική χρηματοδότηση, παρά μόνον υπό ορισμένες προϋποθέσεις.

18. Λαμβανομένης υπόψη της οριζόντιας διάστασης της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, η ομάδα «Ηλεκτρονική δικαιοσύνη» έχει ως στόχο να αναλάβει συντονιστικό ρόλο, εξετάζοντας τα τεχνικά ζητήματα που τέθηκαν κατά τις εργασίες οι οποίες διεξάγονται σε άλλες ομάδες και επιτροπές του Συμβουλίου. Αντίθετα, το νομοθετικό έργο θα πρέπει να πραγματοποιηθεί από τις αρμόδιες ομάδες του Συμβουλίου, όπως π.χ. η ομάδα «Συνεργασία επί ποινικών θεμάτων» ή η Επιτροπή θεμάτων αστικού δικαίου.

19. Το σύστημα ηλεκτρονικής δικαιοσύνης θα πρέπει να είναι προσίτο στους πολίτες και στους οικονομικούς παράγοντες, στους ασκούντες νομικά επαγγέλματα και στις δικαστικές αρχές, που θα αξιοποιούν τις υπάρχουσες σύγχρονες τεχνολογίες. Θα πρέπει να οριστούν τρία κριτήρια:

α) Η ευρωπαϊκή διάσταση

20. Η ευρωπαϊκή ηλεκτρονική δικαιοσύνη αναμένεται να συντελέσει στη διαμόρφωση ενός ευρωπαϊκού χώρου δικαιοσύνης, χρησιμοποιώντας τις τεχνολογίες των πληροφοριών και της επικοινωνίας. Στη συνάρτηση αυτήν, τα σχέδια που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης πρέπει να συμπεριλαμβάνουν εν δυνάμει όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

β) Υποστήριξη της οικοδόμησης του ευρωπαϊκού δικαστικού χώρου

21. Τα σχέδια θα πρέπει να ευνοούν την εφαρμογή των νομοθετικών πράξεων που έχουν ήδη θεσπιστεί από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και την Ευρωπαϊκή Ένωση στον τομέα της δικαιοσύνης, χωρίς ωστόσο να αποκλείουν και τα άλλα σχέδια που προσθέτουν αξία για τη διαμόρφωση ενός ευρωπαϊκού χώρου δικαιοσύνης.

22. Επιπλέον, η ευρωπαϊκή ηλεκτρονική δικαιοσύνη θα πρέπει ν' αποτελεί εργαλείο εργασίας για τους ασκούντες νομικά επαγγέλματα και τις δικαστικές αρχές, παρέχοντας ένα μέσο και επιμέρους λειτουργικές δυνατότητες για αποτελεσματικές και ασφαλείς ανταλλαγές πληροφοριών.

γ) Ένα οικοδόμημα στην υπηρεσία των ευρωπαίων πολιτών

23. Είναι πολύ σημαντικό να τεθεί η ανάπτυξη της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης στην άμεση υπηρεσία των ευρωπαίων πολιτών, οι οποίοι να επωφεληθούν από την αξία που προσθέτει, ιδίως μέσω της δικτυακής πύλης. Επομένως, κατά την επιλογή των σχεδίων ή της σειράς υλοποίησής τους, είναι σκόπιμο να λαμβάνεται μέριμνα ώστε οι πολίτες να μπορέσουν ταχέως να επωφεληθούν απτά από τα εργαλεία της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης. Κατ' αυτή την έννοια, θα πρέπει να τεθούν όσο το δυνατόν συντομότερα σε εφαρμογή διάφορα σχέδια, σύμφωνα με το Παράρτημα, με την επιφύλαξη άλλων σχεδίων που ενδέχεται να προστεθούν όπως προβλέπεται στο παρόν σχέδιο δράσης.

24. Όλα τα σχέδια που επιτρέπουν στους ευρωπαίους πολίτες να γνωρίσουν καλύτερα τα δικαιώματά τους πληρούν αυτόν τον στόχο. Το ίδιο πρέπει να συμβαίνει με τα σχέδια που τους επιτρέπουν να τα ασκήσουν (ευεργέτημα πενίας, διαμεσολάβηση, μετάφραση κ.λπ. ...).

⁽¹⁾ Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση ορίζεται ως η εφαρμογή των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνίας στο σύνολο των διοικητικών διαδικασιών.

⁽²⁾ <http://ec.europa.eu/idabc/> Preliminary Study on mutual recognition of e-Signatures for e-Government applications (2007) και eID Interoperability for PEGS (2007)

⁽³⁾ Standardisation aspects of e-Signature — (2007) http://ec.europa.eu/information_society/europe/i2010/docs/esignatures/e_signatures_standardisation.pdf

2. Οι λειτουργίες της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης

25. Οι εργασίες που έχει αναλάβει η Ομάδα «Ηλεκτρονική Δικαιοσύνη» καθώς και η ανακοίνωση της Επιτροπής επιτρέπουν το σαφή ορισμό των λειτουργικών δυνατοτήτων του μελλοντικού συστήματος ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης. Θα πρέπει να εγκαθιδρυθούν οι εξής τρεις λειτουργίες:

α) Πρόσβαση στις πληροφορίες που αφορούν τον τομέα της δικαιοσύνης

26. Αυτές οι πληροφορίες σχετίζονται ειδικότερα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία και νομολογία ⁽¹⁾ όπως και με εκείνες που αφορούν τα κράτη μέλη.

27. Η ευρωπαϊκή ηλεκτρονική δικαιοσύνη θα παρέχει επίσης πρόσβαση, μέσω διασυνδέσεων, στις πληροφορίες που διαχειρίζονται τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της δημόσιας υπηρεσίας της δικαιοσύνης (για παράδειγμα, και με την επιφύλαξη των κανόνων λειτουργίας του σχεδίου αυτού, διασύνδεση των βάσεων δεδομένων των κρατών μελών για τα ποινικά μητρώα).

β) Απούλοπιση διαδικασιών

28. Η απούλοπιση των διασυνοριακών δικαστικών και εξωδικαστικών διαδικασιών (π.χ. ηλεκτρονική διαμεσολάβηση) καλύπτει, μεταξύ άλλων, την ηλεκτρονική επικοινωνία μεταξύ δικαιοδοτικού οργάνου και ενδιαφερομένου προσώπου, ιδίως για την εφαρμογή των ευρωπαϊκών νομικών πράξεων θεσπίζονται από το Συμβούλιο ⁽²⁾.

γ) Επικοινωνίες μεταξύ δικαστικών αρχών

29. Ιδιαίτερη σπουδαιότητα παρουσιάζουν η απλούστευση και η ενθάρρυνση των επικοινωνιών μεταξύ των δικαστικών αρχών των κρατών μελών (π.χ. με τηλεικονοδιάσκεψη ή μέσω ασφαλούς ηλεκτρονικού δικτύου), ειδικότερα στο πλαίσιο των νομικών πράξεων που έχουν εγκριθεί για τον ευρωπαϊκό δικαστικό χώρο.

3. Η δικτυακή πύλη της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης

30. Η δικτυακή πύλη της ενοποιημένης ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, τη δημιουργία της οποίας το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει ζητήσει για τα τέλη του 2009, αποτέλεσε αντικείμενο σημαντικών εργασιών στο πλαίσιο της ομάδας «Ηλεκτρονική Δικαιοσύνη». Στο πλαίσιο αυτό, υλοποιήθηκε επίσης πιλοτικό σχέδιο από μια ομάδα κρατών μελών. Η δικτυακή πύλη θα πρέπει να αποτελέσει συνέχεια των εργασιών που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι τούδε στο πλαίσιο του πιλοτικού σχεδίου.

31. Η δικτυακή πύλη θα παρέχει πρόσβαση σε ολόκληρο το σύστημα της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, τουτέστι σε ευρωπαϊκούς και εθνικούς ιστοτόπους πληροφοριών ή/και σε υπηρεσίες, χωρίς όμως να αποτελεί απλώς και μόνον δέσμη συνδέσεων με άλλους ιστοτόπους.

32. Η δικτυακή πύλη θα πρέπει, μέσω ενιαίας διαδικασίας αυθεντικοποίησης, να παρέχει στους ασκούντες συναφή προς τη δικαιοσύνη επαγγέλματα πρόσβαση σε διάφορες λειτουργικές

δυνατότητες προοριζόμενες ειδικά γι' αυτούς, όπου θα τους δοθούν κατάλληλα δικαιώματα πρόσβασης. Θα ήταν ίσως σκόπιμο να είναι διαθέσιμη η εν λόγω δυνατότητα αυθεντικοποίησης και για τους μη επαγγελματίες του κλάδου.

33. Επιπλέον, θα παρέχει πρόσβαση σε εθνικές λειτουργικές δυνατότητες μέσω μιας εύχρηστης πολύγλωσσης διεπαφής που θα τις καθιστά κατανοητές στους ευρωπαίους πολίτες.

34. Το περιεχόμενο των λειτουργικών δυνατοτήτων, η πρόσβαση στις οποίες θα καθιστάται εφικτή μέσω της δικτυακής πύλης, καθώς και η διαχείρισή του, εξαρτώνται προφανώς από τις επιλογές που θα κάνει το Συμβούλιο τόσο ως προς τις λειτουργίες της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης όσο και ως προς τους λεπτομερείς κανόνες που θα διέπουν τη διαχείρισή της.

4. Τεχνικές πλευρές

35. Η συγκρότηση ενός συστήματος ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης προϋποθέτει τη ρύθμιση ορισμένων οριζόντιων τεχνικών θεμάτων που προσδιορίζονται ειδικότερα στην έκθεση την οποία ενέκρινε το Συμβούλιο στις 5 Ιουνίου 2007 ⁽³⁾.

α) Ένα αποκεντρωμένο τεχνικό σύστημα

36. Κατά την άτυπη σύνοδό τους στη Δρέσδη τον Ιανουάριο του 2007, οι Υπουργοί Δικαιοσύνης εξέφρασαν, στη μεγάλη πλειοψηφία τους, την επιθυμία να δημιουργηθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο ένα αποκεντρωμένο σύστημα που να διασυνδέει μεταξύ τους τα συστήματα που υπάρχουν στα κράτη μέλη.

β) Τυποποίηση των ανταλλαγών πληροφοριών

37. Πρέπει να εξασφαλιστεί η μεγαλύτερη δυνατή συμβατότητα μεταξύ των διαφόρων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων που επιλέγονται για την εφαρμογή των συστημάτων απονομής της δικαιοσύνης, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα τη μέγιστη ευελιξία στα κράτη μέλη. Ωστόσο, είναι απαραίτητο να επιτευχθεί συμφωνία για τυποποιημένους μορφότυπους και πρωτόκολλα επικοινωνίας, λαμβάνοντας υπόψη τα υφιστάμενα συναφή ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα, που να επιτρέπουν τη διαλειτουργική, αποτελεσματική, ασφαλή και ταχεία ανταλλαγή με το ελάχιστο δυνατό κόστος.

γ) Μηχανισμοί αυθεντικοποίησης

38. Μια ουσιαστική προϋπόθεση για την αποτελεσματική χρησιμοποίηση της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης υπεράνω εθνικών συνόρων είναι η ανάπτυξη ενιαίων προτύπων ή διεπαφών για την χρησιμοποίηση των τεχνολογιών αυθεντικοποίησης και των συστατικών στοιχείων των ηλεκτρονικών υπογραφών. Η απαίτηση αυτή είναι ζωτικής σημασίας τουλάχιστον για τις λειτουργικές δυνατότητες της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης που υπερβαίνουν την απλή διάθεση νομικών πληροφοριών στο κοινό. Επομένως, είναι σκόπιμο να συνεχισθεί η εξέταση των διαφόρων νομικών επιταγών που ισχύουν στα κράτη μέλη καθώς και των τεχνολογιών που αυτά χρησιμοποιούν. Βάσει των αποτελεσμάτων και της πείρας που θα αποκτηθούν θα μπορέσει να καθορισθεί η εγκαθίδρυση ηλεκτρονικής ανταλλαγής εγγράφων μεταξύ των κρατών μελών όσο το δυνατόν ασφαλέστερης από νομική άποψη.

⁽¹⁾ Θα δημιουργηθεί σύνδεση μεταξύ του EUR-Lex και του N-Lex.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1896/2006· κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 861/2007.

⁽³⁾ Έγγραφο αριθ. 10393/07 JURINFO 21 της 5ης Ιουνίου 2007.

- δ) Ασφάλεια του συστήματος και προστασία των δεδομένων
39. Στο πλαίσιο της δημιουργίας υπηρεσιών της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης που να επιτρέπουν την κοινοποίηση πληροφοριών μεταξύ δικαστικών αρχών ή μεταξύ δικαστικών αρχών και πολιτών ή επαγγελματιών, τα δεδομένα αυτά θα πρέπει να ανταλλάσσονται σε ένα πλαίσιο προστατευμένο από αθέμιτες επεμβάσεις. Στο σημείο αυτό θα μπορούσαν να ληφθούν επίσης υπόψη οι προπαρασκευαστικές εργασίες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του IDABC.
40. Εξ άλλου, δεδομένου ότι τα δεδομένα αυτά έχουν ως επί το πλείστον προσωπικό χαρακτήρα κατά την έννοια της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, θα πρέπει απαραίτητως να ληφθεί μέριμνα για το σεβασμό των γενικών αρχών που προβλέπει αυτή η νομοθεσία.

5. Γλωσσικές πτυχές

41. Η ύπαρξη είκοσι τριών διαφορετικών επίσημων γλωσσών στα θεσμικά Όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το μέλημα να δοθεί στους Ευρωπαίους πολίτες εύχρηστη πρόσβαση στο σύστημα ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης συνεπάγονται την ανάγκη να μελετηθεί το ενδεχόμενο δράσεων ειδικά στοχευμένων στη δικαστική μετάφραση και διερμηνεία.
42. Απατάται εν προκειμένω όποιος πιστεύει ότι η διευκόλυνση της πρόσβασης ενός πολίτη στον ιστοτόπο ηλεκτρονικής δικαιοσύνης άλλου κράτους μέλους από το δικό του θα μπορούσε να αποτελέσει επαρκή λύση: οι γλωσσικοί φραγμοί θα καθιστούσαν σε μεγάλο βαθμό άχρηστη αυτήν την πρόσβαση.
43. Η γλωσσική αυτή πρόκληση θα μπορούσε ν' αντιμετωπιστεί κυρίως με τη βοήθεια αυτοματοποιημένων συστημάτων μετάφρασης, ιδίως όσον αφορά το περιεχόμενο των εντύπων που χρησιμοποιούνται στις ευρωπαϊκές πράξεις, και με τη συνδικτύωση των εθνικών πόρων στον τομέα της μετάφρασης.
44. Επίσης, πρέπει να δημιουργηθεί μέθοδος εργασίας η οποία να καθιστά δυνατή την ακριβή μετάφραση, στις είκοσι τρεις γλώσσες των οργάνων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, των νομικών εννοιών που υπάρχουν στις έννομες τάξεις των κρατών μελών, λαμβάνοντας πλήρως υπόψη τα σημασιολογικά ζητήματα.

6. Ανάγκη μιας υποδομής εργασίας

45. Για όλους αυτούς τους λόγους, πρέπει να προβλεφθεί μια διαδικασία επιλογής των τεχνικών προτύπων που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν προκειμένου να επιτραπεί η διαλειτουργικότητα των συστημάτων των κρατών μελών και να καθοριστεί, όπως ειδικότερα για τα σχέδια που συνδέονται με τις τεχνολογίες των πληροφοριών και επικοινωνίας (ΤΠΕ), ο καταμερισμός μεταξύ:
- α) του σχεδιασμού, δηλαδή της λήψης αποφάσεων για τη δομή και τη λειτουργία του συστήματος ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης και τα εφαρμοστέα σχέδια. Αυτή η λειτουργία μπορεί ενίοτε να απαιτεί εργασίες νομικού χαρακτήρα, όπως δείχνουν οι εργασίες που πραγματοποιήθηκαν για τη διασύνδεση των ποινικών μητρώων· και
- β) της διεύθυνσης του έργου, δηλαδή της υλοποίησης των διαφόρων υπηρεσιών της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, όπως είναι η επεξεργασία πολύγλωσσων διεπαφών χρήστη, σε πλήρη συνεργασία με τα κράτη μέλη, και η ανάπτυξη των συστημάτων. Η διεύθυνση του έργου θα καλύπτει επίσης την πλήρη συντήρηση του συστήματος.

46. Αυτή η δομή θα πρέπει κατά πάσαν πιθανότητα αφενός να αποτελείται από ειδικούς των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνίας (ΤΠΕ) και αφετέρου να εξοπλισθεί με δυνατότητες μετάφρασης. Μπορούν να προβλεφθούν πολλές, ενδεχομένως συμπληρωματικές, δυνατότητες:

- α) ένα ή περισσότερα κράτη μέλη προσφέρονται να αναλάβουν τη διαχείριση αυτής της δομής, σε πλήρη συνεννόηση με τα λοιπά κράτη μέλη στο πλαίσιο της Ομάδας «Ηλεκτρονική Δικαιοσύνη»·
- β) αυτή η λειτουργία εξασφαλίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, βάσει λεπτομερών κανόνων που μένουν να διευκρινισθούν·
- γ) ιδρύεται προς τούτο ευρωπαϊκός οργανισμός. Υπάρχουν πολλές δυνατότητες, ανάλογα με τις διαστάσεις και το βαθμό αυτονομίας του. Πρόκειται, ωστόσο, για μια μακρόπνοη και πολύπλοκη επιλογή, που μόνο ως μεσοπρόθεσμη λύση θα μπορούσε να αντιμετωπισθεί, σε συνάρτηση ενδεχομένως με την πορεία των εργασιών.

7. Χρηματοδότηση

47. Η υλοποίηση της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης προϋποθέτει την κινητοποίηση σημαντικών χρηματοδοτικών πόρων που θα προορίζονται κυρίως:
- α) να ενθαρρύνουν, σε εθνικό επίπεδο, την οικοδόμηση συστημάτων ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, πράγμα το οποίο θα ενθαρρύνει την εφαρμογή της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης· και
- β) να επιτρέψουν την υλοποίηση σχεδίων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων της δημιουργίας και της ανάπτυξης της δικτυακής πύλης της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης.
48. Θα μπορούσαν να κινητοποιηθούν τα χρηματοδοτικά προγράμματα για την αστική και ποινική δικαιοσύνη ύψους 45 εκατομμυρίων EUR για το 2008 και το 2009. Το ποσό αυτό θα πρέπει να αυξηθεί σημαντικά τα προσεχή έτη. Θα πρέπει επίσης να προσδιοριστούν με ακρίβεια τα άλλα διαθέσιμα ποσά του προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που μπορούν να διατεθούν αμέσως για την ευρωπαϊκή ηλεκτρονική δικαιοσύνη.
49. Εξάλλου, σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής, θα πρέπει να προβλεφθεί το συντομότερο ένα μόνον οριζόντιο πρόγραμμα που να καλύπτει ταυτοχρόνως αστικές και ποινικές υποθέσεις. Οι δημοσιονομικοί πόροι θα πρέπει να αυξηθούν σημαντικά για να αντιμετωπισθούν οι απαιτήσεις που προκύπτουν από τη δημιουργία της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο. Θα πρέπει επίσης να διευκρινισθούν και να εναρμονισθούν τα ισχύοντα σήμερα κριτήρια επιλογής στα προγράμματα αστικής και ποινικής δικαιοσύνης, προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα κριτήρια της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, όπως ορίζονται στο κεφάλαιο III του ανά χείρας εγγράφου.
50. Τα σχέδια που αφορούν την ευρωπαϊκή ηλεκτρονική δικαιοσύνη κατά την έννοια του παρόντος σχεδίου δράσης και δεν καλύπτονται από την παράγραφο 49 θα επωφεληθούν από ενδεχόμενες χρηματοδοτήσεις που προβλέπονται από άλλα διαθέσιμα κοινοτικά προγράμματα, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στα εν λόγω προγράμματα.

IV. ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

51. Η εκπόνηση πολυετούς προγράμματος δράσης προϋποθέτει:

- α) να προσδιορισθούν, για την υλοποίηση των λειτουργιών της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης και τηρουμένου του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, τα καθήκοντα που πρέπει να εκπληρωθούν, να καθοριστούν οι προτεραιότητες τους και, εφόσον είναι δυνατόν, οι προθεσμίες που πρέπει να τηρηθούν. Ωστόσο, πρέπει να υπάρχει κάποια ευελιξία ώστε να εξασφαλίζεται ικανοποιητική προσαρμοστικότητα στις εξελίξεις που θα σημειωθούν σε αυτόν τον τομέα·
- β) να καταμερισθούν τα καθήκοντα μεταξύ Συμβουλίου, κρατών μελών, Ευρωπαϊκής Επιτροπής και μιας δομής υλοποίησης/συντονισμού ορισμένων τεχνικών καθηκόντων που μένει να καθοριστούν. Ο καταμερισμός αυτός πρέπει επίσης να αφορά τους λεπτομερείς κανόνες επιλογής των μελλοντικών σχεδίων·
- γ) να προσδιοριστεί μια μέθοδος που να εξασφαλίζει αυστηρή παρακολούθηση και αξιολόγηση της υλοποίησης του σχεδίου δράσης.

52. Αυτό συνεπάγεται ότι το Συμβούλιο, σεβόμενο την αυτονομία κάθε θεσμικού οργάνου και σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 7 της Συνθήκης ΕΚ, θα λάβει ορισμένες αποφάσεις σχετικά με τα θέματα που εξετάζονται στο ανά χείρας έγγραφο, και ειδικότερα:

- α) σχετικά με τη δομή λειτουργίας που πρέπει να δημιουργηθεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υλοποίηση των σχεδίων ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης και για τον έλεγχο της εφαρμογής και της πορείας τους·
- β) σχετικά με την κατανομή των καθηκόντων μεταξύ των διαφόρων συντελεστών: Συμβούλιο, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κράτη μέλη.

53. Εν προκειμένω, η Προεδρία επισημαίνει ότι οι όποιες εμπειρίες αποκτήθηκαν από τα υπάρχοντα συστήματα ηλεκτρονικής δικαιοσύνης (έναρξη λειτουργίας του ιστοτόπου του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου σε ποινικές υποθέσεις, διασύνδεση των ποινικών μητρώων), δείχνουν ότι η πρωτοβουλία ενός ή περισσότερων κρατών μελών υπήρξε ορισμένες φορές καθοριστική για την έναρξη της λειτουργίας των σχεδίων.

54. Ωστόσο, ύστερα από μια δεδομένη φάση ανάπτυξης, η συμμετοχή μεγαλύτερου αριθμού κρατών μελών εντείνει την πολυπλοκότητα των εργασιών. Επομένως, είναι αναγκαίο να δοθεί ευρωπαϊκή διάσταση στην ανάπτυξη, διαχείριση και πορεία του σχεδίου.

55. Άλλωστε, οι διάφορες τεχνικές πτυχές που εξετάζονται ανωτέρω καθιστούν προφανές ότι θα ήταν χρήσιμο να αναληφθεί η διαχείριση ορισμένων καθηκόντων οριζόντιου χαρακτήρα σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Θα πρέπει εξ άλλου να αναμένονται σημαντικές οικονομίες κλίμακας από την αύξηση του αριθμού των υπηρεσιών ηλεκτρονικής δικαιοσύνης.

1. Για μια ευρωπαϊκή ηλεκτρονική δικαιοσύνη

56. Η Προεδρία προτείνει να μετονομασθεί το πρόγραμμα ηλεκτρονικής δικαιοσύνης σε «ευρωπαϊκή ηλεκτρονική δικαιοσύνη».

2. Προς τη δημιουργία μιας δομής εργασίας

57. Λαμβανομένων υπόψη των εξελίξεων που αναπτύσσονται στο παρόν σχέδιο δράσης, και προκειμένου να καταστεί δυνατή η

υλοποίηση ενός πολυετούς προγράμματος για την υλοποίηση της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, η Προεδρία προτείνει να δημιουργηθεί η εξής σφαιρική δομή εργασίας:

α) Σχεδιασμός

58. Στο πνεύμα των προσανατολισμών που καθορίζει το παρόν σχέδιο δράσης, το Συμβούλιο αναλαμβάνει την υλοποίηση του πολυετούς προγράμματος, και λαμβάνει όλες τις αποφάσεις που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο παρόν σχέδιο δράσης. Συγκεκριμένα, αναλαμβάνει, σε συνάρτηση με τα κριτήρια που ορίζονται στο μέρος III και σε στενή επαφή με την Επιτροπή, να καταρτίσει τον κατάλογο των νέων σχεδίων που προτείνει η ίδια η ομάδα, τα κράτη μέλη (σημείο γ) ή η Επιτροπή.

59. Η Επιτροπή εκπονεί όλες τις μελέτες που θεωρεί ενδεδειγμένες κατόπιν πρωτοβουλίας ή αιτήσεως του Συμβουλίου.

60. Το Συμβούλιο μπορεί να καθορίζει τις λειτουργικές προδιαγραφές των σχεδίων.

61. Όσον αφορά τις κοινοτικές χρηματοδοτήσεις, η Επιτροπή λαμβάνει πλήρως υπόψη, με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων διαδικασιών, τους προσανατολισμούς και τις αποφάσεις που λαμβάνονται από το Συμβούλιο.

β) Διεύθυνση του έργου

62. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέτει στη διάθεση του Συμβουλίου μια δομή διεύθυνσης του έργου η οποία επιφορτίζεται:

- i) να δημιουργήσει τις τεχνικές προϋποθέσεις που αφορούν το σύστημα ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 58·
- ii) κατόπιν αιτήματος του Συμβουλίου, να εκτελεί, σε στενό δεσμό με τα κράτη μέλη και βάσει των διαθέσιμων κοινωνικών χρηματοδοτήσεων, τα σχέδια ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης που ορίζονται στο πολυετές πρόγραμμα δράσης, ή και συμπληρωματικά σχέδια·
- iii) να δημιουργήσει, πριν από το τέλος του 2009, μια πρώτη εκδοχή της δικτυακής πύλης της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης σύμφωνα με τις βασικές αρχές που καθορίζονται από το πιλοτικό σχέδιο στο πλαίσιο της Ομάδας «Ηλεκτρονική δικαιοσύνη» και των αποφάσεων τις οποίες θα κληθεί να λάβει το Συμβούλιο. Με βάση την πρώτη αυτή εκδοχή, η δικτυακή πύλη θα θέσει σταδιακά σε εφαρμογή συμπληρωματικές λειτουργικές δυνατότητες οι οποίες θα αναπτυχθούν στο πλαίσιο ειδικών πιλοτικών σχεδίων.

Προκειμένου να ασκηθούν με τρόπο συμπληρωματικό οι αρμοδιότητες των κρατών μελών και της Επιτροπής, η Επιτροπή θα συγκροτήσει ομάδα τεχνικών εμπειρογνομόνων, που θα περιλαμβάνει και εκείνους που ορίζουν τα κράτη μέλη, οι οποίοι, μέσω τακτικών συνεδριάσεων, θα μπορούν να παρακολουθούν τα εν εξελίξει σχέδια και να ορίζουν τις τεχνικές επιλογές που πρέπει να γίνουν.

Επίσης, η Επιτροπή θα ενημερώνει το Συμβούλιο για την πορεία των διεξαγόμενων εργασιών καθώς και για τα θέματα που συζητούνται από την ομάδα εμπειρογνομόνων, εξασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτόν ότι τα κράτη μέλη παρακολουθούν καταλλήλως τις εργασίες, οι οποίες επωφελούνται από τις μεθοδολογικές και τεχνολογικές προόδους των κρατών μελών.

γ) Κράτη μέλη

63. Τα κράτη μέλη, με την επιφύλαξη των κανόνων που προβλέπονται στο στοιχείο α) και ενδεχομένως με τις διαθέσιμες κοινοτικές χρηματοδοτήσεις, μπορούν να προτείνουν και να δρομολογούν νέα σχέδια στον τομέα της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές που ορίζει το Συμβούλιο, σε πλήρη συνεννόηση με την Επιτροπή, ιδίως για την τήρηση των τεχνικών προτύπων και την υλοποίηση των πολυγλωσσών διεπαφών.

3. Ρήτρα επανεξέτασης

64. Η Ομάδα «Ηλεκτρονική δικαιοσύνη» θα αξιολογήσει τις εργασίες που θα έχει πραγματοποιήσει η δομή διεύθυνσης του

έργου κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του 2010 και θα υποβάλει, ενδεχομένως, τις κατάλληλες προτάσεις στο Συμβούλιο για τη βελτίωση της λειτουργίας της.

4. Πολυετές πρόγραμμα

65. Το πρόγραμμα θα επικαιροποιείται τακτικά ανάλογα με την πορεία των εργασιών.

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

66. Η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων/το Συμβούλιο καλούνται να εγκρίνουν το παρόν σχέδιο δράσης σχετικά με την ευρωπαϊκή ηλεκτρονική δικαιοσύνη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ

Παράρτημα του πολυετούς σχεδίου δράσης 2009-2013 σχετικά με την ευρωπαϊκή ηλεκτρονική δικαιοσύνη

Εισαγωγή

Τα σχέδια κατατάσσονται σε κάποιον από τους παρακάτω «τύπους σχεδίου», ανάλογα με την κατηγορία στην οποία εμπίπτουν:

- υποστήριξη των πράξεων που έχουν θεσπιστεί για την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού δικαστικού χώρου,
- διασύνδεση εθνικών μητρώων,
- οριζόντια προβληματική,
- ανταλλαγή ορθών πρακτικών.

Σχέδιο	Εργασίες μέχρι τώρα	Αναληπτέα δράση	Υπεύθυνος της δράσης	Χρονοδιάγραμμα εργασιών	Παρατηρήσεις	Τύπος σχεδίου
Δικτυακή πύλη ηλεκτρονικής δικαιοσύνης	<ul style="list-style-type: none"> — Έχει καταρτιστεί από ομάδα κρατών μελών πρωτότυπο της δικτυακής πύλης — Έχει καταρτιστεί το σύστημα DIM από ορισμένα κράτη μέλη στο πλαίσιο της ομάδας «Ηλεκτρονική δικαιοσύνη» — Το πρωτότυπο ανοίχτηκε στα μέλη της ομάδας «ηλεκτρονική δικαιοσύνη» τον Απρίλιο του 2008 	<ul style="list-style-type: none"> — Αυθεντικοποίηση και ταυτοποίηση — Ασφάλεια — Πολύγλωσση διεπαφή και μεταφραστικές εργασίες — Τεχνικά πρότυπα — Απούλοποιήμενες επικοινωνίες μεταξύ δικαστικών αρχών μέσω ασφαλούς δικτύου. Εργασίες εν εξελίξει στα πλαίσια του προγράμματος IDABC και στην ομάδα «Ηλεκτρονική δικαιοσύνη» 	<ul style="list-style-type: none"> — Ομάδα κρατών μελών και Επιτροπή — Επιτροπή σε πλήρη συνεργασία με την ομάδα κρατών μελών που συμμετέχουν στο πιλοτικό σχέδιο — Μελέτη σκοπιμότητας από την Επιτροπή 	<p>2009-2011</p> <p>Έναρξη λειτουργίας της δικτυακής πύλης το 2008, με άνοιγμα στο κοινό το Δεκέμβριο του 2009 (πρβ. συμπεράσματα Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 18ης και 19ης Ιουνίου 2008).</p> <p>Εν συνεχεία, τελειοποίηση και εμπλουτισμός της πύλης χάρη στα άλλα εκτελεστέα σχέδια</p>	<p>Οι συζητήσεις συνεχίζονται.</p> <p>Οι προσιτοί ιστότοποι θα καθοριστούν ανάλογα με τα επιλέξιμα σχέδια και τα κριτήρια του Συμβουλίου</p>	Οριζόντια προβληματική

Σχέδιο	Εργασίες μέχρι τώρα	Αναληπτέα δράση	Υπεύθυνος της δράσης	Χρονοδιάγραμμα εργασιών	Παρατηρήσεις	Τύπος σχεδίου
Διασύνδεση ποινικών μητρώων	<ul style="list-style-type: none"> — Στα πλαίσια πιλοτικού σχεδίου, διασύνδεση το 2006 των ποινικών μητρώων ΙΣ, ΒΕ, ΓΕ και ΓΑ, που τον Ιανουάριο του 2008 θα περιλάβει και ΤΣ και ΛΞ — Το σχέδιο αυτό εφαρμόζεται επί του παρόντος μεταξύ 6 κρατών μελών· σήμερα, συμμετέχουν στο σχέδιο 14 κράτη μέλη — Πολιτική συμφωνία κατά το Συμβούλιο ΔΕΥ του Ιουνίου του 2007 επί του σχεδίου απόφασης-πλαισίου σχετικά με την οργάνωση και το περιεχόμενο των ανταλλαγών πληροφοριών αντλούμενων από τα ποινικά μητρώα των κρατών μελών — Γενική προσέγγιση του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2008, επί του σχεδίου απόφασης «ECRIS», που αποβλέπει στο να θέσει τις βάσεις του ηλεκτρονικού μορφότυπου ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των 27 κρατών μελών 	<ul style="list-style-type: none"> — Εκπόνηση υλοποίησης αναφοράς με στόχο τη διευκόλυνση της πρόσβασης νέων κρατών μελών στη διασύνδεση — Εγκαθίδρυση συγχρηματοδοτήσεων ΕΕ για την προετοιμασία της διασύνδεσης των εθνικών ποινικών μητρώων 	<p>Συμβούλιο (παρακολούθηση των εργασιών του σχεδίου ECRIS από την ομάδα COPEN) και Επιτροπή (Εκπόνηση υλοποίησης αναφοράς και συγχρηματοδοτήσεων ΕΕ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Υλοποίηση αναφοράς διαθέσιμη εντός του 2009 — Συγχρηματοδοτήσεις εν εξελίξει 	Μέχρι τούδε, παρακολούθηση εργασιών από ομάδα COPEN	Διασύνδεση εθνικών μητρώων και υποστήριξη των πράξεων που έχουν θεσπιστεί για την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού δικαστικού χώρου
Ευρωπαϊκή διαδικασία διαταγής πληρωμής	<ul style="list-style-type: none"> — Κανονισμός της 30ής Δεκεμβρίου 2006 που προβλέπει τη δυνατότητα χρήσης της ηλεκτρονικής οδού — Εκπόνηση από ορισμένα κράτη μέλη πρωτοτύπου αυτοματοποιημένης διαδικασίας — Δρομολόγηση μελέτης σκοπιμότητας από την Επιτροπή 	<ul style="list-style-type: none"> — Συνέχιση των συζητήσεων και των εργασιών για το πρωτότυπο — Δημιουργία δυναμικών εντύπων — Ηλεκτρονική υποβολή αίτησης 	<ul style="list-style-type: none"> — Ομάδα κρατών μελών, εν συνεχεία Επιτροπή — Ομάδα κρατών και Επιτροπή — Επιτροπή 	2009-2011		Υποστήριξη των πράξεων που έχουν θεσπιστεί για την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού δικαστικού χώρου

Σχέδιο	Εργασίες μέχρι τώρα	Αναληπτέα δράση	Υπεύθυνος της δράσης	Χρονοδιάγραμμα εργασιών	Παρατηρήσεις	Τύπος σχεδίου
Ευεργέτημα πενίας	Οδηγία 2002/8/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Ιανουαρίου 2003, για βελτίωση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη επί διασυνοριακών διαφορών μέσω της θέσπισης στοιχειωδών κοινών κανόνων σχετικά με το ευεργέτημα πενίας στις διαφορές αυτές	<ul style="list-style-type: none"> — Ενσωμάτωση πληροφοριών στη δικτυακή πύλη — Επιγραμμική αίτηση και παροχή του ευεργετήματος της πενίας: δρομολόγηση μελέτης σκοπιμότητας 	Επιτροπή	2009-2013		Υποστήριξη των πράξεων που έχουν θεσπιστεί για την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού δικαστικού χώρου
Ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών	Κανονισμός της 11ης Ιουλίου 2007 που προβλέπει τη δυνατότητα χρήσης της ηλεκτρονικής οδού	<ul style="list-style-type: none"> — Δρομολόγηση μελέτης σκοπιμότητας από την Επιτροπή — Δημιουργία δυναμικών εντύπων — Ηλεκτρονική υποβολή αίτησης 	<ul style="list-style-type: none"> — Επιτροπή — Ομάδα κρατών μελών και Επιτροπή — Ομάδα κρατών μελών και Επιτροπή 	2009-2013		Υποστήριξη των πράξεων που έχουν θεσπιστεί για την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού δικαστικού χώρου
Μετάφραση	<p>Πιλοτικό σχέδιο EUROVOC Σύστημα αυτόματης μετάφρασης SYSTRAN εν χρήσει από το 1976</p> <p>Διανομή ερωτηματολογίου με αυστριακή πρωτοβουλία</p> <p>Εργασίες για τη σημασιολογική διαλειτουργικότητα και για τους πίνακες (για διευκόλυνση της κατανόησης)</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Σταδιακή δημιουργία συγκριτικού πολύγλωσσου νομικού λεξιλογίου — Χρηματοδότηση μεταφραστικών μηχανών πρόσφορων για το νομικό τομέα σε όλα τα ζεύγη ευρωπαϊκών γλωσσών — Διασύνδεση των βάσεων δεδομένων νομικών μεταφραστών και διερμηνέων — Δημιουργία νομικού γλωσσαρίου — Εκπόνηση πινάκων σημασιολογικής αντιστοιχίας στους διάφορους τομείς 	<ul style="list-style-type: none"> — Επιτροπή (Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων) — Επιτροπή (Μεταφραστική Υπηρεσία) — Ομάδα κρατών μελών και Επιτροπή — Επιτροπή και κράτη μέλη — SEMIC-EU 	<p>2009-2013</p> <p>2009-2013</p> <p>2009-2013</p> <p>2009-2013</p>		Οριζόντια προβληματική

Σχέδιο	Εργασίες μέχρι τώρα	Αναληπτέα δράση	Υπεύθυνος της δράσης	Χρονοδιάγραμμα εργασιών	Παρατηρήσεις	Τύπος σχεδίου
Βελτίωση χρήσης τεχνολογιών τηλεϊκονοδιάσκεψης	<ul style="list-style-type: none"> — Εκπόνηση βιβλιαρίου υπό ολοβενική Προεδρία — Καταρτίζεται ήδη εγχειρίδιο χρήστη — Διανομή ερωτηματολογίου σχετικά με τον εξοπλισμό τηλεϊκονοδιάσκεψης και τις νομικές προϋποθέσεις της χρήσης του — Σχέδιο εκπόνησης συστήματος κρατήσεων: αξιολόγηση του εφικτού και της σκοπιμότητάς του 	<ul style="list-style-type: none"> — Οριστική διατύπωση και επιγραμμική διάθεση του βιβλιαρίου μέσω της δικτυακής πύλης — Οριστική διατύπωση και επιγραμμική διάθεση του εγχειριδίου μέσω της δικτυακής πύλης — Επιγραμμική διάθεση ενημερωμένων πληροφοριών σχετικά με τον εξοπλισμό τηλεϊκονοδιάσκεψης των δικαιοδοτικών οργάνων και τις νομικές προϋποθέσεις της χρήσης του — Εκπόνηση συστήματος επιγραμμικών κρατήσεων 	<ul style="list-style-type: none"> — Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη — Κράτη μέλη — Διαχειριστής του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου αστικών και εμπορικών υποθέσεων — Διαχειριστής του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου ποινικών υποθέσεων — Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη 	<ul style="list-style-type: none"> — 2008-2009 — Τέλος 2009 το αργότερο — Πραγματική επιγραμμική διάθεση εντός του 2009 το αργότερο — Έναρξη το 2009 	Σύμπραξη των δύο δικαστικών δικτύων στις εργασίες	Υποστήριξη των πράξεων που έχουν θεσπιστεί για την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού δικαστικού χώρου, και ανταλλαγή ορθών πρακτικών
Διαμεσολάβηση	Οδηγία της 21ης Μαΐου 2008, που οφείλει να μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο μέχρι 21 Μαΐου 2011	<ul style="list-style-type: none"> — Ενσωμάτωση πληροφοριών στη δικτυακή πύλη — Δρομολόγηση μελέτης σκοπιμότητας 	Επιτροπή	2011-2013	Χρονοδιάγραμμα εργασιών συνδεδεμένο με την ημερομηνία μεταφοράς της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο	Υποστήριξη των πράξεων που έχουν θεσπιστεί για την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού δικαστικού χώρου
Ηλεκτρονική υπογραφή ⁽¹⁾	— Έναρξη εργασιών [IDABC ⁽²⁾]		Επιτροπή	2009-2011	Το σχέδιο IDABC εκτελείται από τη ΓΑ SANCO	Οριζόντια προβληματική
Επίδοση και κοινοποίηση δικαστικών και εξώδικων πράξεων (δια της ηλεκτρονικής οδού)	Κανονισμός του Συμβουλίου της 29ης Μαΐου 2000 περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξώδικων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις	— Μελέτη σκοπιμότητας	Επιτροπή	2010-2011		Υποστήριξη των πράξεων που έχουν θεσπιστεί για την ανάπτυξη του δικαστικού χώρου

Σχέδιο	Εργασίες μέχρι τώρα	Αναληπτέα δράση	Υπεύθυνος της δράσης	Χρονοδιάγραμμα εργασιών	Παρατηρήσεις	Τύπος σχεδίου
Επιγραμμική πληρωμή δικαστικών εξόδων	Να καταστεί δυνατή η επιγραμμική πληρωμή δικαστικών εξόδων	Έναρξη εργασιών	Κράτη μέλη	2011-2013		Υποστήριξη των πράξεων που έχουν θεσπιστεί για την ανάπτυξη του δικαστικού χώρου
Διασύνδεση μητρώων αφερεγγυότητας	— Πρωτότυπο με δεδομένα από τα μητρώα αφερεγγυότητας ορισμένων κρατών μελών	— Προσθήκη δεδομένων από τα μητρώα αφερεγγυότητας άλλων κρατών μελών — Δημιουργία πολύγλωσσης διεπαφής — Δημιουργία νομικού και σημασιολογικού γλωσσариού	Ομάδα κρατών μελών και Επιτροπή	Συνέχιση το 2009 με πρωτοβουλία κρατών μελών. Ενσωμάτωση στη δικτυακή πύλη		Διασύνδεση εθνικών μητρώων
Διασύνδεση κτηματολογίων (Ενσωμάτωση του EULIS)	— Οι εργασίες διεξάγονται από το EULIS	— 1η φάση: δημιουργία συνδέσμου με τον ιστοτόπο EULIS — 2η φάση: Εξέταση της δυνατότητας για μερική ενσωμάτωση του EULIS στη δικτυακή πύλη Αυθεντικοποίηση του χρήστη μέσω της δικτυακής πύλης	Επιτροπή	2009-2010	Σχέση με τις εργασίες άλλων ομάδων και επιτροπών του Συμβουλίου	Διασύνδεση εθνικών κτηματολογίων
Διασύνδεση εμπορικών μητρώων (ενσωμάτωση του EBR)	— Οι εργασίες διεξάγονται από το EBR	— 1η φάση: δημιουργία συνδέσμου με τον ιστοτόπο EBR — 2η φάση: Εξέταση της δυνατότητας για μερική ενσωμάτωση του EBR στη δικτυακή πύλη Αυθεντικοποίηση του χρήστη μέσω της δικτυακής πύλης	Επιτροπή	2009-2011	Σχέση με τις εργασίες άλλων ομάδων και επιτροπών του Συμβουλίου	Διασύνδεση εθνικών μητρώων
Διασύνδεση μητρώων διαθηκών	— Πιλοτικό σχέδιο-πραγματική διασύνδεση Γαλλίας-Βελγίου	— Προσδιορισμός δυνατοτήτων συνεργασίας με ARERT (CNUE) — Μελέτη σκοπιμότητας από την Επιτροπή	Συμβούλιο ΔΕΥ και ARERT (CNUE)	2011-2013	Σχέση με τη μελλοντική πράξη για τις κληρονομίες που θα υποβάλει η Επιτροπή το 2009	Διασύνδεση εθνικών μητρώων

Σχέδιο	Εργασίες μέχρι τώρα	Αναληπτέα δράση	Υπεύθυνος της δράσης	Χρονοδιάγραμμα εργασιών	Παρατηρήσεις	Τύπος σχεδίου
Κατάρτιση επαγγελματιών	<ul style="list-style-type: none"> — Προβληματισμός εν εξελίξει στους κόλπους του ΕΔΚΔ σχετικά με την ηλεκτρονική μάθηση — Σύσταση του Φόρουμ Δικαιοσύνης από την Επιτροπή — Προβληματισμός για τις διάφορες εθνικές πρακτικές στους κόλπους ομάδας εργασίας με περιορισμένη σύνθεση 	<ul style="list-style-type: none"> — Ανάπτυξη εργαλείων ηλεκτρονικής μάθησης — Διοργάνωση ετήσιων συναντήσεων σχετικά με τη θεματική της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης στο πλαίσιο του Φόρουμ Δικαιοσύνης — Κατάρτιση στη χρήση τηλεικονοδιάσκεψης 	<ul style="list-style-type: none"> — Ευρωπαϊκό Δίκτυο Κατάρτισης Δικαστικών (ΕΔΚΔ) — Επιτροπή — Κράτη μέλη σε εθνικό επίπεδο και ενδεχομένως σε ευρωπαϊκό επίπεδο μέσω του Ευρωπαϊκού Δικτύου Κατάρτισης Δικαστικών (ΕΔΚΔ) 	2010-2012		Ανταλλαγή ορθών πρακτικών

(¹) Πρβ. επίσης τις εργασίες για την αυθεντικοποίηση και την ταυτοποίηση που αναφέρονται ανωτέρω για το σχέδιο «Δικτυακή πύλη ηλεκτρονικής δικαιοσύνης».

(²) Με σεβασμό της αυτονομίας που πρέπει να αναγνωρισθεί στο σχέδιο της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ισοτιμίες του ευρώ ⁽¹⁾

30 Μαρτίου 2009

(2009/C 75/02)

1 ευρώ =

Νομισματική μονάδα		Ισοτιμία	Νομισματική μονάδα		Ισοτιμία
USD	δολάριο ΗΠΑ	1,3193	AUD	αυστραλιανό δολάριο	1,9386
JPY	ιαπωνικό γιεν	127,93	CAD	καναδικό δολάριο	1,6533
DKK	δανική κορόνα	7,4488	HKD	δολάριο Χονγκ Κονγκ	10,2250
GBP	λίρα στερλίνα	0,92910	NZD	νεοζηλανδικό δολάριο	2,3448
SEK	σουηδική κορόνα	10,9662	SGD	δολάριο Σιγκαπούρης	2,0055
CHF	ελβετικό φράγκο	1,5159	KRW	νοτιοκορεατικό γουόν	1 848,04
ISK	ισλανδική κορόνα		ZAR	νοτιοαφρικανικό ραντ	12,8433
NOK	νορβηγική κορόνα	8,9510	CNY	κινεζικό γιουάν	9,0893
BGN	βουλγαρικό λεβ	1,9558	HRK	κροατικό κούνα	7,4850
CZK	τσεχική κορόνα	27,469	IDR	ινδονησιακή ρουπία	15 244,51
EEK	εσθονική κορόνα	15,6466	MYR	μαλαισιανό ρίγκιτ	4,8560
HUF	ουγγρικό φιορίνι	308,65	PHP	πέσο Φιλιππινών	63,980
LTL	λιθουανικό λίτας	3,4528	RUB	ρωσικό ρούβλι	44,8913
LVL	λεττονικό λατ	0,7096	THB	ταϊλανδικό μπατ	47,257
PLN	πολωνικό ζλότι	4,7260	BRL	ρεάλ Βραζιλίας	3,0608
RON	ρουμανικό λεί	4,2238	MXN	μεξικανικό πέσο	19,1611
TRY	τουρκική λίρα	2,2352	INR	ινδική ρουπία	67,9640

⁽¹⁾ Πηγή: Ισοτιμίες αναφοράς που δημοσιεύονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΩΝ
ΔΙΑΚΙΝΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ**

Τιμή μετατροπής των νομισμάτων κατ' εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 574/72 του Συμβουλίου

(2009/C 75/03)

Άρθρο 107 παράγραφοι 1, 2 και 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 574/72

Περίοδος αναφοράς: Ίανουάριος 2009

Περίοδος εφαρμογής: Απρίλιος, Μάιος και Ιούνιος 2009

01-2009	EUR	BGN	CZK	DKK	EEK	LVL	LTL	HUF	PLN
1 EUR =	1	1,95580	27,1693	7,45194	15,6466	0,704329	3,45280	279,859	4,23002
1 BGN =	0,511300	1	13,8917	3,81017	8,00010	0,360123	1,76542	143,092	2,16281
1 CZK =	0,0368062	0,0719856	1	0,274278	0,575892	0,0259237	0,127084	10,3005	0,155691
1 DKK =	0,134193	0,262455	3,64594	1	2,09967	0,0945162	0,463343	37,5551	0,567640
1 EEK =	0,0639116	0,124998	1,73644	0,476266	1	0,0450148	0,220674	17,8862	0,270347
1 LVL =	1,41979	2,77683	38,5748	10,5802	22,2149	1	4,90226	397,341	6,00575
1 LTL =	0,289620	0,566439	7,86878	2,15823	4,53157	0,203988	1	81,0526	1,22510
1 HUF =	0,00357323	0,00698853	0,0970824	0,0266275	0,0559090	0,00251673	0,0123377	1	0,0151148
1 PLN =	0,236406	0,462362	6,42298	1,76168	3,69894	0,166507	0,816261	66,1601	1
1 RON =	0,236107	0,461778	6,41487	1,75946	3,69427	0,166297	0,815230	66,0766	0,998737
1 SEK =	0,093228	0,182335	2,53294	0,694729	1,45870	0,0656631	0,321897	26,0906	0,394356
1 GBP =	1,08910	2,13005	29,5900	8,11587	17,0406	0,767081	3,76043	304,793	4,60690
1 NOK =	0,108502	0,212209	2,94793	0,808552	1,69769	0,0764212	0,374636	30,3653	0,458966
1 ISK =	0,00609146	0,0119137	0,165501	0,0453932	0,0953106	0,00429039	0,0210326	1,70475	0,0257670
1 CHF =	0,669583	1,30957	18,1921	4,98969	10,4767	0,471606	2,31194	187,389	2,83235

01-2009	RON	SEK	GBP	NOK	ISK	CHF
1 EUR =	4,23537	10,7264	0,918193	9,21640	—	1,49347
1 BGN =	2,16554	5,48441	0,469472	4,71235	—	0,763609
1 CZK =	0,155888	0,394798	0,0337952	0,339221	—	0,0549688
1 DKK =	0,568358	1,43941	0,123215	1,23678	—	0,200413
1 EEK =	0,270689	0,685542	0,0586832	0,589036	—	0,0954499
1 LVL =	6,01334	15,2293	1,30364	13,0854	—	2,12041
1 LTL =	1,22665	3,10658	0,265927	2,66926	—	0,432538
1 HUF =	0,0151340	0,038328	0,00328092	0,0329324	—	0,00533651
1 PLN =	1,00126	2,53578	0,217066	2,17881	—	0,353064
1 RON =	1	2,53258	0,216792	2,17606	—	0,352618
1 SEK =	0,394854	1	0,0856012	0,859226	—	0,139233
1 GBP =	4,61272	11,6821	1	10,0375	—	1,62653
1 NOK =	0,459547	1,16384	0,0996259	1	—	0,162044
1 ISK =	0,0257996	0,0653394	0,00559313	0,0561414	1	0,00909739
1 CHF =	2,83593	7,18222	0,614806	6,17115	—	1

1. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 574/72 ορίζει ότι η τιμή μετατροπής σε ένα νόμισμα ποσών εκφραζομένων σε άλλο νόμισμα υπολογίζεται από την Επιτροπή και βασίζεται στο μηνιαίο μέσο όρο των τιμών συναλλάγματος των νομισμάτων που δημοσιεύονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς που καθορίζεται στην παράγραφο 2.
 2. Η περίοδος αναφοράς είναι:
 - ο μήνας Ιανουάριος για τις τιμές μετατροπής προς εφαρμογή από την 1η του επομένου Απριλίου,
 - ο μήνας Απρίλιος για τις τιμές μετατροπής προς εφαρμογή από την 1η του επομένου Ιουλίου,
 - ο μήνας Ιούλιος για τις τιμές μετατροπής προς εφαρμογή από την 1η του επομένου Οκτωβρίου,
 - ο μήνας Οκτώβριος για τις τιμές μετατροπής προς εφαρμογή από την 1η του επομένου Ιανουαρίου.Οι τιμές μετατροπής των νομισμάτων θα δημοσιευθούν στη δεύτερη *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* (σειρά «C») των μηνών Φεβρουαρίου, Μαΐου, Αυγούστου και Νοεμβρίου.
-

Γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής συγκεντρώσεων που διατυπώθηκε κατά τη συνεδρίαση της 5ης Δεκεμβρίου 2008 σχετικά με σχέδιο απόφασης που αφορά την υπόθεση COMP/M.5046 — Friesland Foods/Campina

Εισηγητής: Σουηδία

(2009/C 75/04)

1. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η κοινοποιηθείσα πράξη αποτελεί συγκέντρωση κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου.
2. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η κοινοποιηθείσα πράξη έχει κοινοτική διάσταση κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου.
3. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή ότι για το σκοπό της αξιολόγησης της παρούσας πράξης, οι ορισμοί των συναφών αγορών προϊόντων έχουν ως εξής:
 - α) προμήθεια νωπού γάλακτος, που διακρίνεται σε προμήθεια συμβατικού νωπού γάλακτος και σε προμήθεια νωπού γάλακτος βιολογικής παραγωγής·
 - β) φρέσκα βασικά γαλακτοκομικά προϊόντα, που διακρίνονται σε φρέσκο γάλα, φρέσκο βουτυρόγαλα και κοινό γιαούρτι·
 - γ) βασικά γαλακτοκομικά προϊόντα μακράς διάρκειας·
 - δ) φρέσκα βασικά γαλακτοκομικά προϊόντα βιολογικής παραγωγής·
 - ε) τυρί ολλανδικού τύπου για εξειδικευμένους χονδρεμπόρους τυριού και για σύγχρονους τύπους λιανικού εμπορίου, αντιστοίχως·
 - στ) βούτυρο γάλακτος χύμα, που διακρίνεται σε βασικό βούτυρο, κλασματικά αποσταγμένο και μη κλασματικά αποσταγμένο βουτυρέλαιο και συσκευασμένο βούτυρο γάλακτος το οποίο προορίζεται, αφενός, για τον τομέα της ξενοδοχοεστίασης («Out of Home, ΟΟΗ») και, αφετέρου, για τον τομέα του λιανικού εμπορίου·
 - ζ) γιαούρτια προστιθέμενης αξίας και κρεμώδη λευκότυρα (κουάρκ) που διατίθενται στον τομέα της ξενοδοχοεστίασης·
 - η) φρέσκα αρωματισμένα μη διαιτητικά ροφήματα με βάση το γάλα που φέρουν εμπορικό σήμα, τα οποία προορίζονται, αφενός, για τον τομέα της ξενοδοχοεστίασης και, αφετέρου, για τον τομέα του λιανικού εμπορίου·
 - θ) αρωματισμένα ροφήματα με βάση το γάλα μακράς διάρκειας, που διακρίνονται σε ροφήματα με βάση το γάλα μακράς διάρκειας με άρωμα σοκολάτας και σε ροφήματα με βάση το γάλα μακράς διάρκειας με αρώματα φρούτων·
 - ι) φρέσκια κρέμα ζαχαροπλαστικής («crème anglaise») και χυλός βρώμης (τύπου «κουάκερ»), που προορίζονται, αφενός, για τον τομέα της ξενοδοχοεστίασης και, αφετέρου, για τον τομέα του λιανικού εμπορίου·
 - ια) υγρή κρέμα γάλακτος, που διακρίνεται σε πωλήσεις στον τομέα της ξενοδοχοεστίασης, στον βιομηχανικό τομέα και στον τομέα του λιανικού εμπορίου·
 - ιβ) κρέμα σε σπρέι, που διακρίνεται σε κρέμα γάλακτος και σε κρέμα άλλης προέλευσης, και σε πωλήσεις στον τομέα της ξενοδοχοεστίασης και στον τομέα του λιανικού εμπορίου·
 - ιγ) γάλα για τον καφέ, που διακρίνεται σε πωλήσεις στον τομέα της ξενοδοχοεστίασης και στον τομέα του λιανικού εμπορίου, και κρέμα για τον καφέ, που διακρίνεται σε πωλήσεις στον τομέα της ξενοδοχοεστίασης και στον τομέα του λιανικού εμπορίου·
 - ιδ) γαλακτώματα τα οποία ξηραίνονται με ψεκασμό, που διακρίνονται σε υποκατάστατα κρέμας για τον καφέ, αφριστικά και υλικά για γαρνίρισμα·
 - ιε) λακτόζη για διατροφική χρήση·
 - ιστ) λακτόζη για φαρμακευτική χρήση, που διακρίνεται σε φαρμακευτική λακτόζη και σε λακτόζη για εισπνευστήρες ξηράς κόνεως (DPI).
4. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι για τον σκοπό της αξιολόγησης της παρούσας πράξης, οι ορισμοί των συναφών γεωγραφικών αγορών έχουν ως εξής:
 - α) εθνική αγορά (Κάτω Χώρες) για όλες τις αγορές για την προμήθεια νωπού γάλακτος·
 - β) εθνική αγορά (Κάτω Χώρες) για όλες τις αγορές φρέσκων βασικών γαλακτοκομικών προϊόντων·
 - γ) ευρύτερες από τις εθνικές αγορές (συμπεριλαμβανομένων του Βελγίου, της Γερμανίας και των Κάτω Χωρών) για τα βασικά γαλακτοκομικά προϊόντα μακράς διάρκειας·
 - δ) εθνική αγορά (Κάτω Χώρες) για τα φρέσκα βασικά γαλακτοκομικά προϊόντα βιολογικής παραγωγής·

- ε) εθνική αγορά (Κάτω Χώρες) για όλες τις αγορές τυριού ολλανδικού τύπου (εκτός από το τυρί χωρίς κρούστα)·
- στ) ολόκληρος ο ΕΟΧ για όλες τις αγορές βουτύρου χύμα και ευρύτερες από τις εθνικές αγορές (συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον του Βελγίου, της Γερμανίας και των Κάτω Χωρών) για όλες τις αγορές συσκευασμένου βουτύρου·
- ζ) εθνική αγορά (Κάτω Χώρες) για τα γιαούρτια προστιθέμενης αξίας και τα κρεμώδη λευκότυρα (κουάρκ) που διατίθενται στον τομέα της ξενοδοχοεστίασης·
- η) εθνική αγορά (Κάτω Χώρες) για όλες τις αγορές φρέσκων αρωματισμένων μη διατητηκών ροφημάτων με βάση το γάλα που φέρουν εμπορικό σήμα·
- θ) εθνική αγορά (Κάτω Χώρες και Βέλγιο) ή, εναλλακτικά, ευρύτερες από τις εθνικές αγορές (συμπεριλαμβανομένου του Βελγίου, της Γερμανίας και των Κάτω Χωρών) για όλες τις αγορές αρωματισμένων ροφημάτων με βάση το γάλα μακράς διάρκειας·
- ι) εθνική αγορά (Κάτω Χώρες) για όλες τις αγορές φρέσκιας κρέμας ζαχαροπλαστικής («crème anglaise») και χυλού βρώμης (τύπου «κουάκερ»)·
- ια) ευρύτερες από τις εθνικές αγορές (συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον του Βελγίου, της Γερμανίας και των Κάτω Χωρών) για όλες τις αγορές υγρής κρέμας·
- ιβ) ευρύτερες από τις εθνικές αγορές (συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον του Βελγίου, της Γερμανίας και των Κάτω Χωρών) για όλες τις αγορές κρέμας σε σπρέι·
- ιγ) ευρύτερες από τις εθνικές αγορές (συμπεριλαμβανομένων του Βελγίου, της Γερμανίας και των Κάτω Χωρών) για όλες τις αγορές γάλακτος με καφέ και κρέμας για τον καφέ·
- ιδ) ολόκληρος ο ΕΟΧ για όλες τις αγορές γαλακτωμάτων τα οποία ξηραίνονται με ψεκασμό·
- ιε) ολόκληρος ο ΕΟΧ ή η παγκόσμια αγορά για τη λακτόζη για διατροφική χρήση·
- ιστ) ολόκληρος ο ΕΟΧ ή η παγκόσμια αγορά για τη λακτόζη για φαρμακευτική χρήση.
5. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η προτεινόμενη συγκέντρωση είναι πιθανό να δημιουργήσει σημαντικά εμπόδια για τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό στην κοινή αγορά ή σε σημαντικό μέρος αυτής για τις ακόλουθες αγορές:
- α) προμήθεια συμβατικού νωπού γάλακτος στις Κάτω Χώρες·
- β) όλες οι αγορές φρέσκων βασικών γαλακτοκομικών προϊόντων στις Κάτω Χώρες·
- γ) όλες οι αγορές τυριού ολλανδικού τύπου στις Κάτω Χώρες·
- δ) γιαούρτια προστιθέμενης αξίας και κρεμώδη λευκότυρα (κουάρκ) που διατίθενται στον τομέα της ξενοδοχοεστίασης στις Κάτω Χώρες·
- ε) όλες οι αγορές φρέσκων αρωματισμένων μη διατητηκών ροφημάτων με βάση το γάλα που φέρουν εμπορικό σήμα στις Κάτω Χώρες·
- στ) όλες οι αγορές ροφημάτων με βάση το γάλα μακράς διάρκειας στις Κάτω Χώρες και το Βέλγιο ή, εναλλακτικά, σε μια ευρύτερη περιοχή που περιλαμβάνει το Βέλγιο, τη Γερμανία και τις Κάτω Χώρες·
- ζ) όλες οι αγορές φρέσκιας κρέμας ζαχαροπλαστικής («crème anglaise») και χυλού βρώμης (τύπου «κουάκερ») στις Κάτω Χώρες·
6. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η προτεινόμενη συγκέντρωση δεν είναι πιθανό να δημιουργήσει σημαντικά εμπόδια για τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό στην κοινή αγορά ή σε σημαντικό μέρος αυτής για τις ακόλουθες αγορές:
- α) προμήθεια νωπού γάλακτος βιολογικής παραγωγής στις Κάτω Χώρες·
- β) βασικά γαλακτοκομικά προϊόντα μακράς διάρκειας·
- γ) φρέσκα βασικά γαλακτοκομικά προϊόντα βιολογικής παραγωγής·
- δ) τυρί χωρίς κρούστα·
- ε) όλες οι αγορές βουτύρου χύμα και συσκευασμένου βουτύρου·
- στ) όλες οι αγορές υγρής κρέμας·
- ζ) όλες οι αγορές κρέμας σε σπρέι·
- η) όλες οι αγορές γάλακτος με καφέ και κρέμας γάλακτος για τον καφέ·

- θ) όλες οι αγορές γαλακτωμάτων που ξηραίνονται με ψεκασμό·
- ι) όλες οι αγορές λακτόζης για διατροφική χρήση·
- ια) όλες οι αγορές λακτόζης για φαρμακευτική χρήση (συμπεριλαμβανομένης της λακτόζης για DPI).
7. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή ότι οι δεσμεύσεις επαρκούν για την άρση των σημαντικών εμποδίων στον ανταγωνισμό στις ακόλουθες αγορές:
- α) προμήθεια συμβατικού νοπού γάλακτος στις Κάτω Χώρες·
- β) όλες οι αγορές φρέσκων βασικών γαλακτοκομικών προϊόντων στις Κάτω Χώρες·
- γ) όλες οι αγορές τυριού ολλανδικού τύπου στις Κάτω Χώρες·
- δ) γιαούρτια προστιθέμενης αξίας και κρεμώδη λευκότυρα (κουάρκ) που διατίθενται στον τομέα της ξενοδοχοεστίασης στις Κάτω Χώρες·
- ε) όλες οι αγορές φρέσκων αρωματισμένων μη διατητικών ροφημάτων με βάση το γάλα που φέρουν εμπορικό σήμα στις Κάτω Χώρες·
- στ) όλες οι αγορές ροφημάτων με βάση το γάλα μακράς διάρκειας στις Κάτω Χώρες και το Βέλγιο ή, εναλλακτικά, σε μια ευρύτερη περιοχή που περιλαμβάνει το Βέλγιο, τη Γερμανία και τις Κάτω Χώρες·
- ζ) όλες οι αγορές φρέσκιας κρέμας ζαχαροπλαστικής («crème anglaise») και χυλού βρώμης (τύπου «κουάκερ») στις Κάτω Χώρες.
8. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή ότι, υπό την προϋπόθεση ότι θα τηρηθούν πλήρως οι δεσμεύσεις που προτάθηκαν από τα μέρη, και λαμβανομένων υπόψη όλων των δεσμεύσεων, η προτεινόμενη συγκέντρωση δεν παρακωλύει σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό στην κοινή αγορά ή σε σημαντικό μέρος αυτής.
9. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση πρέπει να κηρυχθεί συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά και με τη λειτουργία της συμφωνίας ΕΟΧ βάσει του άρθρου 2 παράγραφος 2 και του άρθρου 8 παράγραφος 2 του κανονισμού για τις συγκεντρώσεις και του άρθρου 57 της συμφωνίας ΕΟΧ.
10. Η συμβουλευτική επιτροπή συνιστά τη δημοσίευση της παρούσας γνώμης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
-

Τελική έκθεση ⁽¹⁾ για την υπόθεση COMP/M.5046 — Friesland/Campina

(2009/C 75/05)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 12 Ιουνίου 2008, η Επιτροπή έλαβε κοινοποίηση προτεινόμενης συγκέντρωσης ⁽²⁾ με την οποία οι συνεταιρισμοί Zuivelcoöperatie Campina U.A. και Zuivelcoöperatie Friesland Foods U.A. (εφεξής «τα μέρη») συγχωνεύονται μέσω πλήρως νομότυπης συγχώνευσης.

Στις 17 Ιουλίου 2008, η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες θεωρώντας ότι η κοινοποιηθείσα πράξη συγκέντρωσης εγείρει σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβιβασμό της με την κοινή αγορά και τη λειτουργία της συμφωνίας ΕΟΧ ⁽³⁾.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ**Παράταση της προθεσμίας**

Η Επιτροπή παρέτεινε τη διαδικασία κατά πέντε εργάσιμες ημέρες στη φάση II, κατόπιν συμφωνίας με τα μέρη ⁽⁴⁾.

Κοινοποίηση αιτιάσεων και απαντήσεις

Στις 3 Οκτωβρίου 2008, η Επιτροπή απηύθυνε κοινοποίηση αιτιάσεων (εφεξής «ΚΑ»). Στην ΚΑ η Επιτροπή κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι η πράξη ενδέχεται να προκαλέσει σοβαρά προβλήματα ανταγωνισμού στις ακόλουθες 14 αγορές προϊόντων: πωλήσεις φρέσκου γάλακτος, φρέσκου βουτυρογάλακτος και κοινού γιουρτιού· πωλήσεις μη διαιτητικών φρέσκων ροφημάτων με βάση το γάλα τα οποία φέρουν εμπορικό σήμα, με διάκριση βάσει του διαύλου διανομής σε λιανικό εμπόριο και σε ξενοδοχοεστίαση («Out of Home, ΟΟΗ»)· πωλήσεις γιουρτιών προσιτιθέμενης αξίας και κρεμώδους λευκότυρου (κουάρκ) στον τομέα της ξενοδοχοεστίασης· πωλήσεις φρέσκιας κρέμας ζαχαροπλαστικής («crème anglaise») και χυλού βρώμης (τύπου «κουάκερ») (όλα τα προαναφερόμενα προϊόντα συνιστούν τα «φρέσκα γαλακτοκομικά προϊόντα»)· πωλήσεις ροφημάτων μακράς διάρκειας με βάση το γάλα· πωλήσεις τυριού ολλανδικού τύπου σε εξειδικευμένους χονδρεμπόρους και σε σύγχρονους τύπους λιανικού εμπορίου· προμήθεια συμβατικού νωπού γάλακτος (στο βαθμό που αυτή συνδέεται με προβλήματα ανταγωνισμού στις αγορές επόμενου σταδίου)· και πωλήσεις λακτόζης για φαρμακευτική χρήση και λακτόζης για εισπνευστήρες ξηράς κόνεως (DPI).

Τα μέρη απάντησαν στην ΚΑ στις 17 Οκτωβρίου 2008.

Πρόσβαση στον φάκελο

Στις 6 Οκτωβρίου 2008 δόθηκε στα μέρη πρόσβαση στο φάκελο της υπόθεσης.

Στη συνέχεια, παρασχέθηκε επανειλημμένως πρόσβαση σε έγγραφα που είχαν προστεθεί στο φάκελο μετά την κοινοποίηση της ΚΑ.

Συμμετοχή τρίτων μερών

Τα ακόλουθα τρίτα μέρη έγιναν δεκτά στη διαδικασία αφού μου υπέβαλαν αιτιολογημένες αιτήσεις: Superunie C.I. V. B.A., Albert Heijn B.V., Arla Foods AmbA και CBC Co., Ltd.

Ακρόαση

Πραγματοποιήθηκε ακρόαση στις 21 Οκτωβρίου 2008. Σε αυτή συμμετείχαν τα μέρη, δύο από τα τέσσερα τρίτα μέρη που είχαν γίνει δεκτά (Albert Heijn B.V. και Arla Foods AmbA) και 11 κράτη μέλη. Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα σχόλια των μερών, διενήργησε περαιτέρω έρευνες.

Δεσμεύσεις

Ήδη πριν από την ακρόαση, τα μέρη υπέβαλαν σχέδιο διορθωτικών μέτρων που κάλυπτε τα φρέσκα γαλακτοκομικά προϊόντα. Σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε μετά την ακρόαση με τη συμμετοχή των μερών για την επισκόπηση της κατάστασης, η Επιτροπή πληροφόρησε τα μέρη ότι το σχέδιο διορθωτικών μέτρων που πρότειναν δεν επρόκειτο να λάβει υπόψη όλες τις ενστάσεις οι οποίες επισημάνθηκαν στην ΚΑ. Για να δώσει τη δυνατότητα στα μέρη να υποβάλουν μια βιώσιμη πρόταση διορθωτικών μέτρων, η Επιτροπή παρέτεινε την προθεσμία κατά μία εργάσιμη ημέρα, κατόπιν συμφωνίας με τα μέρη ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Σύμφωνα με τα άρθρα 15 και 16 της απόφασης 2001/462/ΕΚ, ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 23ης Μαΐου 2001, σχετικά με τα καθήκοντα του συμβούλου ακροάσεων σε ορισμένες διαδικασίες ανταγωνισμού (ΕΕ L 162 της 19.6.2001, σ. 21).

⁽²⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 («κοινοτικός κανονισμός συγκεντρώσεων»).

⁽³⁾ Βλέπε άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004.

⁽⁴⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο του κοινοτικού κανονισμού συγκεντρώσεων.

Στη συνέχεια, τα μέλη πρότειναν μια πρώτη δέσμη υποχρεώσεων δεσμευτικού χαρακτήρα, η οποία αργότερα συμπληρώθηκε. Η δέσμη διορθωτικών μέτρων συνίσταται στην εκχώρηση δραστηριοτήτων στους τομείς των φρέσκων γαλακτοκομικών προϊόντων, του τυριού, των γαλακτοκομικών προϊόντων μακράς διάρκειας και στην πρόσβαση σε νωπό γάλα. Η πρώτη δοκιμή με βάση τα δεδομένα της αγοράς που διενεργήθηκε στη συνέχεια κατέδειξε την ανάγκη πραγματοποίησης σημαντικών βελτιώσεων. Για τον λόγο αυτό, τα μέρη υπέβαλαν αναθεωρημένη δέσμη δεσμεύσεων.

Από τη δεύτερη δοκιμή με βάση τα δεδομένα της αγοράς προέκυψε ότι εξακολουθούσαν να χρειάζονται βελτιώσεις όσον αφορά την προμήθεια νωπού γάλακτος, ώστε να εξασφαλίζεται ο ανταγωνισμός στις αγορές επόμενου σταδίου για τα φρέσκα γαλακτοκομικά προϊόντα και για το τυρί.

Στις 27 Νοεμβρίου 2008 τα μέρη υπέβαλαν τελική δέσμη δεσμεύσεων.

Σχετικά με τις δεσμεύσεις, τα μέρη μου εξέφρασαν την ανησυχία τους για το γεγονός ότι η Επιτροπή παραβίασε τα δικαιώματα υπεράσπισης τους. Υποστήριξαν ότι η Επιτροπή, όσον αφορά την αγορά προμήθειας νωπού γάλακτος, απαίτησε να προσφέρουν διορθωτικό μέτρο το οποίο, κατά την άποψή τους, δεν είχε αιτιολογηθεί στην ΚΑ.

Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνω ότι η Επιτροπή, ούτε στο σχέδιο απόφασης ούτε προηγουμένως στην ΚΑ, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι αυτή καθαυτή η ισχυρή θέση την οποία θα κατείχε η συγχωνευθείσα εταιρεία στην αγορά προμήθειας νωπού γάλακτος θα κατέληγε σε σημαντική παρακώλυση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Αντιθέτως, δημιουργούνται προβλήματα ανταγωνισμού από την αυξημένη επιρροή που διαθέτουν τα μέρη στις αγορές επόμενου σταδίου. Οι δεσμεύσεις που πρότειναν τα μέρη όσον αφορά την προμήθεια νωπού γάλακτος, καθώς και οι δεσμεύσεις σχετικά με τα φρέσκα γαλακτοκομικά προϊόντα και το τυρί, εγγυώνται την αποκατάσταση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις εν λόγω αγορές επόμενου σταδίου, καθώς επιτρέπουν στους αγοραστές των εκχωρηθεισών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και στους ανταγωνιστές στις αγορές επόμενου σταδίου να εξασφαλίζουν επί μονίμου βάσεως επαρκείς προμήθειες νωπού γάλακτος. Ως εκ τούτου, εφόσον αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που επισημάνθηκαν για τις αγορές επόμενου σταδίου, αντιμετωπίζεται αυτομάτως και το πρόβλημα σχετικά με την αγορά προμήθειας νωπού γάλακτος.

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που διαθέτω, στη συνέχεια, στο πλαίσιο συνεδρίασης που πραγματοποιήθηκε για την επισκόπηση της κατάστασης, οι υπηρεσίες της Επιτροπής διευκρίνισαν ενδεχόμενες παρεξηγήσεις σχετικά με προηγούμενες ανακοινώσεις και επιβεβαίωσαν στα μέρη ότι το πρόβλημα στην αγορά προμήθειας νωπού γάλακτος αφορά τους φραγμούς στην είσοδο ή/και την επέκταση στις αγορές επόμενου σταδίου και, ως εκ τούτου, οι δεσμεύσεις σχετικά με την πρόσβαση σε νωπό γάλα είναι αναγκαίες για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που επισημάνθηκαν σχετικά με τον ανταγωνισμό στις αγορές επόμενου σταδίου.

Τα μέρη δεν μου υπέβαλαν άλλες παρατηρήσεις επί του θέματος.

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Στο σχέδιο απόφασης, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι με τις δεσμεύσεις που υποβλήθηκαν στις 27 Νοεμβρίου 2008 εξασφαλίζεται ότι η προτεινόμενη συγκέντρωση δεν θα προκαλέσει σημαντική παρακώλυση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις αγορές πώλησης φρέσκου γάλακτος, φρέσκου βουτυρογάλακτος και κοινού γιαουρτιού· στις πωλήσεις μη διαιτητικών φρέσκων ροφημάτων με βάση το γάλα τα οποία φέρουν εμπορικό σήμα, τα οποία διακρίνονται αναλόγως του διαύλου διανομής σε λιανικό εμπόριο και σε ξενοδοχοεστίαση· στις πωλήσεις γιαουρτιών προστιθέμενης αξίας και κρεμώδους λευκότυρου (κουάρκ) στον τομέα της ξενοδοχοεστίασης· στις πωλήσεις φρέσκιας κρέμας ζαχαροπλαστικής («crème anglaise») και χυλού βρώμης (τύπου «κουάκερ»), που μαζί με όλες τις προαναφερόμενες αγορές συνιστούν τα «φρέσκα γαλακτοκομικά προϊόντα» στις πωλήσεις ροφημάτων μακράς διάρκειας με βάση το γάλα· στις πωλήσεις τυριού ολλανδικού τύπου σε εξειδικευμένους χονδρεμπόρους και σε σύγχρονους τύπους λιανικού εμπορίου· ούτε, ως εκ τούτου, στην προμήθεια νωπού γάλακτος.

Αντίθετα από την προκαταρκτική της εξέταση, η Επιτροπή αποφάσισε ότι η συγκέντρωση δεν θα προκαλέσει σημαντική παρακώλυση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού όσον αφορά τη λακτόζη για φαρμακευτική χρήση και τη λακτόζη για εισπνευστήρες ξηράς κόνεως (DPI). Κατέληξε στο γενικό συμπέρασμα ότι η προτεινόμενη συγκέντρωση πρέπει να κηρυχθεί συμβατή με την κοινή αγορά και τη λειτουργία της συμφωνίας ΕΟΧ υπό την αίρεση της πλήρους συμμόρφωσης με τις δεσμεύσεις που περιλαμβάνονται στο παράρτημα της απόφασης.

Εκτός από τα προαναφερόμενα έγγραφα που υπέβαλαν τα μέρη, δεν έλαβα ερωτήσεις ή παρατηρήσεις από αυτά ή από άλλο τρίτο μέρος. Κατά συνέπεια, και λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που αναφέρθηκαν παραπάνω, θεωρώ ότι η υπόθεση αυτή δεν απαιτεί ιδιαίτερο σχολιασμό όσον αφορά το δικαίωμα ακρόασης.

Βρυξέλλες, 12 Δεκεμβρίου 2008.

Michael ALBERS

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 17ης Δεκεμβρίου 2008

με την οποία μια πράξη συγκέντρωσης κηρύσσεται συμβατή με την κοινή αγορά και τη λειτουργία της συμφωνίας ΕΟΧ

(Υπόθεση COMP/M.5046 — Friesland Foods/Campina)

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2008) 8459]

(Το κείμενο στην αγγλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2009/C 75/06)

Στις 17 Δεκεμβρίου 2008 η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση σε υπόθεση συγκέντρωσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου, της 20ής Ιανουαρίου 2004, σχετικά με τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων, και ιδίως το άρθρο 8 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού. Μη εμπιστευτική εκδοχή του πλήρους κειμένου της απόφασης δημοσιεύεται στην αυθεντική γλώσσα της υπόθεσης και στις γλώσσες εργασίας της Επιτροπής στον δικτυακό τόπο της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού, στη διεύθυνση:

http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html

I. ΤΑ ΜΕΡΗ

- (1) Η επιχείρηση Friesland Foods έχει προσωπικό 9 417 εργαζομένων (το 2007) και διαθέτει γαλακτοκομικά προϊόντα σε καταναλωτές στην Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή, την Ασία και την Αφρική, καθώς και συστατικά σε πελάτες από τον επαγγελματικό και τον βιομηχανικό τομέα παγκοσμίως.
- (2) Η Campina είναι συνεταιριστική γαλακτοβιομηχανία. Μέλη της είναι 6 885 αγρότες (το 2007), και δραστηριοποιείται στα φρέσκα γαλακτοκομικά προϊόντα, το τυρί, το βούτυρο, τα φρέσκα και τα μακράς διάρκειας αρωματισμένα ροφήματα, καθώς και τα γαλακτώματα. Διαθέτει τα προϊόντα της σε αρκετές χώρες της Ευρώπης, της Βόρειας και της Νότιας Αμερικής και της Ασίας.

II. Η ΠΡΑΞΗ

- (3) Στις 12 Ιουνίου 2008, η Επιτροπή έλαβε επίσημη κοινοποίηση δυνάμει του άρθρου 4 του κανονισμού συγκεντρώσεων με την οποία οι συνεταιρισμοί Zuivelcoöperatie Campina U.A. (εφεξής «Campina») και Zuivelcoöperatie Friesland Foods U.A. (εφεξής «Friesland Foods») συγχωνεύονται μέσω πλήρως νομότυπης συγχώνευσης. Η Campina και η Friesland Foods αναφέρονται εφεξής από κοινού ως «τα κοινοποιούντα μέρη».

III. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

- (4) Η Επιτροπή, αφού εξέτασε την κοινοποίηση, στις 17 Ιουλίου 2008 εξέδωσε απόφαση στην οποία συμπεραίνει ότι η πράξη εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού κανονισμού συγκεντρώσεων και εξέφρασε σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά της με την κοινή αγορά και με την συμφωνία ΕΟΧ και κίνησε διαδικασίες σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κοινοτικού κανονισμού συγκεντρώσεων.
- (5) Στις 3 Οκτωβρίου 2008, απεστάλη στα κοινοποιούντα μέρη κοινοποίηση των αιτιάσεων σύμφωνα με το άρθρο 18 του

κοινοτικού κανονισμού συγκεντρώσεων. Η Friesland Foods και η Campina απάντησαν στην κοινοποίηση των αιτιάσεων στις 17 Οκτωβρίου 2008. Στις 21 Οκτωβρίου 2008, κατόπιν αιτήματος των κοινοποιούντων μερών, πραγματοποιήθηκε προφορική ακρόαση.

- (6) Στις 28 Οκτωβρίου 2008, τα κοινοποιούντα μέρη προσφέρθηκαν να αναλάβουν δεσμεύσεις ώστε η προτεινόμενη συγκέντρωση να καταστεί συμβατή με την κοινή αγορά. Οι δεσμεύσεις αυτές κοινοποιήθηκαν, το δε τελικό κείμενο των δεσμεύσεων υποβλήθηκε στην Επιτροπή στις 27 Νοεμβρίου 2008.

IV. ΑΠΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

- (7) Ο τομέας των γαλακτοκομικών προϊόντων περιλαμβάνει πολλές αλληλοσχετιζόμενες αγορών προϊόντων και το γεγονός αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη μεγάλη ποικιλία τελικών προϊόντων με βάση το γάλα. Η συνήθης μορφή γαλακτοκομικής επιχείρησης, ιδίως όσον αφορά τις συνεταιριστικές γαλακτοβιομηχανίες, είναι η αξιοποίηση του νωπού γάλακτος που συλλέγεται από τους αγρότες για την παραγωγή μεγάλης ποικιλίας γαλακτοκομικών προϊόντων. Δεδομένου ότι ως κοινή πρώτη ύλη χρησιμοποιείται το νωπό γάλα, οι τιμές των γαλακτοκομικών προϊόντων ακολουθούν τις ίδιες τάσεις.

- (8) Το νωπό γάλα περιλαμβάνει μια σειρά θρεπτικών συστατικών: λίπος, πρωτεΐνες, λακτόζη (= γαλακτοσάκχαρο) και ιχνοστοιχεία. Για ορισμένα γαλακτοκομικά προϊόντα χρησιμοποιούνται μόνο τα μη λιπαρά συστατικά (ιδίως πρωτεΐνες και λακτόζη). Άλλα προϊόντα, ιδίως το βούτυρο και η κρέμα, βασίζονται στο λίπος του γάλακτος. Πολλά βασικά προϊόντα, όπως το τυρί και το γάλα, περιλαμβάνουν μείγμα λιπαρών και μη λιπαρών συστατικών. Ορισμένα προϊόντα —ιδίως η κρέμα, το βουτυρόγαλα και ο ορός γάλακτος— αποτελούν κατ' ουσίαν υποπροϊόντα που προέρχονται από την παραγωγή των πρωτευόντων γαλακτοκομικών προϊόντων, όπως του γάλακτος κατάψυξης και του τυριού.

Α. ΟΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

1. Προμήθεια νοπού γάλακτος

- (9) Όσον αφορά τη σχετική αγορά προϊόντος, η έρευνα αγορών επιβεβαίωσε ότι, από την πλευρά της ζήτησης, το νοπό γάλα βιολογικής παραγωγής και το συμβατικό νοπό γάλα δεν μπορούν να υποκατασταθούν μεταξύ τους από τους μεταποιητές γάλακτος. Από την πλευρά της προσφοράς, οι παραγωγοί βιολογικού γάλακτος δεν έχουν κίνητρα ώστε να περάσουν στην παραγωγή συμβατικού νοπού γάλακτος, δεδομένης της πρωμότησης της τιμής που λαμβάνουν και των επενδύσεων που πραγματοποιήσαν για την παραγωγή βιολογικού γάλακτος. Οι παραγωγοί συμβατικού νοπού γάλακτος μπορούν να περάσουν στην παραγωγή βιολογικού νοπού γάλακτος αλλά η μετάβαση αυτή απαιτεί σημαντικές επενδύσεις για βοσκοτόπους (περισσότερο εντατική χρήση) και μια μεταβατική περίοδο δύο ετών κατά μέσον όρο. Για τον λόγο αυτό, συνήχθη το συμπέρασμα ότι η προμήθεια συμβατικού νοπού γάλακτος και η προμήθεια νοπού γάλακτος βιολογικής παραγωγής αποτελούν διαφορετικές αγορές προϊόντων.
- (10) Όσον αφορά τη σχετική γεωγραφική αγορά (τόσο για το συμβατικό γάλα όσο και για το γάλα βιολογικής παραγωγής), διαπιστώθηκε ότι οι δραστηριότητες των μερών αλληλεπικλύπτονται μόνο στις Κάτω Χώρες. Οι ποσότητες που μεταφέρονται ετησίως από την Camrina από τη Γερμανία και το Βέλγιο στις Κάτω Χώρες είναι αμελητέες σε σύγκριση με τη συνολική ποσότητα νοπού γάλακτος που αγοράζουν τα κοινοποιούντα μέρη στις Κάτω Χώρες (άνω των 8 000 εκατομμυρίων κιλών ετησίως). Ως εκ τούτου, θεωρήθηκε ότι η συγχώνευση δεν έχει σημαντικό αντίκτυπο στην αγορά προμήθειας εκτός της επικράτειας των Κάτω Χωρών και η αξιολόγηση εστίαστηκε στις Κάτω Χώρες.

2. Βασικά γαλακτοκομικά προϊόντα

- (11) Όσον αφορά τη σχετική αγορά προϊόντος, συνήχθη το συμπέρασμα ότι είναι αναγκαία η διάκριση μεταξύ των φρέσκων και των μακράς διάρκειας βασικών γαλακτοκομικών προϊόντων. Εντός κάθε κατηγορίας, μπορεί να γίνει μία ακόμα διάκριση μεταξύ προϊόντων βιολογικής και μη βιολογικής παραγωγής.
- (12) Μεταξύ των φρέσκων βασικών γαλακτοκομικών προϊόντων βιολογικής και μη βιολογικής παραγωγής, λόγω του ότι οι πελάτες δεν αντικαθιστούν τη μια κατηγορία με την άλλη και λόγω της αδυναμίας υποκατάστασής τους στην πλευρά της προσφοράς, το φρέσκο γάλα, το φρέσκο βουτυρόγαλο, το κοινό γιαούρτι και η κρέμα ζαχαροπλαστικής («crème anglaise») αποτελούν χωριστές σχετικές αγορές προϊόντων. Η κρέμα ζαχαροπλαστικής («crème anglaise») θα εξεταστεί στο τμήμα που αφορά τα φρέσκα επιδόρπια με βάση το γάλα, ενώ το φρέσκο γάλα, το φρέσκο βουτυρόγαλο, το κοινό γιαούρτι, τα προϊόντα που φέρουν το εμπορικό σήμα του λιανοπωλητή και τα προϊόντα αναγνωρισμένου σήματος ανήκουν στην ίδια αγορά προϊόντος προηγούμενου σταδίου. Αναλόγως των διαύλων διανομής, μπορεί ενδεχομένως να γίνει διάκριση σε τομέα του λιανικού εμπορίου και σε τομέα της ξενοδοχοεστίασης («Out of Home, ΟΟΗ») για τα φρέσκα βασικά γαλακτοκομικά προϊόντα μη βιολογικής παραγωγής, ενώ όσον αφορά τα φρέσκα βασικά γαλακτοκομικά προϊόντα βιολογικής παραγωγής, οι τομείς της ξενοδοχοεστίασης και του λιανικού εμπορίου ανήκουν στην ίδια αγορά.
- (13) Όσον αφορά τη σχετική γεωγραφική αγορά, συνήχθη το συμπέρασμα ότι μια τέτοια αγορά είναι εθνική για την αγορά προηγούμενου σταδίου φρέσκου γάλακτος, φρέσκου βουτυρογάλακτος και κοινού γιαουρτιού (βιολογικής και μη βιολογικής παραγωγής).

- (14) Δεδομένου ότι στα βασικά γαλακτοκομικά προϊόντα μακράς διάρκειας αλληλεπικάλυψη υπάρχει μόνο στο γάλα μακράς διάρκειας και ότι τα προϊόντα αυτά δεν είναι υποκαταστάσιμα μεταξύ τους ούτε στην πλευρά της προσφοράς ούτε στην πλευρά της ζήτησης, η σχετική αγορά προϊόντος είναι το γάλα μακράς διάρκειας, χωρίς διάκριση μεταξύ προϊόντων που φέρουν εμπορικό σήμα του λιανοπωλητή και προϊόντων αναγνωρισμένου σήματος. Αναλόγως των διαύλων διανομής μπορεί ενδεχομένως να γίνει διάκριση σε τομέα του λιανικού εμπορίου και σε τομέα της ξενοδοχοεστίασης. Η σχετική γεωγραφική αγορά είναι ευρύτερη από την εθνική και περιλαμβάνει το Βέλγιο, τη Γερμανία και τις Κάτω Χώρες.

3. Τυρί ολλανδικού τύπου

- (15) Όσον αφορά τη σχετική αγορά προϊόντος, πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ χωριστών αγορών για την πώληση τυριού ολλανδικού τύπου σε εξειδικευμένους χονδρεμπόρους τυριού και σε σύγχρονους τύπους λιανικού εμπορίου (σουπερμάρκετ, υπεραγορές, επιχειρήσεις που διαθέτουν προϊόντα σε μειωμένες τιμές). Εντός αυτών των δύο αγορών προϊόντων δεν αποκλείεται οιαδήποτε περαιτέρω διάκριση της πώλησης τυριού ολλανδικού τύπου σε εξειδικευμένους χονδρεμπόρους τυριού (Gouda/Maasdam/Edam, τυρί φυσικής ωρίμανσης/τυρί χωρίς κρούστα, τυρί φυσικής ωρίμανσης 15 ημερών/άλλα τυριά φυσικής ωρίμανσης) και της πώλησης τυριού ολλανδικού τύπου σε σύγχρονους τύπους λιανικού εμπορίου (Gouda/Maasdam/Edam, τυρί φυσικής ωρίμανσης/τυρί χωρίς κρούστα), καθώς μια τέτοια διάκριση δεν θα επηρέαζε ουσιαστικά την εκτίμηση από άποψη ανταγωνισμού.
- (16) Όσον αφορά τη σχετική γεωγραφική αγορά, οι αγορές πώλησης τυριού ολλανδικού τύπου σε εξειδικευμένους χονδρεμπόρους τυριού και σε σύγχρονους τύπους λιανικού εμπορίου (συμπεριλαμβανομένων όλων των περαιτέρω υποκατηγοριών με εξαίρεση το τυρί χωρίς κρούστα) δεν υπερβαίνουν τα εθνικά όρια, ενώ οι αγορές πώλησης τυριού ολλανδικού τύπου χωρίς κρούστα (συμπεριλαμβανομένων όλων των περαιτέρω υποκατηγοριών) σε εξειδικευμένους χονδρεμπόρους τυριού και σε σύγχρονους τύπους λιανικού εμπορίου υπερβαίνουν τα εθνικά όρια και περιλαμβάνουν τουλάχιστον τις Κάτω Χώρες και τη Γερμανία.

4. Βούτυρο

- (17) Διαπιστώθηκε ότι η σχετική αγορά προϊόντος για το βούτυρο πρέπει να διακριθεί, καταρχάς, σε χωριστές αγορές για το βούτυρο χύμα και για το συσκευασμένο βούτυρο. Το βούτυρο γάλακτος χύμα ανήκει σε αγορά διαφορετική από τα φυτικά λίπη χύμα. Επιπλέον, μπορεί να διακριθεί σε βασικό βούτυρο (με 82 % περιεκτικότητα σε λιπαρά), μη κλασματικά αποσταγμένο βουτυρέλαιο (ή απλώς βουτυρέλαιο, με 99,8 % περιεκτικότητα σε λιπαρά) και κλασματικά αποσταγμένο βουτυρέλαιο (ή απλώς κλασματικά αποσταγμένο βούτυρο, αναλόγως του σημείου τήξης του). Όσον αφορά το συσκευασμένο βούτυρο, το βούτυρο γάλακτος και τα φυτικά λίπη ανήκουν σε χωριστές αγορές, και η αγορά συσκευασμένου βούτυρου γάλακτος πρέπει να διακριθεί περαιτέρω σε συσκευασμένο βούτυρο που διατίθεται στο λιανικό εμπόριο και σε συσκευασμένο βούτυρο που διατίθεται στους πελάτες του τομέα ξενοδοχοεστίασης. Παραμένει ανοικτό το ερώτημα εάν το συσκευασμένο βούτυρο που φέρει εμπορικό σήμα του λιανοπωλητή και το συσκευασμένο βούτυρο αναγνωρισμένου σήματος ανήκουν στην ίδια αγορά, καθώς μια τέτοια διάκριση δεν θα επηρέαζε ουσιαστικά την εκτίμηση από άποψη ανταγωνισμού.

(18) Όσον αφορά τη σχετική γεωγραφική αγορά, οι αγορές βουτύρου χύμα, κλασματικά αποσταγμένου βουτυρέλαιου και μη κλασματικά αποσταγμένου βουτυρέλαιου καλύπτουν το σύνολο του ΕΟΧ. Η σχετική γεωγραφική αγορά συσκευασμένου βουτύρου περιλαμβάνει τουλάχιστον τις Κάτω Χώρες, το Βέλγιο και τη Γερμανία. Δεν χρειάζεται να απαντηθεί το ερώτημα εάν η σχετική γεωγραφική αγορά συσκευασμένου βουτύρου καλύπτει το σύνολο του ΕΟΧ, καθώς η απάντηση στο ερώτημα αυτό δεν είναι καθοριστικής σημασίας για την εκτίμηση από άποψη ανταγωνισμού.

5. Γιαούρτια προστιθέμενης αξίας και κρεμώδη λευκότυρα («κουάρκ»)

(19) Όσον αφορά τη σχετική αγορά προϊόντος, υπάρχουν χωριστές αγορές για τα γιαούρτια προστιθέμενης αξίας και τα κρεμώδη λευκότυρα («κουάρκ»), αναλόγως του διαύλου διανομής τους. Η διάκριση σε γιαούρτι προστιθέμενης αξίας και σε κρεμώδες λευκότυρο («κουάρκ»), η διάκριση σε προϊόντα υγείας/απόλαυσης, καθώς και η διάκριση σε προϊόντα που φέρουν εμπορικό σήμα του λιανοπωλητή και σε προϊόντα αναγνωρισμένου σήματος μπορεί να παραμείνει ανοικτή δεδομένου ότι δεν θα είχε συνέπειες για την εκτίμηση από άποψη ανταγωνισμού. Καθώς η Friesland Foods δεν δραστηριοποιείται στον τομέα των προϊόντων υγείας, το γιαούρτι υγείας προστιθέμενης αξίας και το κρεμώδες λευκότυρο («κουάρκ») δεν εξετάσθηκαν περαιτέρω.

(20) Όσον αφορά τη σχετική γεωγραφική αγορά, η αγορά αυτή δεν υπερβαίνει τα εθνικά όρια για την αγορά προηγούμενου σταδίου γιαουρτιού προστιθέμενης αξίας και κρεμώδους λευκότυρου («κουάρκ») που διατίθενται σε χονδρεμπόρους του τομέα ξενοδοχοεστίασης, ενώ υπερβαίνει τα εθνικά όρια όσον αφορά την αγορά προηγούμενου σταδίου γιαουρτιού προστιθέμενης αξίας και κρεμώδους λευκότυρου («κουάρκ») που διατίθενται στο λιανικό εμπόριο.

6. Αρωματισμένα ροφήματα με βάση το γάλα

(21) Στην αγορά αυτή έγινε καταρχάς διάκριση μεταξύ, αφενός, φρέσκων και, αφετέρου, μακράς διάρκειας αρωματισμένων ροφημάτων με βάση το γάλα.

(22) Όσον αφορά τη σχετική αγορά προϊόντων, διακρίνονται σχετικές αγορές προϊόντων, αφενός, για τα φρέσκα αρωματισμένα ροφήματα υγείας με βάση το γάλα και, αφετέρου, για τα φρέσκα αρωματισμένα μη διατητητικά ροφήματα με βάση το γάλα. Οι αγορές αυτές διακρίνονται περαιτέρω στη διάθεση προϊόντων αναγνωρισμένου σήματος και προϊόντων που φέρουν εμπορικό σήμα του λιανοπωλητή, καθώς και αναλόγως του διαύλου διανομής (λιανικό εμπόριο/ξενοδοχοεστίαση). Δεδομένου ότι η προτεινόμενη συγχώνευση δεν θα παρακωλύσει τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό στην αγορά φρέσκων αρωματισμένων ροφημάτων υγείας με βάση το γάλα, και δεδομένου ότι δεν θα επηρεαστεί η αγορά των προϊόντων που φέρουν εμπορικό σήμα του λιανοπωλητή, η εκτίμηση από άποψη ανταγωνισμού εστιάζεται στην αγορά μη διατητητικών προϊόντων αναγνωρισμένου σήματος για τα φρέσκα αρωματισμένα ροφήματα με βάση το γάλα.

(23) Όσον αφορά τα αρωματισμένα ροφήματα μακράς διάρκειας με βάση το γάλα, τα ροφήματα με βάση το γάλα με άρωμα σοκολάτας ή με άρωμα φρούτων διαπιστώθηκε ότι ανήκουν σε

χωριστές αγορές προϊόντων. Δεν υπάρχει ανάγκη να εξαχθεί συμπέρασμα ως προς το εάν ανήκει σε διαφορετικές αγορές προϊόντων η προμήθεια μακράς διάρκειας ροφημάτων με βάση το γάλα που φέρουν, αφενός, αναγνωρισμένο σήμα και, αφετέρου, το εμπορικό σήμα του λιανοπωλητή. Μπορεί επίσης να παραμείνει ανοικτή η διάκριση βάσει του διαύλου διανομής, μεταξύ λιανικού εμπορίου και ξενοδοχοεστίασης.

(24) Όσον αφορά τη σχετική γεωγραφική αγορά, η αγορά αυτή δεν υπερβαίνει τα εθνικά όρια για την αγορά προηγούμενου σταδίου μη διατητητικών φρέσκων αρωματισμένων ροφημάτων με βάση το γάλα. Για τα μακράς διάρκειας αρωματισμένα ροφήματα με βάση το γάλα, διαπιστώθηκε ότι, σε μια αγορά που περιλαμβάνει τόσο τα προϊόντα αναγνωρισμένου σήματος όσο και τα προϊόντα που φέρουν το εμπορικό σήμα του λιανοπωλητή, το γεωγραφικό πεδίο υπερβαίνει τα εθνικά όρια και περιλαμβάνει τις Κάτω Χώρες, το Βέλγιο και τη Γερμανία. Εάν οι αγορές προϊόντων προηγούμενου σταδίου περιορίζονται στα προϊόντα αναγνωρισμένου σήματος, δεδομένου ότι τα σήματα αυτά διαφέρουν σε μεγάλο βαθμό από χώρα σε χώρα, οι εν λόγω αγορές είναι εθνικών διαστάσεων.

7. Φρέσκα επιδόρπια με βάση το γάλα

(25) Όσον αφορά τη σχετική αγορά προϊόντων, διακρίνονται χωριστές σχετικές αγορές προϊόντων για τη φρέσκια κρέμα ζαχαροπλαστικής («crème anglaise»), τον χυλό βρώμης (τύπου «κουάκερ») και τα επιδόρπια σε συσκευασία μίας μερίδας. Για την κρέμα ζαχαροπλαστικής δεν είναι αναγκαία η διάκριση σε προϊόντα που φέρουν το εμπορικό σήμα του λιανοπωλητή και σε προϊόντα αναγνωρισμένου σήματος. Το ερώτημα εάν η αγορά πρέπει να διακρίνεται περαιτέρω βάσει του διαύλου διανομής μπορεί να μείνει αναπάντητο, καθώς δεν επηρεάζει την εκτίμηση από άποψη ανταγωνισμού.

(26) Όσον αφορά τη σχετική γεωγραφική αγορά, η αγορά αυτή δεν υπερβαίνει τα εθνικά όρια για τις αγορές κρέμας ζαχαροπλαστικής και χυλού βρώμης.

8. Κρέμα

(27) Διαπιστώθηκε ότι η σχετική αγορά προϊόντος για την κρέμα πρέπει να διακριθεί, καταρχάς, σε χωριστές αγορές για την υγρή κρέμα και για την κρέμα σε σπρέι. Όσον αφορά την υγρή κρέμα, γίνεται διάκριση μεταξύ υγρής κρέμας γάλακτος και υγρής κρέμας άλλης προέλευσης και, εντός κάθε κατηγορίας, γίνεται διάκριση μεταξύ υγρής κρέμας που διατίθεται μέσω του λιανικού εμπορίου, του τομέα ξενοδοχοεστίασης και του βιομηχανικού τομέα. Η αγορά υγρής κρέμας γάλακτος περιλαμβάνει την υγρή κρέμα τόσο υψηλών όσο και χαμηλών λιπαρών. Εντός της αγοράς υγρής κρέμας γάλακτος, η διάκριση μεταξύ φρέσκιας κρέμας και κρέμας μακράς διάρκειας αφήνεται ανοικτή, καθώς δεν αναμένεται να έχει συνέπειες όσον αφορά την εκτίμηση από άποψη ανταγωνισμού. Ομοίως, δεν απαντάται το ερώτημα ως προς τη διαφορά μεταξύ της υγρής κρέμας που φέρει αναγνωρισμένο σήμα και αυτής που φέρει το εμπορικό σήμα του λιανοπωλητή, καθώς η διάκριση αυτή δεν αναμένεται να έχει συνέπειες για την εκτίμηση από άποψη ανταγωνισμού. Τέλος, η εκτίμηση εστιάστηκε στην υγρή κρέμα γάλακτος, δεδομένου ότι οι δραστηριότητες των μερών δεν αλληλεπικαλύπτονται στην αγορά υγρής κρέμας άλλης προέλευσης.

- (28) Όσον αφορά την κρέμα σε σπρέι, διακρίνονται δύο σχετικές αγορές προϊόντων: κρέμα γάλακτος σε σπρέι που διατίθεται στο λιανικό εμπόριο και κρέμα γάλακτος σε σπρέι που διατίθεται στους πελάτες του τομέα ξενοδοχοεστίασης. Η λιανική αγορά κρέμας σε σπρέι περιλαμβάνει τόσο προϊόντα αναγνωρισμένου σήματος όσο και προϊόντα που φέρουν το εμπορικό σήμα του λιανοπωλητή, ενώ για τον τομέα της ξενοδοχοεστίασης δεν χρειάζεται να απαντηθεί το ερώτημα ως προς τη διάκριση μεταξύ των προϊόντων που φέρουν τους δύο αυτούς τύπους σημάτων, καθώς η διάκριση αυτή δεν αναμένεται να έχει συνέπειες για την εκτίμηση από άποψη ανταγωνισμού.
- (29) Η σχετική γεωγραφική αγορά υγρής κρέμας γάλακτος που διατίθεται στον τομέα της ξενοδοχοεστίασης, στο λιανικό εμπόριο και σε βιομηχανικούς πελάτες, καθώς και κρέμας σε σπρέι που διατίθεται στο λιανικό εμπόριο και στους πελάτες του τομέα ξενοδοχοεστίασης υπερβαίνει τα εθνικά όρια και περιλαμβάνει τουλάχιστον τις Κάτω Χώρες, το Βέλγιο και τη Γερμανία.

9. Υγρά γαλακτοκομικά προϊόντα για τον καφέ

- (30) Όσον αφορά τη σχετική αγορά προϊόντων, διακρίνονται δύο χωριστές σχετικές αγορές προϊόντος: για το γάλα για τον καφέ και για την κρέμα για τον καφέ. Για τα προϊόντα αυτά δεν είναι αναγκαία η διάκριση σε προϊόντα που φέρουν το εμπορικό σήμα του λιανοπωλητή ή αναγνωρισμένο σήμα. Πρέπει επίσης να γίνει διάκριση βάσει του διαύλου διανομής σε λιανικό τομέα/ξενοδοχοεστίαση.
- (31) Όσον αφορά τη σχετική γεωγραφική αγορά, οι σχετικές γεωγραφικές αγορές για το γάλα για τον καφέ και για την κρέμα για τον καφέ υπερβαίνουν τα εθνικά όρια και περιλαμβάνουν τις Κάτω Χώρες, το Βέλγιο και τη Γερμανία.

10. Γαλακτώματα που ξηραίνονται με ψεκασμό (SDE)

- (32) Όσον αφορά τη σχετική αγορά προϊόντος, τα υγρά γαλακτώματα και τα SDE αποτελούν χωριστές αγορές προϊόντων. Επιπλέον, διάφορες κατηγορίες SDE, όπως τα υποκατάστατα κρέμας για τον καφέ, τα αφριστικά και τα υλικά για γαρνίρισμα ανήκουν σε χωριστές αγορές προϊόντων. Δεδομένου ότι η Campina δεν δραστηριοποιείται στον τομέα των συμπυκνωμένου λιπαρών και των διατροφικών ελαίων σε κάμουλες, και ότι η Friesland Foods δεν έχει παρουσία στον τομέα των σταθεροποιητών κτυπητής ζύμης (κουρκουτιού), δεν υπάρχει ανάγκη να οριστεί επακριβώς η αγορά προϊόντων για τα τρία αυτά προϊόντα.
- (33) Όσον αφορά τη σχετική γεωγραφική αγορά, οι αγορές υποκατάστατων κρέμας για τον καφέ, αφριστικών, υλικών για γαρνίρισμα και σταθεροποιητών κτυπητής ζύμης (κουρκουτιού) καλύπτουν το σύνολο του ΕΟΧ.

11. Λακτόζη

- (34) Όσον αφορά τη σχετική αγορά προϊόντος, η λακτόζη για διατροφική χρήση και η λακτόζη για φαρμακευτική χρήση

αποτελούν δύο διαφορετικές σχετικές αγορές προϊόντος. Όσον αφορά την λακτόζη για φαρμακευτική χρήση, έκδοχα όπως το άμυλο, η μαννιτόλη, το MCC δεν αποτελούν αποτελεσματικές πηγές εναλλακτικής προμήθειας για τους πελάτες και, ως εκ τούτου, δεν μπορούν να προκαλέσουν ανταγωνιστική πίεση. Επιπλέον, δεδομένου ότι η εν λόγω πράξη δεν ενδέχεται να προκαλέσει προβλήματα ανταγωνισμού στην αγορά λακτόζης για φαρμακευτική χρήση ή στις ενδεχομένως πιο περιορισμένες αγορές φαρμακευτικής λακτόζης άμεσης συμπίεσης και φαρμακευτικής λακτόζης υγρής κοκκοποίησης, εάν αυτές πρέπει να ορισθούν, η διάκριση αφήνεται ανοικτή. Τέλος, πρέπει να οριστεί χωριστή σχετική αγορά προϊόντος για τη λακτόζη για εισπνευστήρες ξηράς κόνεως (DPI). Εντός της λακτόζης για DPI, πρέπει να οριστεί χωριστή σχετική αγορά για τη λακτόζη για εξελιγμένους DPI και για τη λακτόζη για λιγότερο εξελιγμένους DPI.

- (35) Όσον αφορά τη σχετική γεωγραφική αγορά, δεν χρειάζεται να γίνει διάκριση σχετικά με τη λακτόζη για διατροφική χρήση διότι όποιος ορισμός της σχετικής γεωγραφικής αγοράς και αν επιλεγεί δεν προκύπτουν προβλήματα για τον ανταγωνισμό. Στη φαρμακευτική λακτόζη και στην λακτόζη για DPI, ο ορισμός της γεωγραφικής αγοράς αφέθηκε ανοικτός. Πράγματι, στην παγκόσμια αγορά λακτόζης για φαρμακευτική χρήση καθώς και φαρμακευτικής λακτόζης για DPI, η θέση της οντότητας που θα προκύψει από τη συγχώνευση θα ήταν ουσιαστικά η ίδια με τη θέση της στην αγορά του ΕΟΧ. Η πράξη δεν μπορεί να παρακωλύσει σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό στις αγορές φαρμακευτικής λακτόζης και λακτόζης για DPI παγκοσμίως και στο σύνολο του ΕΟΧ, όποιος ακριβής ορισμός του γεωγραφικού πεδίου των αγορών και αν επιλεγεί.

B. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

1. Εισαγωγή

- (36) Διενεργήθηκε εμπειριστατωμένη έρευνα της διάρθρωσης και της λειτουργίας των αγορών γαλακτοκομικών προϊόντων που αφορά η προτεινόμενη συγχώνευση. Από την έρευνα αυτή προέκυψε ότι από τη συγχώνευση δεν ενδέχεται να προκύψει σημαντική παρακώλυση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις αγορές γάλακτος μακράς διάρκειας, φρέσκων βασικών γαλακτοκομικών προϊόντων βιολογικής παραγωγής, βουτύρου χύμα και συσκευασμένου βουτύρου, υγρής κρέμας και κρέμας σε σπρέι, υγρών γαλακτοκομικών προϊόντων για τον καφέ, SDE, λακτόζης για διατροφική κρίση, φαρμακευτικής λακτόζης και λακτόζης για DPI.
- (37) Η προτεινόμενη συγχώνευση θα προκαλούσε σημαντική παρακώλυση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις αγορές για την προμήθεια νωπού γάλακτος, φρέσκων βασικών γαλακτοκομικών προϊόντων, τυριού, γιαουρτιού προστιθέμενης αξίας και κρεμώδους λευκότυρου («κουάρκ»), φρέσκων αρωματισμένων ροφημάτων με βάση το γάλα, ροφημάτων μακράς διάρκειας με βάση το γάλα και φρέσκιας κρέμας ζαχαροπλαστικής («crème anglaise») και χυλού βρώμης (τύπου «κουάκερ»).

2. Προμήθεια νοπού γάλακτος

- (38) Όσον αφορά την προμήθεια νοπού γάλακτος, η σύμπραξη θα σήμαινε τη συνένωση των δύο σημαντικότερων αγοραστών νοπού γάλακτος στις Κάτω Χώρες, οι οποίοι θα ήλεγχαν το [70-80 %] περίπου της αγοράς.
- (39) Το πρόβλημα όσον αφορά τον ανταγωνισμό δεν είναι ότι η οντότητα που θα προέκυπτε από τη συγχώνευση θα ήταν σε θέση να ασκήσει την επιρροή της στην αγορά επόμενου σταδίου και να μειώσει τις τιμές που καταβάλλονται στους αγρότες για το γάλα. Το πρόβλημα είναι ότι η επιρροή που θα είχε η νέα οντότητα στις αγορές προηγούμενου σταδίου θα της επέτρεπε να αποκομίζει πρόσθετα κέρδη, άρα και να καταβάλλει υψηλότερες τιμές στους αγρότες. Κατά συνέπεια, η οντότητα που θα προέκυπτε από τη συγχώνευση θα ήταν σε θέση να προσελκύει περισσότερους αγρότες και να διατηρεί ή/και να αυξάνει τους αγρότες με τους οποίους συνεργάζεται. Η κατάσταση αυτή θα αύξανε τους φραγμούς για την είσοδο ή/και την επέκταση στις πρωτογενείς αγορές γαλακτοκομικών προϊόντων προηγούμενου σταδίου, στις οποίες οι εταιρείες χρειάζονται ολλανδικό νοπό γάλα για να ανταγωνιστούν αποτελεσματικά.

3. Φρέσκα γαλακτοκομικά προϊόντα

- (40) Η έννοια των φρέσκων γαλακτοκομικών προϊόντων περιλαμβάνει τα φρέσκα βασικά γαλακτοκομικά προϊόντα (φρέσκο γάλα, φρέσκο βουτυρογάλα και κοινό γιαούρτι), το γιαούρτι προστιθέμενης αξίας και το λευκότυρο, τα φρέσκα αρωματισμένα ροφήματα με βάση το γάλα, τη φρέσκια κρέμα ζαχαροπλαστικής («crème anglaise») και τον χυλό βρώμης (τύπου «κουάκερ»).
- (41) Η προτεινόμενη πράξη θα εμποδίζει σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό ως αποτέλεσμα της δημιουργίας δεσπόζουσας θέσης στην ολλανδική αγορά φρέσκου γάλακτος, φρέσκου βουτυρογάλακτος και κοινού γιαουρτιού, η οποία αποτελεί σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς, ανεξάρτητα από το εάν η αγορά αυτή θα διακρίνεται σε περαιτέρω υποκατηγορίες βάσει του διαύλου διανομής. Το συμπέρασμα βασίστηκε, μεταξύ άλλων, στο υψηλό μερίδιο της αγοράς που διαθέτουν από κοινού τα δύο μέρη, στο γεγονός ότι θεωρήθηκαν ως οι εγγύτεροι ανταγωνιστές, στη δυσκολία των πελατών να στραφούν σε άλλους προμηθευτές και στη δυσκολία των πελατών να επεκτείνουν την παραγωγή τους σε περίπτωση αύξησης των τιμών.
- (42) Για τους προαναφερόμενους λόγους, η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση θα παρακόλυε σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό ως αποτέλεσμα της δημιουργίας δεσπόζουσας θέσης στην ολλανδική αγορά γιαουρτιού προστιθέμενης αξίας και κρεμώδους λευκότυρου («κουάκερ») που διατίθενται στον τομέα της ξενοδοχοεστίασης και στην ολλανδική αγορά μη διαιτητικών φρέσκων αρωματισμένων ροφημάτων με βάση το γάλα που φέρουν εμπορικό σήμα, με διάκριση βάσει του διαύλου διανομής σε λιανικό εμπόριο και ξενοδοχοεστίαση.
- (43) Στις αγορές φρέσκων επιδορπίων, η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση ενδέχεται να παρακώλυσει σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό i) στην ολλανδική αγορά φρέσκιας κρέμας ζαχαροπλαστικής («crème anglaise») και ii) στην ολλανδική

αγορά χυλού βρώμης (τύπου «κουάκερ»), που αποτελούν σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς, ανεξάρτητα από το εάν οι αγορές αυτές θα διακρίνονται σε περαιτέρω υποκατηγορίες βάσει του διαύλου διανομής. Επίσης στην περίπτωση αυτή, το συμπέρασμα βασίστηκε, μεταξύ άλλων, στη θέση των μερών στην αγορά, στο γεγονός ότι θεωρήθηκαν ως οι εγγύτεροι ανταγωνιστές και στη δυσκολία των πελατών να στραφούν σε άλλους προμηθευτές.

4. Τυρί ολλανδικού τύπου

- (44) Η συγκέντρωση ενδέχεται να οδηγήσει σε σημαντική παρακώλυση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις αγορές πώλησης τυριού ολλανδικού τύπου σε εξειδικευμένους χονδρεμπόρους τυριού (συμπεριλαμβανομένων των υποκατηγοριών τυριού φυσικής ωρίμανσης, τυριού Gouda και τυριού 15 ημερών) και σε σύγχρονους τύπους λιανικού εμπορίου (συμπεριλαμβανομένων των υποκατηγοριών τυριού φυσικής ωρίμανσης και τυριού Gouda) στις Κάτω Χώρες. Καθεμία από αυτές τις αγορές αποτελεί σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς.
- (45) Όσον αφορά τις πωλήσεις σε εξειδικευμένους χονδρεμπόρους τυριού, η αξιολόγηση αυτή βασίζεται, μεταξύ άλλων, στα υψηλά μερίδια αγοράς των μερών ([40-70 %] %), στην εγγύτητα του ανταγωνισμού μεταξύ των μερών, στις περιορισμένες δυνατότητες των εξειδικευμένων χονδρεμπόρων τυριού να στραφούν σε άλλους εγχώριους ή αλλοδαπούς προμηθευτές, στις περιορισμένες προοπτικές εισόδου στην αγορά και επέκτασης στο προσεχές μέλλον και στο γεγονός ότι όλοι οι αντισταθμιστικοί παράγοντες που επικαλέστηκαν τα μέρη (π.χ. η μείωση της ζήτησης και η αύξηση των επανεισαγωγών/πωλήσεων τυριού που αρχικά προοριζόταν για εξαγωγές σε περίπτωση αυξήσεων των τιμών, η κατά τους ισχυρισμούς εξάρτηση από τις δυνατότητες αποθήκευσης και ωρίμανσης των χονδρεμπόρων) δεν αρκούν για να αποτρέψουν τα συγχωνευόμενα μέρη από την αύξηση των τιμών.
- (46) Όσον αφορά τις πωλήσεις σε σύγχρονους τύπους λιανικού εμπορίου, η αξιολόγηση αυτή βασίζεται, μεταξύ άλλων, στα υψηλά μερίδια αγοράς των μερών ([60-70 %] %), στην εγγύτητα του ανταγωνισμού μεταξύ των μερών, το περιορισμένο βαθμό ανταγωνισμού μεταξύ των μερών, αφενός, και των εξειδικευμένων χονδρεμπόρων τυριού, αφετέρου, στις περιορισμένες δυνατότητες των σύγχρονων τύπων λιανικού εμπορίου να στραφούν σε άλλους εγχώριους ή αλλοδαπούς προμηθευτές, στις περιορισμένες προοπτικές εισόδου στην αγορά και επέκτασης στο προσεχές μέλλον και στο γεγονός ότι όλοι οι αντισταθμιστικοί παράγοντες που επικαλέστηκαν τα μέρη (π.χ. η αγοραστική ισχύς, η αύξηση των επανεισαγωγών/πωλήσεων τυριού που αρχικά προοριζόταν για εξαγωγές και η αύξηση της χρήσης τυριού χωρίς κρούστα σε περίπτωση αυξήσεων των τιμών) δεν αρκούν για να αποτρέψουν τα συγχωνευόμενα μέρη από την αύξηση των τιμών.

- (47) Δεν εντοπίστηκαν προβλήματα όσον αφορά τον ανταγωνισμό στις αγορές πώλησης τυριού Maasdam και τυριού ολλανδικού τύπου χωρίς κρούστα (συμπεριλαμβανομένων των περαιτέρω υποκατηγοριών) σε εξειδικευμένους χονδρεμπόρους τυριού και σε σύγχρονους τύπους λιανικού εμπορίου στις Κάτω Χώρες.

5. Ροφήματα μακράς διάρκειας με βάση το γάλα

- (48) Όσον αφορά την αγορά ροφημάτων μακράς διάρκειας με βάση το γάλα, συνήχθη το συμπέρασμα ότι η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση είναι πιθανόν να παρακωλύσει σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό στην ολλανδική αγορά ροφημάτων μακράς διάρκειας με βάση το γάλα με άρωμα σοκολάτας τα οποία φέρουν εμπορικό σήμα, στην ολλανδική αγορά ροφημάτων μακράς διάρκειας με βάση το γάλα με αρώματα φρούτων τα οποία φέρουν εμπορικό σήμα, στη βελγική αγορά ροφημάτων μακράς διάρκειας με βάση το γάλα με άρωμα σοκολάτας τα οποία φέρουν εμπορικό σήμα, στη βελγική αγορά ροφημάτων μακράς διάρκειας με βάση το γάλα με αρώματα φρούτων τα οποία φέρουν αναγνωρισμένο σήμα, στην αγορά ροφημάτων μακράς διάρκειας με βάση το γάλα με άρωμα σοκολάτας τα οποία φέρουν αναγνωρισμένο σήμα ή το εμπορικό σήμα του λιανοπωλητή στις Κάτω Χώρες, το Βέλγιο και τη Γερμανία και στην αγορά ροφημάτων μακράς διάρκειας με βάση το γάλα με αρώματα φρούτων τα οποία φέρουν αναγνωρισμένο σήμα ή το εμπορικό σήμα του λιανοπωλητή στις Κάτω Χώρες, το Βέλγιο και τη Γερμανία, ασχέτως του εάν πρέπει να γίνει περαιτέρω διάκριση στις εν λόγω αγορές βάσει του διαύλου διανομής.
- (49) Το συμπέρασμα αυτό στηρίζεται στη διαπίστωση ότι, μεταξύ άλλων, οι συγχωνευόμενες εταιρείες έχουν σημαντικά μερίδια της αγοράς, θεωρούνται ως οι εγγύτεροι ανταγωνιστές και διαθέτουν ισχυρά εμπορικά σήματα. Επιπλέον, από την έρευνα της αγοράς προέκυψε ότι οι πελάτες δεν είναι πιθανόν να στραφούν σε άλλους προμηθευτές, ούτε είναι πιθανή η είσοδος νέων ανταγωνιστών στην αγορά.

6. Δεσμεύσεις που προτείνουν τα κοινοποιούντα μέρη

- (50) Για να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα ανταγωνισμού που επισημάνθηκαν στο πλαίσιο της πράξης, η Campina και η Friesland Foods πρότειναν δεσμεύσεις σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2 του κοινοτικού κανονισμού συγκεντρώσεων. Η πρώτη δέσμη δεσμεύσεων υποβλήθηκε στις 28 Οκτωβρίου 2008 και συμπληρώθηκε στις 5 Νοεμβρίου 2008 προκειμένου να εγκριθεί η πράξη από την Επιτροπή. Η δέσμη διορθωτικών μέτρων συνίσταται στην εκχώρηση δραστηριοτήτων στους τομείς των φρέσκων γαλακτοκομικών προϊόντων, του τυριού, των γαλακτοκομικών προϊόντων μακράς διάρκειας και της πρόσβασης σε νωπό γάλα.
- (51) Στη συνέχεια, η Επιτροπή πραγματοποίησε δοκιμή των δεσμεύσεων με βάση τα δεδομένα της αγοράς. Τα αποτελέσματα της πρώτης δοκιμής με βάση τα δεδομένα της αγοράς έδειξαν ότι είναι ανάγκη να πραγματοποιηθούν σημαντικές βελτιώσεις. Κατά συνέπεια, στις 19 Νοεμβρίου τα μέρη υπέβαλαν αναθεωρημένη δέσμη δεσμεύσεων, η οποία λάμβανε δεόντως υπόψη τις αδυναμίες που επισημάνθηκαν στην πρώτη δέσμη διορθωτικών μέτρων όσον αφορά τις εκχωρούμενες δραστηριότητες στους τομείς των φρέσκων γαλακτοκομικών προϊόντων και του τυριού, καθώς και τη δέσμη διορθωτικών μέτρων στον τομέα των ροφημάτων μακράς διάρκειας με βάση το γάλα. Ωστόσο, η Επιτροπή εξακολουθούσε να ανησυχεί για το γεγονός ότι η έλλειψη πρόσβασης σε νωπό γάλα θα μπορούσε να προκαλέσει σημαντική παρακώλυση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις αγορές επόμενου σταδίου για τα φρέσκα βασικά γαλακτοκομικά προϊόντα και για το τυρί ολλανδικού τύπου στις Κάτω Χώρες γενικά και ιδιαίτερα να έχει ως αποτέλεσμα την έλλειψη βιωσιμότητας της εκχώρησης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στα επόμενα στάδια της αγοράς. Η δοκιμή

της δεύτερης δέσμης με βάση τα δεδομένα της αγοράς επιβεβαίωσε την ανάγκη βελτιώσεων από την άποψη αυτή.

- (52) Στη συνέχεια, στις 27 Νοεμβρίου 2008, τα μέρη υπέβαλαν τελική δέσμη δεσμεύσεων.
- (53) Λαμβανομένου υπόψη του προαναφερθέντος πλαισίου, η τελική δέσμη δεσμεύσεων περιλαμβάνει:
- (54) Το σύνολο των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του τομέα των φρέσκων γαλακτοκομικών προϊόντων της Friesland Foods στις Κάτω Χώρες. Ο τομέας αυτός καλύπτει το φρέσκο γάλα, το φρέσκο βουτυρόγαλο, το κοινό γιαούρτι, τα γιαούρτια προστιθέμενης αξίας και το κρεμώδες λευκότυρο («κουάρκ»), τη φρέσκια κρέμα ζαχαροπλαστικής («crème anglaise»), τον χυλό βρώμης (τύπου «κουάκερ»), τα φρέσκα αρωματισμένα ροφήματα με βάση το γάλα, τη φρέσκια κρέμα και τα φρέσκα βασικά γαλακτοκομικά προϊόντα βιολογικής παραγωγής (εφεξής «οι εκχωρούμενες επιχειρηματικές δραστηριότητες στον τομέα των φρέσκων γαλακτοκομικών προϊόντων»).
- (55) Μια αποκλειστική, ανανεώσιμη πενταετούς διάρκειας άδεια χρήσης του εμπορικού σήματος Friesche Vlag στις Κάτω Χώρες για το τρέχον χαρτοφυλάκιο προϊόντων της FF Fresh και στη συνέχεια μόνιμη περίοδο αποκλεισμού («black out»).
- (56) Την κυριότητα του εμπορικού σήματος Melkunie της Campina και την κυριότητα όλων των επιμέρους εμπορικών σημάτων της Friesche Vlag και όλων των εμπορικών σημάτων που αφορούν συγκεκριμένα προϊόντα της FF Fresh (εξαιρουμένου του ίδιου του εμπορικού σήματος της Friesche Vlag).
- (57) Την εκχώρηση της εγκατάστασης παραγωγής της Campina στο Bleskensgraaf και τον διαχωρισμό μιας ομάδας πωλήσεων και άλλων εργαζομένων για την E&A, τον σχεδιασμό και τη διοικητική υποστήριξη και τη γενική υποστήριξη από την οργάνωση πωλήσεων της οντότητας που θα προκύψει από τη συγχώνευση (εφεξής «οι εκχωρούμενες δραστηριότητες στον τομέα του τυριού»).
- (58) Για τα ροφήματα μακράς διάρκειας με βάση το γάλα, την εκχώρηση του εμπορικού σήματος Choco Choco της Campina στον τομέα των ροφημάτων με άρωμα σοκολάτας και την εκχώρηση του εμπορικού σήματος Yogho Yogho στον τομέα των ροφημάτων με άρωμα φρούτων στις Κάτω Χώρες.
- (59) Οι εκχωρούμενες επιχειρηματικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, όλα τα υλικά και άυλα στοιχεία ενεργητικού (συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας), τα οποία συμβάλλουν στην υπό εξέταση πράξη. Επιπλέον, περιλαμβάνονται όλες οι άδειες, οι εγκρίσεις και οι εξουσιοδοτήσεις που εκδόθηκαν από κρατικούς οργανισμούς, καθώς και όλες οι συμβάσεις, τα μισθώματα και οι εντολές πελάτη των εκχωρούμενων δραστηριοτήτων, καθώς και ολόκληρο το πελατολόγιο, οι πιστώσεις και άλλες εγγραφές των εν λόγω επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Περιλαμβάνεται επίσης το προσωπικό.
- (60) Τρία στοιχεία αποβλέπουν στην εξασφάλιση πρόσβασης σε νωπό γάλα για τους ανταγωνιστές του επόμενου σταδίου, συμπεριλαμβανομένων των εκχωρούμενων δραστηριοτήτων. Πρώτον, υπάρχει μία μεταβατική συμφωνία προμήθειας με την οποία εξασφαλίζεται νωπό γάλα και στις δύο εγκαταστάσεις παραγωγής. Η συμφωνία αυτή προβλέπει ότι οι εκχωρούμενες επιχειρηματικές δραστηριότητες μπορούν να προμηθεύονται νωπό γάλα από τη νέα οντότητα που θα προκύψει από τη συγχώνευση στην «εγγυημένη τιμή» (η οποία είναι η τιμή που η οντότητα εγγυάται στους αγρότες της) μείον 1 %.

- (61) Δεύτερον, μετά την εκπνοή της μεταβατικής συμφωνίας προμήθειας, θα συσταθεί ίδρυμα (το Ολλανδικό Ταμείο Γάλακτος, Dutch Milk Fund, DMF) για να εξασφαλισθεί η πρόσβαση σε νωπό γάλα, έως όγκο 1,2 δισ. κιλών κατ' ανώτατο όριο ετησίως. Αυτό θα βασίζεται σε σύστημα τραβηκτικών δικαιωμάτων για τους ανταγωνιστές επόμενου σταδίου. Οι εκχωρούμενες δραστηριότητες στον τομέα των φρέσκων γαλακτοκομικών προϊόντων και του τυριού θα διαθέτουν προτιμησιακά τραβηκτικά δικαιώματα όπως προβλέπεται στις βελτιωμένες δεσμεύσεις, δηλαδή έως τον όγκο που αντιπροσωπεύει το συνολικό παραγωγικό δυναμικό των εν λόγω επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Ομοίως, η τιμή που θα καταβάλλεται για το νωπό γάλα στο πλαίσιο της διευθέτησης αυτής θα είναι η «εγγυημένη τιμή» μείον 1 % κατά την πρώτη πενταετία.
- (62) Το τρίτο στοιχείο αποβλέπει σε διαρθρωτική αλλαγή. Οι φραγμοί εξόδου για τους αγρότες της οντότητας που θα προκύψει από τη συγχώνευση μειώνονται, ώστε να εξασφαλίζεται i) η προμήθεια νωπού γάλακτος ανεξάρτητα από τη συγχωνευθείσα οντότητα, και ii) η ικανότητα των εκχωρού-

μενων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων επόμενου σταδίου να εξεύρουν μια μακροπρόθεσμη διαρθρωτική λύση για την προμήθεια νωπού γάλακτος. Η διαρθρωτική αλλαγή συνίσταται σε πληρωμή εξόδου ύψους 5 EUR/100 kg η οποία καταβάλλεται σε κάθε μέλος που εγκαταλείπει τη συγχωνευθείσα οντότητα, έως ότου εγκαταλείψουν την FrieslandCampina μέλη τα οποία αντιπροσωπεύουν όγκο 1,2 δισ. κιλών νωπού γάλακτος.

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- (63) Για τους προαναφερθέντες λόγους, η απόφαση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η προτεινόμενη συγκέντρωση δεν θα παρακωλύσει σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό στην κοινή αγορά ή σε σημαντικό τμήμα της.
- (64) Ως εκ τούτου, η συγκέντρωση κηρύσσεται συμβατή με την κοινή αγορά και τη λειτουργία της συμφωνίας ΕΟΧ, σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 και το άρθρο 8 παράγραφος 2 του κοινοτικού κανονισμού συγκεντρώσεων και το άρθρο 57 της συμφωνίας ΕΟΧ.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Πληροφορίες που διαβιβάζουν τα κράτη μέλη για τις κρατικές ενισχύσεις οι οποίες χορηγούνται βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Επιτροπής για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001

(2009/C 75/07)

Αριθμός ενίσχυσης: XA 271/08**Κράτος μέλος:** Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας**Περιφέρεια:** Freistaat Sachsen**Τίτλος του καθεστώτος ενίσχυσης ή επωνυμία της εταιρείας που λαμβάνει μεμονωμένη ενίσχυση:**

Gemeinsames Umsetzungsdokument zum Programm Ziel 3/C1 3 zur Förderung der grenzübergreifenden Zusammenarbeit 2007-2013 zwischen dem Freistaat Sachsen und der Tschechischen Republik im Rahmen des Ziels «Europäische territoriale Zusammenarbeit»

Νομική βάση:

Beihilfen werden nach Maßgabe

— des gemeinsamen Programmdokuments (Operationelles Programm CCI-Code: 2007CB163PO017),

— des Gemeinsamen Umsetzungsdokumentes und

— der Verordnung (EG) Nr. 1857/2006 der Kommission vom 15. Dezember 2006 über die Anwendung der Artikel 87 und 88 EG-Vertrag auf staatliche Beihilfen an kleine und mittlere in der Erzeugung von landwirtschaftlichen Erzeugnissen tätige Unternehmen und zur Änderung der Verordnung (EG) Nr. 70/2001,

in der jeweils geltenden Fassung, gewährt.

Die Förderung wird darüber hinaus nach Maßgabe der §§ 23 und 44 der Haushaltsordnung für den Freistaat Sachsen (Sächsische Haushaltsordnung — SäHO, SächsGVBl. 2001, S. 154) sowie der hierzu ergangenen Verwaltungsvorschriften des Sächsischen Staatsministeriums der Finanzen, in der jeweils geltenden Fassung, mit den im Umsetzungsdokument normierten abweichenden bzw. besonderen Regelungen gewährt

Ετήσιες δαπάνες που έχουν προγραμματιστεί στο πλαίσιο του καθεστώτος ενισχύσεων ή συνολικό ποσό της μεμονωμένης ενίσχυσης που χορηγείται στην εταιρεία: 1 εκατομμύριο EUR ετησίως

Μέγιστη ένταση της ενίσχυσης: 50 %**Ημερομηνία εφαρμογής:** Μετά τη δημοσίευση των συνοπτικών πληροφοριών από την Επιτροπή**Διάρκεια του καθεστώτος ενισχύσεων ή της χορήγησης μεμονωμένης ενίσχυσης:** Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013**Στόχος της ενίσχυσης:** Με την ενίσχυση επιδιώκονται οι ακόλουθοι ειδικότεροι στόχοι:

- χάραξη και υλοποίηση διασυνοριακών οικονομικών και περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων στην ενισχυόμενη περιοχή της Σαξωνίας-Τσεχίας, με τη διαμόρφωση κοινών στρατηγικών προς υποστήριξη τη βιώσιμη ανάπτυξης των περιοχών,
- βιώσιμη ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της περιοχής σε ευρωπαϊκό πλαίσιο,
- στοχοθετημένη εξάντληση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της ενισχυόμενης περιοχής μέσω της αποτελεσματικής διασυνοριακής συνεργασίας.

Για να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί, εφαρμόζονται οι ακόλουθες διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006:

- άρθρο 5, διατήρηση παραδοσιακών τοπίων και κτιρίων, ιδίως όσον αφορά τα μέτρα στον τομέα της τουριστικής υποδομής (αριθ. 2.2.2.1 του εγγράφου υλοποίησης) και στους τομείς της προστασίας του κλίματος, των δασών και του περιβάλλοντος και της διαφύλαξης του τοπίου (αριθ. 2.3.1.1 του εγγράφου υλοποίησης), αποκλειστικά μέτρα για την εφαρμογή του Natura 2000,
- άρθρο 15, παροχή τεχνικής υποστήριξης στο γεωργικό τομέα, ιδίως όσον αφορά τα μέτρα για την προώθηση οικονομικών και επιστημονικών δικτύων συνεργασίας (αριθ. 2.2.1.1 στοιχεία α) έως γ) του εγγράφου υλοποίησης) και για την προώθηση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης, της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και της περιβαλλοντικής διαχείρισης (αριθ. 2.3.1.3 στοιχεία β) και γ) του εγγράφου υλοποίησης).

Οι διατάξεις των άρθρων 5 και 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 ισχύουν επίσης για την επιλεξιμότητα των δαπανών

Σχετικός(-οί) κλάδος(-οι): Γεωργία (μονοετείς καλλιέργειες, πολυετείς καλλιέργειες, εκμετάλλευση φυτωρίων, κτηνοτροφία, μεικτές γεωργοκτηνοτροφικές δραστηριότητες, παροχή υπηρεσιών στον γεωργικό τομέα)

Όνομασία και διεύθυνση της χορηγούσας αρχής:

Sächsische Aufbaubank — Förderbank
Pirnaische Straße 9
01069 Dresden
DEUTSCHLAND

Διεύθυνση στο Διαδίκτυο:

http://www.ziel3-cil3.eu/servlet/PB/show/1042655_11/Umsetzungsdok_DE.pdf

Άλλες πληροφορίες:

Sächsisches Staatsministerium für Wirtschaft und Arbeit
Referat 36, Verwaltungsbehörde des EU-Programms „Grenzübergreifende Zusammenarbeit“
Wilhelm Buck Straße 2
01097 Dresden
DEUTSCHLAND

Thomas TREPMANN
Referatsleiter
Sächsisches Staatsministerium für Umwelt und Landwirtschaft

Αριθμός ενίσχυσης: XA 373/08

Κράτος μέλος: Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας

Περιφέρεια: Το σύνολο του εδάφους της Ομοσπονδίας

Τίτλος του καθεστώτος ενίσχυσης ή επωνυμία της εταιρείας που λαμβάνει μεμονωμένη ενίσχυση:

Grundsätze für eine nationale Rahmenrichtlinie zur Gewährung staatlicher Zuwendungen zur Bewältigung von durch widrige Witterungsverhältnisse verursachte Schäden in der Landwirtschaft

Νομική βάση:

Grundsätze für eine nationale Rahmenrichtlinie zur Gewährung staatlicher Zuwendungen zur Bewältigung von durch Naturkatastrophen oder widrige Witterungsverhältnisse verursachte Schäden in Landwirtschaft, Binnenfischerei und Aquakultur

Ετήσιες δαπάνες που έχουν προγραμματιστεί στο πλαίσιο του καθεστώτος ενισχύσεων ή συνολικό ποσό της μεμονωμένης ενίσχυσης που χορηγείται στην εταιρεία: 10 εκατ. EUR

Μέγιστη ένταση της ενίσχυσης: 80 % ή 90 % σε μειονεκτικές περιοχές

Ημερομηνία εφαρμογής: Από τη δημοσίευση των συνοπτικών πληροφοριών για το καθεστώς ενισχύσεων στο διαδίκτυο, το νωρίτερο

Διάρκεια του καθεστώτος ενισχύσεων ή της χορήγησης μεμονωμένης ενίσχυσης: Έως τις 30 Ιουνίου 2014

Στόχος της ενίσχυσης: Άρθρο 11: Ενισχύσεις για ζημιές που προκαλούνται από δυσμενή καιρικά φαινόμενα στο γεωργικό τομέα.

Οι ενισχύσεις για ζημιές που προκαλούνται από α) θεομηνίες στο γεωργικό τομέα ή για ζημιές που προκαλούνται στον τομέα της β) αλιείας εσωτερικών υδάτων και της υδατοκαλλιέργειας αποτελούν αντισταθμιστικό χωριστής διαδικασίας κοινοποίησης:

α) προσωρινός αριθ. 1630, N 568/08 στο SANI-

β) προσωρινός αριθ. 1546 στο SANI

Σχετικός(-οί) κλάδος(-οι): Όλοι οι επιμέρους κλάδοι της γεωργίας.

Οι ενισχύσεις χορηγούνται σε επιχειρήσεις οι οποίες, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή που επιλέγουν, αποτελούν πολύ μικρές επιχειρήσεις, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων συμπεριλαμβανομένης της μελισσοκομίας και της εποχιακής μετακίνησης ποιμνίων, κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/EK της Επιτροπής

Όνομασία και διεύθυνση της χορηγούσας αρχής:

Minister für Ernährung und Ländlichen Raum des Landes Baden-Württemberg
Postfach 10 34 44
70029 Stuttgart
DEUTSCHLAND

Bayerischen Staatsminister für Landwirtschaft und Forsten
Postfach 22 00 12
80535 München
DEUTSCHLAND

Senatsverwaltung für Gesundheit, Umwelt und Verbraucherschutz
Brückenstr. 6
10179 Berlin
DEUTSCHLAND

Minister für Ländliche Entwicklung, Umwelt und Verbraucherschutz des Landes Brandenburg
Postfach 60 11 50
14411 Potsdam
DEUTSCHLAND

Senator für Wirtschaft und Häfen der Freien Hansestadt Bremen
Postfach 10 15 29
28015 Bremen
DEUTSCHLAND

Senator für Wirtschaft und Arbeit der Freien und Hansestadt Hamburg
Postfach 11 21 09
20421 Hamburg
DEUTSCHLAND

Minister für Umwelt, ländlichen Raum und Verbraucherschutz des Landes Hessen
Postfach 31 09
65021 Wiesbaden
DEUTSCHLAND

Minister für Landwirtschaft, Umwelt und Verbraucherschutz des Landes Mecklenburg-Vorpommern
Postfach
19048 Schwerin
DEUTSCHLAND

Minister für Ernährung, Landwirtschaft, Verbraucherschutz und Landesentwicklung des Landes Niedersachsen
Postfach 2 43
30002 Hannover
DEUTSCHLAND

Minister für Umwelt und Naturschutz, Landwirtschaft und Verbraucherschutz des Landes Nordrhein-Westfalen
Postfach
40190 Düsseldorf
DEUTSCHLAND

Minister für Wirtschaft, Verkehr, Landwirtschaft und Weinbau des Landes Rheinland-Pfalz
Postfach 3269
55022 Mainz
DEUTSCHLAND

Minister für Umwelt des Saarlandes
Postfach 10 24 61
66024 Saarbrücken
DEUTSCHLAND

Sächsischen Staatsminister für Umwelt und Landwirtschaft
Postfach
01076 Dresden
DEUTSCHLAND

Ministerin für Landwirtschaft und Umwelt des Landes Sachsen-Anhalt
Postfach 37 62
39012 Magdeburg
DEUTSCHLAND

Minister für Landwirtschaft, Umwelt und ländliche Räume des Landes Schleswig-Holstein
Postfach 5009
24062 Kiel
DEUTSCHLAND

Minister für Landwirtschaft, Naturschutz und Umwelt des Freistaates Thüringen
Postfach 90 03 65
99106 Erfurt
DEUTSCHLAND

Διεύθυνση στο Διαδίκτυο:

http://www.bmelv.de/SharedDocs/downloads/04-Landwirtschaft/Foerderung/Beihilfen/Beihilfe_Naturereignisse.html

Άλλες πληροφορίες: Οι κρατικές επιχορηγήσεις, που πρέπει να περιέλθουν στους ενδιαφερόμενους όσο το δυνατόν συντομότερα, υποστηρίζουν τη διαχείριση των κρίσεων από τις επιχειρήσεις. Στο παρελθόν σημειώθηκαν καθυστερήσεις κατά τη θέσπιση των καθεστώτων ενίσχυσης και την έγκρισή τους από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι παρούσες βασικές αρχές αναφορικά με τα εθνικά καθεστάτα κρατικών επιχορηγήσεων υποβάλλονται προκειμένου να διασφαλίζεται η ταχεία παροχή ενίσχυσης όσο το δυνατόν συντομότερα, σε περίπτωση που ανακύπτουν έντονα προβλήματα.

Η εν λόγω διαδικασία συμβιβάζεται με τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας 2007-2013. Σε αυτές διατυπώνεται η σύσταση να θεσπίζονται εγκαίρως τα καθεστάτα ενίσχυσης για τις περιπτώσεις ζημιών που προκαλούνται από εξαιρετικά φυσικά φαινόμενα —με άλλα λόγια δηλαδή πριν από την επέλευση του αντίστοιχου περιστατικού— κατά τρόπο ώστε, σε περίπτωση που ανακύπτουν έντονα προβλήματα, οι κοινοτικές διαδικασίες έγκρισης των κρατικών ενισχύσεων να μην καθυστερούν τη χορήγησή τους.

Πρέπει συνεπώς να σημειωθεί ότι πρόκειται για καθεστώς που θεσπίζεται προφυλακτικά, για να καλυφθεί ένα γεγονός που θα μπορούσε να εμφανιστεί στο μέλλον. Κατά την εκτίμηση των συνολικών ετήσιων δαπανών που έχουν προγραμματιστεί στο πλαίσιο του καθεστώτος ενισχύσεων λαμβάνονται υπόψη οι εμπειρίες από τις πλημμύρες το 2002 (Ελβας και Δούναβης) και το 2005 (Δούναβης και παραπόταμοι, ιδίως στις περιοχές στους πρόποδες των Άλπεων στη Βαυαρία και στα αλπικά της εδάφη) και από την ξηρασία του 2003.

Ανακοίνωση της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1008/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους κοινούς κανόνες εκμετάλλευσης των αεροπορικών γραμμών στην Κοινότητα

Προκήρυξη διαγωνισμού για την εκμετάλλευση τακτικών αεροπορικών γραμμών σύμφωνα με την υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2009/C 75/08)

Κράτος μέλος	Ιταλία
Σχετικές γραμμές	Κουνέο Λεβαλντίγκι — Ρώμη Φιουμιτσίνο και αντιστρόφως
Περίοδος ισχύος της σύμβασης	24 μήνες (από 4 Αυγούστου 2009 μέχρι 3 Αυγούστου 2011)
Λήξη της προθεσμίας για την υποβολή προσφορών	62 ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας ανακοίνωσης
Διεύθυνση στην οποία διατίθενται το κείμενο και όλες οι σχετικές πληροφορίες ή/και τα έγγραφα που αφορούν την υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας	E.N.A.C. (Ente Nazionale per l'Aviazione Civile) Direzione centrale regolazione economica Direzione trasporto aereo Viale del Castro Pretorio 118 00185 Roma ITALIA www.enac-italia.it E-mail: osp@enac.rupa.it

Ανακοίνωση της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1008/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους κοινούς κανόνες εκμετάλλευσης των αεροπορικών γραμμών στην Κοινότητα

Πρόσκληση υποβολής προσφορών για την εκτέλεση τακτικών αεροπορικών γραμμών σύμφωνα με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2009/C 75/09)

Κράτος μέλος	Ιταλία
Σχετική γραμμή	Παντελερία — Τράπανι και αντιστρόφως, Παντελερία — Παλέρμο και αντιστρόφως, Λαμπεντούζα — Παλέρμο και αντιστρόφως, Λαμπεντούζα — Κατάνια και αντιστρόφως
Περίοδος ισχύος της σύμβασης	12 μήνες (από τις 25 Αυγούστου 2009 έως τις 24 Αυγούστου 2010)
Προθεσμία υποβολής προσφορών	2 μήνες μετά την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας προκήρυξης
Διεύθυνση στην οποία διατίθενται το κείμενο της πρόσκλησης υποβολής προσφορών και κάθε σχετική πληροφορία ή/και έγγραφο σχετικά με το δημόσιο διαγωνισμό και την υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας	Ente Nazionale per l'Aviazione Civile (ENAC) Direzione centrale regolazione economica Direzione trasporto aereo Viale del Castro Pretorio 118 00185 Roma ITALIA www.enac-italia.it E-mail: trasporto.aereo@enac.rupa.it

V

(Γνωστοποιήσεις)

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για επιχορήγηση στο πλαίσιο του προγράμματος εργασιών στον τομέα του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) για το 2009

[Απόφαση C(2009) 2179 της Επιτροπής]

(2009/C 75/10)

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Ενέργειας και Μεταφορών, προκηρύσσει πρόσκληση υποβολής προτάσεων, με σκοπό την επιχορήγηση έργων σύμφωνα με τις προτεραιότητες και τους στόχους που έχουν καθοριστεί στο ετήσιο πρόγραμμα εργασιών στο πεδίο του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών για το 2009.

Το ανώτατο ποσό που διατίθεται για το 2009 στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης υποβολής προτάσεων είναι **80 εκατομμύρια EUR**.

Η προθεσμία υποβολής προτάσεων λήγει στις **15 Μαΐου 2009**.

Το πλήρες κείμενο της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων διατίθεται στη διεύθυνση:

http://ec.europa.eu/transport/infrastructure/ten_t_ea/call_for_proposals_2009_en.htm

Πρόσκληση υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του πολυετούς προγράμματος εργασιών 2009 για επιχορηγήσεις στο πεδίο του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) την περίοδο 2007-2013

[Απόφαση C(2009) 2178 της Επιτροπής]

(2009/C 75/11)

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Ενέργειας και Μεταφορών, προκηρύσσει πρόσκληση υποβολής προτάσεων, στο πλαίσιο του πολυετούς προγράμματος εργασιών σχετικά με το διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) την περίοδο 2007-2013, με σκοπό την επιχορήγηση των παρακάτω έργων:

— πεδίο αριθ. 8:

Έργο προτεραιότητας ΔΕΔ-Μ αριθ. 21 — **Θαλάσσιες αρτηρίες**. Το ανώτατο συνολικό ποσό που διατίθεται για τις προτάσεις οι οποίες θα επιλεγούν για το 2009 ανέρχεται σε 30 εκατομμύρια EUR,

— πεδίο αριθ. 9:

Έργα στο πεδίο «**Ευφυή συστήματα διαχείρισης της οδικής κυκλοφορίας**». Το ανώτατο συνολικό ποσό που διατίθεται για τις προτάσεις οι οποίες θα επιλεγούν για το 2009 ανέρχεται σε 100 εκατομμύρια EUR,

— πεδίο αριθ. 10:

Έργα στο πεδίο «**Ευρωπαϊκό σύστημα διαχείρισης των σιδηροδρομικών μεταφορών**» (ERTMS). Το ανώτατο συνολικό ποσό που διατίθεται για τις προτάσεις οι οποίες θα επιλεγούν για το 2009 ανέρχεται σε 240 εκατομμύρια EUR.

Η προθεσμία υποβολής προτάσεων λήγει στις **15 Μαΐου 2009**.

Το πλήρες κείμενο της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων διατίθεται στη διεύθυνση:

http://ec.europa.eu/transport/infrastructure/ten_t_ea/call_for_proposals_2009_en.htm

Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για επιχορήγηση στο πλαίσιο του προγράμματος εργασιών στον τομέα του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) όπως προβλέπεται στο Ευρωπαϊκό σχέδιο για την ανάκαμψη της οικονομίας

[Απόφαση C(2009) 2183 της Επιτροπής]

(2009/C 75/12)

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Ενέργειας και Μεταφορών, προκηρύσσει πρόσκληση υποβολής προτάσεων, με σκοπό την επιχορήγηση έργων σύμφωνα με τις προτεραιότητες και τους στόχους που έχουν καθοριστεί στο πρόγραμμα εργασιών στο πεδίο του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών όπως προβλέπεται στο Ευρωπαϊκό σχέδιο για την ανάκαμψη της οικονομίας.

Το ανώτατο ποσό που διατίθεται για το 2009 στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης υποβολής προτάσεων είναι **500 εκατομμύρια EUR**.

Η προθεσμία υποβολής προτάσεων λήγει στις **15 Μαΐου 2009**.

Το πλήρες κείμενο της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων διατίθεται στη διεύθυνση:

http://ec.europa.eu/transport/infrastructure/ten_t_ea/call_for_proposals_2009_en.htm

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Προηγούμενη γνωστοποίηση συγκέντρωσης
(Υπόθεση COMP/M.5500 — General Motors/Delphi Steering Business)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2009/C 75/13)

1. Στις 23 Μαρτίου 2009, η Επιτροπή έλαβε γνωστοποίηση μιας προτεινόμενης συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου ⁽¹⁾ με την οποία η επιχείρηση General Motors («GM», Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής) αποκτά με την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού του Συμβουλίου έλεγχο της διεύθυνσης των συστημάτων κατεύθυνσης («Delphi Steering Business») της επιχείρησης Delphi Corporation (Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής) με αγορά μετοχών και στοιχείων του ενεργητικού.

2. Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες των εν λόγω επιχειρήσεων είναι:

— για την General Motors: κατασκευή και πώληση μηχανοκίνητων αυτοκινήτων,

— για την Delphi Steering Business: κατασκευή και πώληση συστημάτων κατεύθυνσης.

3. Κατά την προκαταρκτική εξέταση, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η γνωστοποιηθείσα συναλλαγή θα μπορούσε να εμπίσει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004. Εντούτοις, επιφυλάσσεται να λάβει τελική απόφαση επί του σημείου αυτού.

4. Η Επιτροπή καλεί τους ενδιαφερόμενους τρίτους να υποβάλουν οποιοσδήποτε παρατηρήσεις για την προτεινόμενη συγκέντρωση στην Επιτροπή.

Οι παρατηρήσεις πρέπει να φθάσουν στην Επιτροπή το αργότερο εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία της παρούσας δημοσίευσης, με την αναφορά COMP/M.5500 — General Motors/Delphi Steering Business. Οι παρατηρήσεις μπορούν να σταλούν στην Επιτροπή με φαξ [αριθμός (32-2) 296 43 01 ή 296 72 44] ή ταχυδρομικά στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
ΓΔ Ανταγωνισμού
Μητρώο Συγχωνεύσεων
J-70
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ EEL 24 της 29.1.2004, σ. 1.

ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Δημοσίευση αίτησης σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 510/2006 του Συμβουλίου για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων

(2009/C 75/14)

Η παρούσα δημοσίευση παρέχει το δικαίωμα ένστασης κατά την έννοια του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 510/2006 του Συμβουλίου ⁽¹⁾. Η δήλωση ένστασης υποβάλλεται στην Επιτροπή εντός εξαμήνου από την ημερομηνία της παρούσας δημοσίευσης

ΕΝΙΑΙΟ ΕΓΓΡΑΦΟ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 510/2006 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

«RISO DEL DELTA DEL PO»

Αριθ. ΕΚ: IT-PGI-0005-0712-15.07.2008

ΠΓΕ (X) ΠΟΠ ()

1. Ονομασία

«Riso del Delta del Po»

2. Κράτος μέλος ή τρίτη χώρα

Ιταλία

3. Περιγραφή του γεωργικού προϊόντος ή του τροφίμου

3.1. Τύπος προϊόντος (παράρτημα II)

Κλάση 1.6 — Φρούτα, λαχανικά και δημητριακά, νωπά ή μεταποιημένα

3.2. Περιγραφή του προϊόντος για το οποίο ισχύει η ονομασία υπό 1

Η ένδειξη «Riso del Delta del Po» αφορά αποκλειστικά τον καρπό ρυζιού που ανήκει στον τύπο Japonica, Gruppo Superfino των ποικιλιών Carnaroli, Volano, Baldo και Arborio.

Ο κόκκος του «Riso del Delta del Po» είναι ευμεγέθης, κρυσταλλικός, συμπαγής, με υψηλή περιεκτικότητα σε πρωτεΐνες και μπορεί να είναι λευκασμένος ή πλήρης.

Η μεγάλη ικανότητα απορρόφησης, η χαμηλή απώλεια αμύλου και η καλή αντοχή κατά το βρασμό, σε συνδυασμό με τα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά, όπως το ιδιαίτερο άρωμα και γεύση, καθιστούν το προϊόν ιδιαίτερα προσφιλή επιλογή για την επιτυχή παρασκευή των πιο εκλεκτών ριζότο (risotti).

⁽¹⁾ EEL 93 της 31.3.2006, σ. 12.

Για τη διάθεση στο εμπόριο, όλες οι ποικιλίες του «Riso del Delta del Po» πρέπει να έχουν περιεκτικότητα σε πρωτεΐνες ανώτερη από 6,60 % επί ξηρού και τιμή κολλώδους του βρασμένου ρυζιού (σε g/cm) ανώτερη από μια τιμή που είναι διαφορετική για κάθε ποικιλία: Baldo > 4,5 — Carnaroli > 1,5 — Volano > 3,0 — Arborio > 3,5.

3.3. Πρώτες ύλες (μόνο για μεταποιημένα προϊόντα)

Δεν έχει εφαρμογή.

3.4. Ζωοτροφές (μόνο για προϊόντα ζωικής προέλευσης)

Δεν έχει εφαρμογή.

3.5. Ειδικές φάσεις της παραγωγής που πρέπει να εκτελούνται εντός της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής

Λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών που χαρακτηρίζουν την ορυζοκαλλιέργεια, η φάση παραγωγής εκτελείται εντός της γεωγραφικής περιοχής που αναφέρεται στο σημείο 4.

Η ποικιλία Carnaroli, η οποία απαιτεί ιδιαίτερα εδάφη, κυρίως αργιλώδη, μπορεί να καλλιεργηθεί μόνο σε εδάφη με pH ανώτερο από 7,5.

Η σπορά μπορεί να γίνει σε υγρό έδαφος με ελεύθερη πτώση ή σε στραγγισμένο οργωμένο έδαφος, το οποίο αμέσως μετά κατακλύζεται με νερό.

3.6. Ειδικοί κανόνες σχετικά με τον τεμαχισμό, το τρίψιμο, τη συσκευασία κ.λπ.

Η ξήρανση πρέπει να εκτελείται σε ξηραντήρες που δεν αφήνουν πάνω στα λέπυρα υπολείμματα καύσης ή ξένες οσμές. Είναι αποδεκτοί ξηραντήρες έμμεσης καύσης, καθώς και άμεσης καύσης, μόνο όμως εφόσον τροφοδοτούνται με μεθάνιο ή LPG.

Η υγρασία του στραγγισμένου ορυζώνα δεν πρέπει να υπερβαίνει το 14 %.

Η βιομηχανική μεταποίηση πρέπει να εκτελείται σε εγκαταστάσεις και σύμφωνα με διαδικασίες που εγγυώνται στο «Riso del Delta del Po» τη διατήρηση των χαρακτηριστικών που αναφέρονται στο σημείο 3.2.

Το ρύζι διατίθεται σε κατάλληλα για χρήση στα τρόφιμα κουτιά ή σακούλες χωρητικότητας 0,5 kg, 1 kg, 2 kg, 5 kg και μπορεί να συσκευαστεί υπό κενό ή σε ελεγχόμενη ατμόσφαιρα.

Οι περιέκτες πρέπει να σφραγίζονται με τρόπο ώστε να μην είναι δυνατή η αφαίρεση προϊόντος χωρίς τη θραύση της συσκευασίας.

3.7. Ειδικοί κανόνες επισήμανσης

Στους περιέκτες τοποθετείται υποχρεωτικά ο λογότυπος της ονομασίας, με ελάχιστες διαστάσεις 40 × 30 mm και αναγράφεται με χαρακτήρες κατάλληλου μεγέθους (ελάχιστο ύψος 5 mm) η ένδειξη «Riso del Delta del Po», ακολουθούμενη από την ένδειξη «Indicazione Geografica Protetta» (προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη) ολογράφως ή ως αρκτικόλεξο «I.G.P.».

Στη συσκευασία πρέπει να αναφέρεται η ποικιλία («Arborio», «Carnaroli», «Volano», «Baldo»).

Στην ίδια συσκευασία πρέπει να εμφανίζεται το όνομα, η έδρα και η διεύθυνση του συσκευαστή.

Ενδείξεις άλλης πλην της ένδειξης «Riso del delta del Po — Indicazione Geografica Protetta» πρέπει να έχουν διαστάσεις μικρότερες από το 1/3 αυτών που χρησιμοποιούνται για την ένδειξη «Riso del Delta del Po».

Ο επίσημος λογότυπος του προϊόντος «Riso del Delta del Po» έχει σχήμα ωοειδές και λευκό χρώμα, με πράσινο περίγραμμα. Στο εσωτερικό του αναγράφονται οι ενδείξεις «RISO DEL DELTA DEL PO», στο άνω τμήμα, και «INDICAZIONE GEOGRAFICA PROTETTA», στο κάτω τμήμα, με κεφαλαίους χαρακτήρες πράσινου χρώματος.

Στο εσωτερικό του εμφανίζονται σε πράσινο φόντο, δεξιά και αριστερά, εμφανίζονται τυπικά στοιχεία του Δέλτα του Πάδου (σχηματοποιημένες καλαμιές και πουλιά) υπόλευκου χρώματος, ενώ στο κέντρο εμφανίζεται μια σχηματοποιημένη γυναικεία μορφή που κρατά ένα δεμάτι ρύζι, σε κίτρινο χρώμα.

4. Συνοπτική οριοθέτηση της γεωγραφικής περιοχής

Η τυπική περιοχή παραγωγής του «Riso del Delta del Po» εκτείνεται στον ακραίο ανατολικό κωνικό τμήμα της πεδιάδας του Πάδου μεταξύ των περιοχών Veneto και Emilia Romagna, στα εδάφη που σχηματίζονται από υλικά αποσάθρωσης και προσχώσεις του ποταμού Πάδου. Η περιοχή οριοθετείται ανατολικά από την Αδριατική θάλασσα, βορείως από τον ποταμό Adige και νοτίως από το πλωτό κανάλι Ferrara/Porto Garibaldi.

Το «Riso del Delta del Po» καλλιεργείται στο Veneto στην επαρχία Rovigo, στις κοινότητες Ariano nel Polesine, Porto Viro, Taglio di Po, Porto Tolle, Corbola, Papozze, Rosolina και Loreo.

Στην Emilia Romagna η παραγωγή εκτελείται, στην επαρχία Ferrara, στις κοινότητες Comacchio, Goro, Codigoro, Lagosanto, Massa Fiscaglia, Migliaro, Migliarino, Ostellato, Mesola, Jolanda di Savoia και Berra.

5. Δεσμός με τη γεωγραφική περιοχή

5.1. Ιδιότητα της γεωγραφικής περιοχής

Περιβαλλοντικοί παράγοντες

Τα χαρακτηριστικά των εδαφών, το ήπιο κλίμα και η εγγύτητα με τη θάλασσα αποτελούν τους κύριους παράγοντες που επηρεάζουν και χαρακτηρίζουν την παραγωγή του «Riso del Delta del Po» στη συγκεκριμένη περιοχή. Το ρύζι βρίσκει πράγματι σε αυτή την περιοχή το ιδανικό έδαφος, καθώς αποτελεί τη μοναδική δυνατή καλλιέργεια σε μονίμως ημικατακλυσμένα εδάφη.

Τα προσχωσιγενή εδάφη του Δέλτα του Πάδου, τα οποία προέρχονται από την κατάληξη των ιζημάτων που μεταφέρει ο ποταμός, είναι ιδιαίτερος γόνιμα καθώς είναι πλούσια σε μεταλλικά άλατα, ιδίως κάλιο, σε σημείο ώστε να μην είναι αναγκαία η προσθήκη καλιούχων λιπασμάτων.

Επιπλέον τα εδάφη, αν και διαφορετικής υφής, χαρακτηρίζονται από υψηλή αλατότητα (σε μονάδες EC άνω του 1 mS/cm), οφειλόμενη στην πολύ υψηλή στάθμη του υδροφόρου ορίζοντα.

Η ιδιαίτερη γεωγραφική θέση, λόγω γειννίας με τη θάλασσα, είναι επιπλέον καθοριστικός παράγοντας δημιουργίας μικροπεριβάλλοντος ευνοϊκού για το ρύζι, χάρη στη σταθερή θαλάσσια αύρα που συνεπάγεται μικρότερη σχετική υγρασία, στη μέτρια διακύμανση της θερμοκρασίας, τόσο το χειμώνα, που δύσκολα πέφτει κάτω από 0 °C, όσο και το καλοκαίρι, που κατά την τελευταία 30ετία δεν έχει υπερβεί τους 32 °C, καθώς και χάρη στις καλά κατανεμημένες στη διάρκεια του έτους βροχοπτώσεις που δεν υπερβαίνουν τα 700 mm ετησίως. Αυτές οι ιδιαίτερες καιρικές συνθήκες περιορίζουν την διάδοση παθογόνων μυκήτων και την επακόλουθη ανάγκη για αντικρυστογαμική αγωγή.

Ιστορία και ανθρώπινος παράγοντας

Μερικές δεκαετίες μετά τη διάδοση του ρυζιού στην πεδιάδα του Πάδου (1450) εμφανίζονται τα πρώτα γραπτά στοιχεία για την παρουσία καλλιέργειών στην Polesine, ιδίως στο έδαφος του Δέλτα του Πάδου: πράγματι αυτή η καλλιέργεια ήταν στενά συνδεδεμένη με τα αποστραγγιστικά έργα, καθώς επέτρεπε την επιτάχυνση της διαδικασίας χρησιμοποίησης των αλμυρών εδαφών, τα οποία στη συνέχεια προορίζονταν για εκμετάλλευση με αμειψοπορά, όπως μαρτυρεί ένας νόμος της Ενετικής Δημοκρατίας του 1594. Προς τα τέλη του 1700, με πρωτοβουλία ορισμένων βενετσιάνων πατρικίων, ξεκίνησε η συστηματική καλλιέργεια ρυζιού στα αποστραγγισμένα εδάφη.

Σήμερα η ορυζοκαλλιέργεια στο Δέλτα του Πάδου εκτείνεται σε περίπου 9 000 εκτάρια ορυζώνων. Η επιρροή αυτής της καλλιέργειας είναι παρούσα στην τοπική κουλτούρα και στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής. Το ρύζι συσκευάζεται και διατίθεται στο εμπόριο επί έτη από πολυάριθμες επιχειρήσεις με την ονομασία «Riso del Delta del Po» και, χάρη στα ιδιαίτερα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά που το διακρίνουν από τα άλλα ρύζια που παράγονται στην Ιταλία, αναγνωρίζεται και εκτιμάται από τους καταναλωτές σε όλη την Ιταλία. Η φήμη του συνδέεται τέλος και με τις παραδοσιακές εμποροπανηγύρεις που πραγματοποιούνται ετησίως στην περιοχή, όπως οι περιφημες Ημέρες Ρυζιού του Δέλτα του Πάδου που πραγματοποιούνται στη Jolanda di Savoia (FE), καθώς και κατά τη Fiera di Porto Tolle.

5.2. Ιδιοτυπία του προϊόντος

Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του Riso del Delta del Po συνδέονται με την υψηλή περιεκτικότητα σε πρωτεΐνη, το μέγεθος του κόκκου, την υψηλή απορροφητική ικανότητα, τη χαμηλή απώλεια αμύλου και την υψηλή ποιότητα που καθορίζουν την καλή αντοχή κατά τον βρασμό.

Παρουσιάζει επίσης ιδιαίτερα ευχάριστη γεύση και άρωμα που το διακρίνουν από το ρύζι που παράγεται σε μη υφάλμυρες περιοχές.

5.3. Αιτιώδης σχέση που συνδέει τη γεωγραφική περιοχή με την ποιότητα ή τα χαρακτηριστικά του προϊόντος (για τις ΠΟΠ) ή με συγκεκριμένη ποιότητα, με τη φήμη ή άλλα χαρακτηριστικά του προϊόντος (για τις ΠΓΕ)

Τα αλμυρά υπολείμματα, που είναι παρόντα σε αυτά τα αποστραγγισμένα εδάφη, μαζί με την ιδιαιτερότητα των χρησιμοποιούμενων για την καλλιέργεια υδάτων και την παρουσία επιφανειακού αλμυρού υδροφόρου ορίζοντα, προσδίδουν στο προϊόν οργανοληπτικά και εμπορικά χαρακτηριστικά που το καθιστούν ξεχωριστό και του χαρίζουν μεγάλη εκτίμηση στην αγορά.

Τα εξαιρετικά εύφορα προσχωσιγενή εδάφη από άποψη μεταλλικών στοιχείων, ιδίως καλίου, ευνοούν την υψηλή περιεκτικότητα του ρυζιού σε πρωτεΐνες και τη μεγαλύτερη αντοχή του κόκκου κατά τον βρασμό.

Επιπλέον τα εδάφη, αν και διαφορετικής υφής, χαρακτηρίζονται από υψηλή αλατότητα (σε μονάδες EC άνω του 1 mS/cm), που προσδίδει στο ρύζι ιδιαίτερο άρωμα και γεύση.

Η συνεχής παρουσία θαλάσσιας αύρας, που επιφέρει δραστική μείωση της υγρασίας στο μικροκλίμα του ορυζώνα, περιορίζει σημαντικά την ανάγκη για αντικρυστογαμική αγωγή και επιτρέπει την παραγωγή ρυζιού υψηλής ποιότητας.

Παραπομπή στη δημοσίευση των προδιαγραφών

Η εθνική διαδικασία ένστασης ενεργοποιήθηκε με τη δημοσίευση της πρότασης αναγνώρισης της ΠΓΕ «Riso del Delta del Po» στην Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana.

Το κείμενο των προδιαγραφών μπορεί να αναζητηθεί στο Διαδίκτυο στην ιστοσελίδα:

www.politicheagricole.it/DocumentiPubblicazioni/Search_Documenti_Elenco.htm?txtTipoDocumento=Disciplinare%20in%20esame%20UE&txtDocArgomento=Prodotti%20di%20Qualit%E0>Prodotti%20Dop,%20Igr%20e%20Stg

ή

— απευθείας στην αρχική σελίδα του δικτυακού τόπου του υπουργείου (www.politicheagricole.it) — επιλογή «Prodotti di Qualità» (στα αριστερά της οθόνης) και κατόπιν «Disciplinari di Produzione all'esame dell'UE (Reg CE 510/2006)».

Δημοσίευση αίτησης σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 510/2006 του Συμβουλίου για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων

(2009/C 75/15)

Η παρούσα δημοσίευση παρέχει το δικαίωμα ένστασης κατά την έννοια του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 510/2006 του Συμβουλίου⁽¹⁾. Η δήλωση ένστασης υποβάλλεται στην Επιτροπή εντός εξαμήνου από την ημερομηνία της παρούσας δημοσίευσης.

ΣΥΝΟΨΗ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 510/2006 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

«SOBAO PASIEGO»

Αριθ. ΕΚ: ES-PGI-005-0478-28.06.2005

ΠΟΠ () ΠΓΕ (X)

Στην παρούσα σύνοψη παρατίθενται τα κύρια στοιχεία των προδιαγραφών του προϊόντος για ενημερωτικούς σκοπούς.

1. Αρμόδια υπηρεσία του κράτους μέλους:

Όνομα: Subdirección General de Calidad Diferenciada y Agricultura Ecológica, Dirección General de Industria y Mercados Alimentarios, Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino — España
Διεύθυνση: Paseo de la Infanta Isabel, nº 1
28071 — Madrid
ESPAÑA
Τηλ. +34 913475394
Φαξ +34 913475410
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: —

2. Ομάδα:

Όνομα: Asociación de Fabricantes de Sobaos Pasiegos y Quesadas de Cantabria
Διεύθυνση: C/ Augusto González de Linares, 8 — bajo
39006- Santander
ESPAÑA
Τηλ. +34 942290572
Φαξ +34 942290573
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: afasque@viaflavia.com
Σύνθεση: Παραγωγοί/μεταποιητές (X) Λοιποί ()
Παραγωγοί «sobaos» και «quesadas».

3. Τύπος προϊόντος:

Κλάση 2.4 — Προϊόντα αρτοποιίας, ζαχαροπλαστικής, ζαχαρώδη παρασκευάσματα ή προϊόντα μπισκοτοποιίας

4. Προδιαγραφές:

[σύνοψη των απαιτήσεων του άρθρου 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 510/2006]

4.1. Ονομασία

«Sobao Pasiego»

⁽¹⁾ EEL 93 της 31.3.2006, σ. 12.

4.2. Περιγραφή

Το «Sobao Pasiago» παρασκευάζεται από χτυπητή ζύμη, αποτελούμενη από σιτάλευρο, βούτυρο, ζάχαρη, αυγά και από συστατικά και πρόσθετα μικρότερης αναλογίας. Παρουσιάζει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

Τεχνικά χαρακτηριστικά:

- α) οργανοληπτικά: ψίχα ζωηρού κίτρινου χρώματος με χρυσοκίτρινη εξωτερική επιφάνεια, πυκνή και σπογγώδης υφή, γλυκιά γεύση, όπου υπερέχει το άρωμα βουτύρου·
- β) μορφολογικά: αναλόγως του βάρους, διακρίνονται τρεις τύποι «sobaos»:
 - μεγάλο (βάρος μεταξύ 130 και 180 g), μεσαίο (βάρος μεταξύ 40 et 80 g) και μικρό (βάρος μεταξύ 20 και 40 g)·
- γ) παρουσίαση: το «Sobao Pasiago» παρουσιάζεται σε φόρμα από σκληρό χαρτί διπλωμένο στα τέσσερα, με τρόπο ώστε να σχηματίζονται χαρακτηριστικά «φτερά».

Φυσικοχημικά χαρακτηριστικά:

Τα φυσικοχημικά χαρακτηριστικά είναι τα εξής:

υγρασία (15 %-20 %), πρωτεΐνες (4 % τουλάχιστον), λιπαρές ύλες με όξινη υδρόλυση (24 %-32 %), (γλυκόζη τουλάχιστον 45 %), τέφρα (όριο 1, 70 %). ενεργότητα ύδατος (0,7 %-0,9 %).

Μικροβιολογικά χαρακτηριστικά:

πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις της τεχνικής και υγειονομικής νομοθεσίας.

4.3. Γεωγραφική περιοχή:

Η οριοθετημένη γεωγραφική περιοχή περιλαμβάνει τις ακόλουθες κοινότητες της Cantabria: Anievas, Arenas de Iguña, Astillero (El), Bárcena de Pie de Concha, Camargo, Cartes, Castañeda, Cieza, Corrales de Buelna (Los), Corvera de Toranzo, Entrambasaguas, Liérganes, Luena, Marina de Cudeyo, Medio Cudeyo, Miengo, Miera, Molledo, Penagos, Piélagos, Polanco, Puente Viesgo, Reocín, Ribamontán al Mar, Ribamontán al Monte, Riotuerto, San Felices de Buelna, San Pedro del Romeral, San Roque de Riomiera, Santa Cruz de Bezana, Santa María de Cayón, Santander, Santillana del Mar, Santiurde de Toranzo, Saro, Selaya, Suances, Torrelavega, Vega de Pas, Villacarriedo, Villaescusa, Villafufre.

4.4. Απόδειξη προέλευσης

Η προέλευση των «sobaos» από την γεωγραφική περιοχή αποδεικνύεται από

- τα χαρακτηριστικά του «sobao»: το «Sobao Pasiago» παρουσιάζει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, που αναφέρονται στα σημεία 4.2 και 4.5, λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών παρασκευής του,
- τον έλεγχο, ο οποίος εγγυάται την ιχνηλασιμότητα και, συνεπώς, την προέλευση του «sobao».

Λαμβάνονται υπόψη οι εξής πτυχές:

- τα «sobaos» παράγονται και συσκευάζονται αποκλειστικά σε εγκαταστάσεις εγγεγραμμένες στο μητρώο εργαστηρίων παραγωγής του προϊόντος την προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη,
- τα εργαστήρια πρέπει να αξιολογούνται πριν την εγγραφή τους καθώς και σε τακτά διαστήματα, προκειμένου να διατηρείται η εγγραφή τους στο μητρώο της ΠΠΕ,
- η επεξεργασία των «sobaos» πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τη μέθοδο που περιγράφεται στο σημείο 4.5,
- στο εμπόριο διατίθενται μόνο «sobaos» που έχουν υποβληθεί σε όλους τους ελέγχους με ικανοποιητικά αποτελέσματα και έχουν λάβει πιστοποίηση με αριθμημένη ετικέτα ή συμπληρωματική ετικέτα,
- ο οργανισμός ελέγχου εκτελεί περιοδικά αξιολογήσεις και ελέγχους της εργασίας μεταποίησης και εμπορίας του προϊόντος,
- σε περίπτωση παρατυπιών, εφαρμόζεται το προβλεπόμενο στον κανονισμό καθεστώς κυρώσεων,
- το προϊόν υποβάλλεται σε αναλύσεις: φυσικοχημικές, οργανοληπτικές και μικροβιολογικές αναλύσεις.

Εάν από τις ενδεδειγμένες αξιολογήσεις και ελέγχους προκύψουν ικανοποιητικά αποτελέσματα, ο αναφερόμενος στο σημείο 4.7 οργανισμός ελέγχου επιτρέπει τη χρήση των αριθμημένων ετικετών και συμπληρωματικών ετικετών, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό την ιχνηλασιμότητα του προϊόντος.

4.5. Μέθοδος παραγωγής

- 1) το «Sobao Pasiiego» παράγεται από τα ακόλουθα συστατικά: βούτυρο (26 % ± 3), ζάχαρη (26 % ± 4) (σακχαρόζη), νωπά αυγά (19 % ± 6), σιτάλευρο (26 % ± 4). Συστατικά σε μικρότερη αναλογία: δεξτρόζη, γλυκόζη και αλάτι (0,3 % ± 0,3), ενδεχομένως δε ξύσμα λεμονιού, γλυκάνισο ή ρούμι·
 - 2) πρόσθετα. Επιτρέπεται η χρήση των ακόλουθων προσθέτων:
διογκωτικό (1,5 % ± 1,5), συντηρητικό: σορβικό κάλιο (μέγιστη δόση 1,5 γραμμάρια ανά χιλιόγραμμο ζύμης), άρωμα βουτύρου και υγραντικό μέσο.
- Οι φάσεις παρασκευής του «sobao» είναι οι ακόλουθες:
- 1) παρασκευή του μίγματος·
 - 2) δοσιμετρία·
 - 3) ψήσιμο στον φούρνο·
 - 4) ψύξη·
 - 5) συσκευασία: Τα προϊόντα εξέρχονται από τα εργαστήρια παραγωγής με την κατάλληλη ετικέτα και συσκευασία προκειμένου να αποσταλούν και να μεταφερθούν·
 - 6) διατήρηση: απαγορεύεται η διατήρηση του προϊόντος μέσω συστημάτων κατάψυξης.

4.6. Δεσμός

Ιστορικοί παράγοντες

Σύμφωνα με πολλούς συγγραφείς (García Lomas και Vega Ruiz), το «sobao» είναι ένα γλυκό που αρχικά παρασκευαζόταν με ζύμη ψωμιού (ώστε να αξιοποιούνται τα περισσεύματα), ζάχαρη και βούτυρο. Αυτή η συνταγή βελτιώθηκε καθώς προστέθηκαν αυγά, ξύσμα λεμονιού και γλυκάνισο ή ρούμι.

Η παρασκευή του «sobao» εξελίχθηκε σημαντικά όταν η ζύμη ψωμιού αντικαταστάθηκε από σιτάλευρο καλής ποιότητας και μεταβλήθηκαν οι αναλογίες των άλλων συστατικών. Ο García Lomas, στο βιβλίο του «Los pasiegos» (1986), αποδίδει τη δημιουργία αυτού του νέου «sobao» («sobao» νέου τύπου) στην μαγείρισσα Eusebia Hernández Martín, στηριζόμενος σε επιστολή ενός από τους γιούς της, στην οποία περιέχονται οι εξής πληροφορίες: «Ήξερα φυσικά ότι πριν αποβιώσει η μητέρα μου είχε επινοήσει το “sobao” όπως το γνωρίζουμε σήμερα, δηλαδή φτιαγμένο με αλεύρι, έχοντας εμπνευστεί από την παλιά συνταγή με ζύμη ψωμιού, το 1896 περίπου, εποχή κατά την οποία συνεζεύχθη τον πατέρα μου, Joaquín Laso: Ήταν τότε 19 ετών και απεβίωσε στην Vega το 1902, σε ηλικία 25 ετών, αφήνοντας πίσω τέσσερα παιδιά —τρεις γιούς και μια θυγατέρα— εκ των οποίων ήμουν ο πρωτότοκος (γεννήθηκε το 1897)».

Πρέπει τέλος να σημειωθεί ότι ο J. Calderón Escalada, σε μελέτη που πραγματοποιήθηκε το 1946 για τις λέξεις που δεν έχουν περιληφθεί στο λεξικό της ισπανικής γλώσσας αλλά χρησιμοποιούνται στα υψίπεδα της επαρχίας Santander, καταγράφει τον όρο «sobau» και τον ορίζει ως εξής: «γλυκό παρασκευαζόμενο με αλεύρι, αυγά, ζάχαρη, βούτυρο, που ψήνεται στο φούρνο μέσα σε χαρτί διπλωμένο με ιδιαίτερο τρόπο, το οποίο προσέφερε η νύφη στις φίλες της την ημέρα του γάμου».

Σύγχρονη φήμη: Η μεγάλη εγκυκλοπαίδεια της Cantabria θεωρεί το «sobao» ως προϊόν που ανάγεται «τουλάχιστον στις αρχές του 20ού αιώνα και το οποίο είναι πολύ γνωστό».

Ο Inventario Español de Productos Tradicionales (ισπανικός κατάλογος παραδοσιακών προϊόντων), που εκδίδεται από τον MAPA, αναφέρεται στο «Sobao Pasiiego» ως εξής: είναι «ένα από τα αντιπροσωπευτικότερα προϊόντα της Cantabria, το οποίο αρχικά παρασκευαζόταν στην Vega de Pas και είναι πλέον γνωστό σε όλη την Ισπανία».

Ανθρώπινος παράγοντας

Η ικανότητα και ο επαγγελματισμός των βιοτεχνών συνέβαλαν στο να μην μεταβληθεί με την πάροδο του χρόνου, σε όλη την προστατευόμενη περιοχή, ο τυπικός χαρακτήρας του «Sobao Pasiiego».

Το «Sobao» έχει προκύψει από τη συνένωση του σιταριού, του βούτυρου, των αυγών και της ζάχαρης μετασχηματίζοντάς τα σε ένα έδεσμα που συνδυάζει τα στοιχεία της αγροτικής περιοχής, τα οποία εκπροσωπούνται από το βούτυρο.

Δεσμός μεταξύ της γεωγραφικής περιοχής και των χαρακτηριστικών ή της φήμης του προϊόντος

Ο δεσμός μεταξύ του «Sobao Pasiiego» και της γεωγραφικής περιοχής επεξεργασίας του στηρίζεται ιδίως στη φήμη και τα χαρακτηριστικά που περιγράφονται στο σημείο 4.2 και τα οποία απορρέουν από την παραδοσιακή μέθοδο παρασκευής.

Το «Sobao Pasiago» είναι ένα τυπικό προϊόν της περιοχής του Pas, όπως αποδεικνύεται από πολυάριθμες πηγές, μεταξύ των οποίων αυτές που προαναφέρθηκαν. Ο ανθρώπινος παράγοντας, με την πάροδο του χρόνου, συνέβαλε στο να αποκτήσει το προϊόν φήμη που σφυρηλατήθηκε και μεταβιβάστηκε από γενιά σε γενιά, τεχνογνωσία που ανήκει επομένως στην πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής Pas. Το προϊόν φέρει συνεπώς το όνομα της περιοχής όπου δημιουργήθηκε η φήμη του.

Χάρη στη φήμη και την αναγνώρισή του, ένα προϊόν του οποίου η παρασκευή επί δεκαετίες αποτελούσε έθιμο σε γιορτές και επετείους (γάμοι, γιορτές, πανηγύρια, κ.λπ.) μετατράπηκε σε στυλοβάτη της τοπικής οικονομίας, στην οποία αναλογεί περισσότερο από 90 % της περιφερειακής παραγωγής «sobaos».

Η παραγωγή του «Sobao Pasiago» αναπτύχθηκε και ως εκ τούτου το προϊόν απέκτησε πολύ μεγάλη φήμη, από το δεύτερο μισό του προηγούμενου αιώνα, όταν οι παραγωγοί από τα περίχωρα της Vega de Pas εγκαταστάθηκαν πλησιέστερα στις πιο αναπτυγμένες οδούς επικοινωνίας με στόχο τη βελτίωση της εμπορίας των προϊόντων τους και βρέθηκαν πλησιέστερα στους μεγάλους οικισμούς, με αποτέλεσμα να διευκολύνει το εμπόριο στις κοινότητες αυτές και της μεταφοράς προς άλλες τοποθεσίες της περιοχής.

Εξάλλου, η περιοχή του Pas διακρίνεται παραδοσιακά για τη μεταποίηση γαλακτοκομικών προϊόντων: τυριά, παγωτά, βούτυρο, κλπ. χάρη στις κλιματολογικές συνθήκες που είναι εξαιρετικά ευνοϊκές για την γαλακτοπαραγωγή. Το βούτυρο αποτελεί ακριβώς βασικό συστατικό του «Sobao Pasiago» και αυτό που συμβάλλει με καθοριστικό τρόπο στην ιδιαιτερότητά του και το διαφοροποιεί από τα παρεμφερή προϊόντα ζαχαροπλαστικής που περιέχουν άλλες λιπαρές ύλες όπως η μαργαρίνη. Το στοιχείο αυτό αποτελεί επίσης συμβολή της γεωγραφικής περιοχής στη φήμη και την ιδιαιτερότητα του «Sobao Pasiago».

Η αναγνώριση και φήμη του «Sobao Pasiago» προκύπτει από έρευνα που έγινε πρόσφατα μεταξύ καταναλωτών από διάφορες περιοχές της Ισπανίας, σύμφωνα με την οποία εννέα στους δέκα ερωτηθέντες γνωρίζουν το προϊόν, ενώ σε ποσοστό μεγαλύτερο από 73 % αναφέρουν ότι είναι πολύ φημισμένο. Εξάλλου, η προέλευσή του είναι πολύ γνωστή· πράγματι, περισσότερο από 80 % των ερωτηθέντων γνωρίζουν ότι προέρχεται από την Cantabria και, παρόλο που η περιοχή του Pas είναι μικρή, σε ποσοστό μεγαλύτερο από 35 % το εντοπίζουν σε αυτή.

4.7. Οργανισμός ελέγχου

Όνομα: Oficina de Calidad Alimentaria de Cantabria (ODECA)
Διεύθυνση: C/Héroes del 2 de Mayo, 27
39600 Muriedas (Cantabria)
ESPAÑA
Τηλ. +34 942 26 98 55
Φαξ +34 942 26 98 56
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: odec@odeca.es
Φύση και χαρακτηριστικά: δημόσιος οργανισμός.

4.8. Επισήμανση:

Εκτός από τις υποχρεωτικές ενδείξεις που προβλέπει η γενική νομοθεσία, στην επισήμανση πρέπει να περιλαμβάνονται τα εξής:

- το όνομα της γεωγραφικής ένδειξης: «Sobao Pasiago»,
- η ένδειξη «Indicación Geográfica Protegida» (Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη) ή «IGP» (ΠΓΕ).

Οι ενδείξεις αυτές πρέπει να είναι συγκεντρωμένες στο ίδιο οπτικό πεδίο και να αναγράφονται με χαρακτηριστικές εμφανείς, ευανάγνωστους, ανεξίτηλους και μεγαλύτερους από αυτούς των άλλων ενδείξεων που εμφανίζονται στην ετικέτα.

Τα ακόλουθα στοιχεία πρέπει επίσης να αναφέρονται στην ίδια ετικέτα ή σε συμπληρωματική ετικέτα (η οποία έχει προηγουμένως εγκριθεί από τον οργανισμό ελέγχου), χωρίς να αποκρύπτουν την ετικέτα που προβλέπεται από την γενική νομοθεσία:

- ο λογότυπος ταυτοποίησης της γεωγραφικής ένδειξης,
- η αριθμηση ελέγχου που παρέχεται από τον οργανισμό ελέγχου,
- το όνομα του οργανισμού ελέγχου.

ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ

Διορθωτικό στην πρόσκληση για την υποβολή παρατηρήσεων κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 παράγραφος 2 του μέρους I του πρωτοκόλλου 3 της συμφωνίας μεταξύ των κρατών ΕΖΕΣ για τη σύσταση Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου σχετικά με κρατική ενίσχυση όσον αφορά τη φορολόγηση των εταιρειών εξαρτημένης ασφάλισης στο Λιχτενστάιν

(Το παρόν κείμενο ακυρώνει και αντικαθιστά το κείμενο που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης C 72 της 26ης Μαρτίου 2009, σ. 50)

(2009/C 75/16)

«Πρόσκληση για την υποβολή παρατηρήσεων κατ'εφαρμογή του άρθρου 1 παράγραφος 2 του μέρους I του πρωτοκόλλου 3 της συμφωνίας μεταξύ των κρατών ΕΖΕΣ για τη σύσταση Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου σχετικά με κρατική ενίσχυση όσον αφορά τη φορολόγηση των εταιρειών εξαρτημένης ασφάλισης στο Λιχτενστάιν

Με την απόφαση αριθ. 620/08/COL της 24ης Σεπτεμβρίου 2008, που αναδημοσιεύεται στην αυθεντική γλώσσα στις σελίδες που ακολουθούν την παρούσα περίληψη, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ κίνησε τη διαδικασία του άρθρου 1 παράγραφος 2 του μέρους I του πρωτοκόλλου 3 της συμφωνίας μεταξύ των κρατών της ΕΖΕΣ για τη σύσταση Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου. Οι αρχές του Λιχτενστάιν ενημερώθηκαν με αντίγραφο της απόφασης.

Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ καλεί τα κράτη της ΕΖΕΣ, τα κράτη μέλη της ΕΕ και τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με το εν λόγω μέτρο εντός ενός μηνός από τη δημοσίευση της παρούσας ανακοίνωσης στην ακόλουθη διεύθυνση:

EFTA Surveillance Authority
Registry
Rue Belliard 35
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Οι παρατηρήσεις αυτές θα κοινοποιηθούν στις αρχές του Λιχτενστάιν. Το απόρρητο της ταυτότητας του ενδιαφερόμενου μέρους που υποβάλλει τις παρατηρήσεις μπορεί να ζητηθεί γραπτώς, με μνεία των σχετικών λόγων.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η υπόθεση κινήθηκε από την Αρχή που απέστειλε αίτημα παροχής πληροφοριών στις αρχές του Λιχτενστάιν στις 14 Μαρτίου 2007.

Δυνάμει του νόμου της 18ης Δεκεμβρίου 1997 για την τροποποίηση του νόμου περί φορολογίας του Λιχτενστάιν⁽¹⁾, οι αρχές του Λιχτενστάιν καθόρισαν ειδικό φορολογικό καθεστώς που εφαρμόζεται στις εταιρείες εξαρτημένης ασφάλισης.

Σύμφωνα με το άρθρο 82α παράγραφος 1 του νόμου περί φορολογίας, οι εταιρείες εξαρτημένης ασφάλισης καταβάλλουν φόρο κεφαλαίου 1 % στα ίδια κεφάλαια εταιρειών. Για το κεφάλαιο που υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια, ο φορολογικός συντελεστής μειώνεται στο 0,75 % και για το κεφάλαιο που υπερβαίνει τα 100 εκατομμύρια στο 0,5 %. Ο κανονικός φορολογικός συντελεστής κεφαλαίου είναι 2 %.

Σύμφωνα με το άρθρο 82α σε συνδυασμό με το άρθρο 73 του νόμου οι εταιρείες εξαρτημένης ασφάλισης δεν καταβάλλουν φόρο εισοδήματος.

Επιπλέον, δυνάμει του άρθρου 88δ παράγραφος 3 του νόμου περί φορολογίας, μετοχές ή τμήματα των εταιρειών εξαρτημένης ασφάλισης απαλλάσσονται από την καταβολή του φόρου επί τοκομεριδίων, που κανονικά ανέρχεται σε 4 %.

Στην προκαταρκτική εκτίμηση της αρχής, οι εταιρείες εξαρτημένης ασφάλισης είναι επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ. Παρέχουν υπηρεσίες σε μία εταιρεία ή σε μία ειδικά περιορισμένη ομάδα εταιρειών. Η παροχή ασφαλιστικής κάλυψης είναι μια υπηρεσία, η οποία, καταρχήν, αποτελεί οικονομική δραστηριότητα. Μια εταιρεία εξαρτημένης ασφάλισης κανονικά κερδίζει έσοδα για τις υπηρεσίες που παρέχει και εάν η υπηρεσία αυτή χορηγείται μόνο σε έναν πελάτη ή σε μία περιορισμένη ομάδα πελατών αυτό δεν σημαίνει ότι δεν εξακολουθεί να αποτελεί οικονομική δραστηριότητα.

⁽¹⁾ Νόμος της 18ης Δεκεμβρίου 1997 για την τροποποίηση του νόμου περί φορολογίας του Λιχτενστάιν, Law Gazette 1998 αριθ. 36.

Η απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος και ο μειωμένος φόρος κεφαλαίου πληρούν επίσης, στην προκαταρκτική εκτίμηση της αρχής, τους άλλους όρους σύμφωνα με τους οποίους χαρακτηρίζονται ως κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ.

Η πλήρης ή η ολική απαλλαγή από τους φόρους συνεπάγεται μείωση των κρατικών πόρων. Παρέχονται πλεονεκτήματα στις εταιρείες εφόσον απαλλάσσονται από δαπάνες που κανονικά επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό τους. Οι επιλέξιμες εταιρείες παρέχουν υπηρεσίες που αποτελούν αντικείμενο συναλλαγών μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών της συμφωνίας ΕΟΧ και, επομένως, είναι ανοιχτές στο διασυνοριακό ανταγωνισμό. Τα μέτρα είναι επιλεκτικά εφόσον εφαρμόζονται μόνο σε μία περιορισμένη ομάδα επιχειρήσεων. Η αρχή δεν θεωρεί ότι η επιλεκτικότητα αυτή αντιπροσωπεύει την εγγενή λογική του φορολογικού συστήματος.

Παρόμοια επιχειρηματολογία με την ανωτέρω εφαρμόζεται και για το φόρο επί τοκομεριδίων. Υπάρχει, ωστόσο, μία διαφορά που προέρχεται από το γεγονός ότι ο φόρος επί τοκομεριδίων αποτελεί παρακράτηση φόρου. Η απαλλαγή από το φόρο τοκομεριδίων παρέχει, επομένως, πλεονεκτήματα στους ιδιοκτήτες των εταιρειών εξαρτημένης ασφάλισης που κανονικά είναι μεγάλες επιχειρήσεις. Αυτά τα είδη των επιχειρήσεων θα είναι, επομένως, οι άμεσοι δικαιούχοι του μέσου ενίσχυσης. Επιπλέον, οι εταιρείες εξαρτημένης ασφάλισης μπορεί να θεωρεί ότι θα επωφεληθούν εμμέσως από την απαλλαγή από το φόρο επί τοκομεριδίων, θα γίνουν πιο ελκυστικές για τους επενδυτές και το μέτρο θα διευκολύνει την πρόσβαση στο κεφάλαιο.

Τα μέτρα στήριξης που εμπίπτουν στο άρθρο 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ γενικώς δεν συμβιβάζονται με τη λειτουργία της συμφωνίας ΕΟΧ, εκτός εάν πληρούν τις προϋποθέσεις για την παροχή παρέκκλισης που προβλέπεται στο άρθρο 61 παράγραφο 2 και 3 της συμφωνίας ΕΟΧ. Στην προκαταρκτική εκτίμηση της Αρχής, καμία από τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις αυτές δεν φαίνεται να εφαρμόζεται στη φορολόγηση των εταιρειών εξαρτημένης ασφάλισης στο Λιχτενστάιν. Αφού τα μέτρα άρχισαν να ισχύουν μετά την προσχώρηση του Λιχτενστάιν στη συμφωνία ΕΟΧ, οποιαδήποτε ασυμβίβαστη ενίσχυση θα πρέπει κανονικά να ανακτηθεί.

Συμπέρασμα

Βάσει των προηγηθεισών αιτιολογικών σκέψεων, η αρχή αποφάσισε να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 2 της συμφωνίας ΕΟΧ. Τα ενδιαφερόμενα μέρη καλούνται να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους εντός ενός μηνός από τη δημοσίευση της εν λόγω απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

EFTA SURVEILLANCE AUTHORITY DECISION

No 620/08/COL

of 24 September 2008

to initiate the procedure provided for in Article 1(2) in Part I of Protocol 3 to the Surveillance and Court Agreement with regard to the taxation of captive insurance companies according to the Liechtenstein Tax Act

(Liechtenstein)

THE EFTA SURVEILLANCE AUTHORITY ⁽¹⁾,

Having regard to the Agreement on the European Economic Area ⁽²⁾, in particular to Article 61 to 63 and Protocol 26 thereof,

Having regard to the Agreement between the EFTA States on the Establishment of a Surveillance Authority and a Court of Justice ⁽³⁾, in particular to Article 24 thereof,

Having regard to Article 1(2) of Part I and Article 4(4) and 6 of Part II of Protocol 3 to the Surveillance and Court Agreement ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Hereinafter referred to as the Authority.

⁽²⁾ Hereinafter referred to as "the EEA Agreement".

⁽³⁾ Hereinafter referred to as "the Surveillance and Court Agreement".

⁽⁴⁾ Hereinafter referred to as "Protocol 3".

Having regard to the Authority's Guidelines ⁽¹⁾ on the application and interpretation of Articles 61 and 62 of the EEA Agreement, and in particular the chapter dealing with the application of State aid rules to measures relating to direct business taxation ⁽²⁾,

Having regard to the Authority's Decision of 14 July 2004 on the implementing provisions referred to under Article 27 of Part II of Protocol 3 ⁽³⁾,

Whereas:

I. FACTS

1. Procedure

By letter dated 14 March 2007 (Event No 393563), the Authority sent a request for information to the Liechtenstein authorities, inquiring about various tax derogations for certain company types under the Liechtenstein Tax Act. The Liechtenstein authorities replied by letter dated 30 May 2007 (Event No 423398).

By letter dated 12 July 2007 (Event No 428102), the Authority requested more information. In this letter the Authority also informed the Liechtenstein authorities that if the Authority found that the preferential taxation in favour of captive insurance companies constituted State aid within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement, this aid might constitute unlawful aid within the meaning of Article 1(f) in Part II of Protocol 3. The Authority informed the Liechtenstein authorities that unlawful aid might be subject to recovery according to Article 14 in Part II of Protocol 3.

The Liechtenstein authorities provided a response by letter dated 29 August 2007 (Event No 437041). On 31 October 2007, the case was discussed by the Authority and the Liechtenstein authorities. The Liechtenstein authorities submitted further information by letter dated 3 December 2007 (Event No 456325). The Liechtenstein authorities presented further information in another meeting with the Authority on 18 December. The Authority requested further information on 20 December 2007 (Event No 458438). The Liechtenstein authorities responded by letter dated 1 February 2008 (Event No 463410). Further clarifications were submitted by the Liechtenstein authorities by email.

2. Scope of this decision

The current investigation only concerns the treatment of captive insurance companies under the Liechtenstein Tax Act (*Gesetz über die Landes- und Gemeindesteuern*, hereinafter: "the Tax Act") ⁽⁴⁾. Other tax measures referred to by the Authority in its letter of 14 March 2007 are not covered by the present procedure.

3. Description of the Liechtenstein taxes on companies

3.1. General provisions

3.1.1. Income and capital tax

Part 4, heading A — The company taxes ("*Die Gesellschaftssteuern*") — Sections 73 to 81 of the Tax Act comprises two taxes relating to companies:

— a business **income tax** (*Ertragssteuer*). According to Section 77 of the Tax Act this tax is assessed on the entire annual net income. Taxable net income is the entire revenues minus company expenditures (including write-offs and other provisions). The income tax rate depends on the ratio of net income to taxable capital and lies between 7,5 % and 15 % ⁽⁵⁾. This tax rate may be increased by 1 percentage point to, at most, 5 percentage points depending on the relation between dividends and taxable capital. The maximum income tax is therefore 20 %,

⁽¹⁾ Guidelines on the application and interpretation of Articles 61 and 62 of the EEA Agreement and Article 1 of Protocol 3, adopted and issued by the Authority on 19 January 1994, published in the *Official Journal of the European Union* (hereinafter referred to as OJ L 231, 3.9.1994, p. 1) and EEA Supplement No 32 of 3 September 1994, p. 1. Hereinafter referred to as the State Aid Guidelines. The updated version of the State Aid Guidelines is published on the Authority's website:
<http://www.eftasurv.int/fieldswork/fieldstateaid/guidelines/>

⁽²⁾ This Chapter was introduced with Authority's Decision No 149/99/COL of 30 June 1999, published in OJ L 137, 8.6.2000, p. 26 and EEA Supplement No 26 of 8 June 2000, p. 11.

⁽³⁾ Decision 195/04/COL of 14 July 2004 published in OJ C 139, 25.5.2006, p. 57 and EEA Supplement No 26 of 25 May 2006, p. 1 as amended by Decision 319/05/COL of 14 December 2005 published in OJ C 286, 23.11.2006, p. 9 and EEA Supplement No 57 of 23 November 2006, p. 31.

⁽⁴⁾ Liechtensteinisches Landesgesetzblatt 1961, Nr. 7, with subsequent amendments.

⁽⁵⁾ The net profit is set in relation to the taxable capital. The tax rate is then set at half the percentage which the net profit constitutes of the taxable capital. However, there is a minimum level of 7,5 % and a maximum ceiling of 15 %, see Section 79(2) of the Tax Act.

- a **capital tax** (*Kapitalsteuer*). According to Section 76 of the Tax Act the basis for this tax is the paid-up capital stock, joint stock, share capital, or initial capital as well as the reserves of the company constituting company equity. Taxes are assessed at the end of the company's business year (generally on 31 December). The tax rate for the capital tax is 2 %.

Pursuant to Section 73 of the Tax Act, legal persons operating commercial businesses in Liechtenstein pay income and capital taxes. Foreign companies operating a branch in Liechtenstein are also subject to the income and capital tax, see Section 73(e) of the Tax Act.

3.1.2. Coupon tax

Part 5 of the Tax Act concerns the so-called **coupon tax**. According to Section 88(a)(1) of the Tax Act, Liechtenstein levies a tax on coupons. Further details are given in Section 88(b)-(e). The coupon tax is levied on the coupons of securities (or documents equal to securities) issued by "a national". This notion covers any person who has the place of residence, domicile or statutory seat in Liechtenstein. It also covers undertakings that are registered in the public register of Liechtenstein.

The coupon tax applies to companies the capital of which is divided into shares, and it is levied at the rate of 4 % on any distribution of dividends or profit shares (including distributions in the form of shares).

The coupon tax is a withholding tax, which falls on the investor as the ultimate tax payer (*Steuerträger*), but is withheld on the level of the company. According to Section 88(i) of the Tax Act, the person liable to pay for a coupon is liable to pay the tax ⁽¹⁾. Section 88(k) of the Tax Act stipulates that the sum paid out for a coupon must be reduced by the amount of the tax levied on such coupons ⁽²⁾. Thus, as the Liechtenstein authorities have confirmed, ultimately it is the investor entitled to payment of the coupon tax the one bearing the financial burden of the tax.

3.2. Special tax provisions concerning captive insurance companies

3.2.1. The introduction of specific legislation on captive insurance companies

By virtue of Act of 18 December 1997 on the amendment of the Liechtenstein Tax Act ⁽³⁾, the Liechtenstein authorities introduced special tax rules applicable to captive insurance companies. Section 82(a) and 88(d)(3) were introduced into the Tax Act with effect from 1998 onward and still apply today. The Liechtenstein authorities have stated that the provision was introduced in order to establish and develop the captive insurance sector as a new field of economic activity in Liechtenstein.

Captive insurance companies are however not defined in the Tax Act. There is a reference in Article 82(a) according to which captive insurance companies are "[i]nsurance companies in accordance with the definition of the Insurance Supervision Law, which exclusively engage in captive insurance (*"Eigenversicherung"*)". In general, the notion of a captive insurer describes a subsidiary company formed to insure or reinsure the risks of its parent and or associated group companies. According to Article 2(b) of Directive 2005/68/EC, the so-called Reinsurance Directive ⁽⁴⁾, "captive reinsurance undertaking means a reinsurance undertaking owned either by a financial undertaking other than an insurance or a reinsurance undertaking or a group of insurance or reinsurance undertakings to which Directive 98/78/EC applies, or by a non-financial undertaking, the purpose of which is to provide reinsurance cover exclusively for the risks of the undertaking or undertakings to which it belongs or of an undertaking or undertakings of the group of which the captive reinsurance undertaking is a member."

According to the Liechtenstein authorities, approximately 13 captive insurance companies have profited from the specific tax regime. Currently, 11 out of these 13 companies still fall under Section 82(a) of the Tax Act.

3.2.2. Income and capital tax

Part 4, heading B of the Tax Act — Special company taxes (*"Besondere Gesellschaftssteuern"*) — Sections 82 to 88 of the Tax Act contains special tax provisions for certain company forms such as insurance companies, holding companies, domiciliary companies and investment undertakings. Section 82(a) of the Tax Act refers to captive insurance companies.

⁽¹⁾ Article 88(i) of the Tax Act reads: "[s]teuerpflichtig ist der Schuldner des Coupons oder der steuerbaren Leistung".

⁽²⁾ Article 88(k) of the Tax Act reads: "Der Betrag, mit dem der Coupon eingelöst wird, oder die steuerbare Leistung ist bei der Auszahlung, Überweisung, Gutschrift oder Verrechnung ohne Rücksicht auf die Person des Gläubigers um die Steuer zu kürzen."

⁽³⁾ By virtue of Act of 18 December 1997 on the amendment of the Liechtenstein Tax Act, Law Gazette 1998, No 36.

⁽⁴⁾ Incorporated into the EEA Agreement by OJ Decision No 59/2006 of 2 June 2006. It entered into force on 1 June 2007.

Pursuant to Article 82(a) paragraph 1 of the Tax Act, “[i]nsurance companies in accordance with the definition of the Insurance Supervision Law, which exclusively engage in captive insurance (“Eigenversicherung”), pay a capital tax of 1 ‰ on the company’s own capital, cf. Section 82(a)(1) of the Tax Act. For the capital exceeding 50 million the tax rate is reduced to 0,75 ‰ and for the capital in excess of 100 million to 0,5 ‰”⁽¹⁾.

In other words, instead of paying the normal 2 ‰ capital tax, captive insurance companies are only obliged to pay 1 ‰ hereof, and this rate is even further reduced for amounts exceeding CHF 50 and CHF 100 million.

By virtue of paragraph 2 of Article 82(a) of the Tax Act, insurance companies which engage in captive insurance and ordinary insurance activities for third parties are nevertheless liable to regular capital and income tax according to Sections 73 to 81 of the Tax Act for that part of their activities which concerns third party insurance.

As Article 82(a) of the Tax Act constitutes a *lex specialis* with respect to Article 73 of the same Act, it can *a contrario* be concluded that captive insurance companies do not pay income tax⁽²⁾.

In conclusion, captive insurance companies only pay a reduced capital tax as described in Section 82(a)(1) of the Tax Act and no income tax.

3.2.3. Coupon tax

By virtue of Article 88(d)(3) of the Tax Act, shares or parts of captive insurance companies are exempted from payment of the coupon tax.

4. Comments by the Liechtenstein authorities

The Liechtenstein authorities underline that captive insurance companies as such do not profit from the tax exemption. The tax exemptions only apply to those parts of the insurance companies dealing with the captive insurance. In contrast, income and capital tax are fully levied for the part which concerns third party insurance.

From that, the Liechtenstein authorities draw the following conclusions: Firstly, that a captive insurance company is not a financial vehicle designed to generate profits, but is limited to managing internal risks. For that reason, the captive insurance company does not exercise any economic activity and does not constitute an undertaking within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement. There is no market for captive insurance companies as this kind of activity can only be offered to the respective parent and its group members.

Secondly, no advantage would be involved as the activity is limited to the administration of risks and holding funds. Third, in certain countries — like Germany — the income generated by a captive insurance company is taxed at the level of the parent company. In other words, if the company was also taxed in Liechtenstein, there would be a double taxation problem, so the non-taxation in Liechtenstein does not lead to an advantage. It is further argued that the taxation of captive insurance companies is a result of the nature and general scheme of Liechtenstein taxation. The generation of profits is not the primary objective of captive insurance companies. The Liechtenstein authorities also point to EU Member States which offer a favourable regulatory environment for captive insurance companies.

Fourthly, the tax benefits are not selective as there is no preferential treatment of undertakings which find themselves in a comparable factual and legal situation with others. In the view of the Liechtenstein authorities captive insurance activities cannot be compared to the activities of other insurance companies.

In any event, there would be no distortion of competition as the captive insurance companies do not compete with other insurers for business. Article 5(1) of the EU Merger Regulation establishes that intra group turnover must not be taken into account in assessing whether a transaction reaches a Community dimension. In the opinion of the government, this illustrates that internal transactions do not affect competition.

⁽¹⁾ Translation made by the services of the Authority.

⁽²⁾ See also letter of 30 May 2007 from the Liechtenstein authorities.

II. ASSESSMENT

1. The presence of State aid

Article 61(1) of the EEA Agreement reads as follows:

“Save as otherwise provided in this Agreement, any aid granted by EC Member States, EFTA States or through State resources in any form whatsoever which distorts or threatens to distort competition by favouring certain undertakings or the production of certain goods shall, in so far as it affects trade between Contracting Parties, be incompatible with the functioning of this Agreement.”

1.1. Income and capital tax

1.1.1. Presence of State resources

The aid measures must be granted by the State or through State resources.

Whereas the capital tax rate in Liechtenstein is currently set at 2 %, captive insurance companies are subject to a reduced capital tax of 1 % (0,75 % for the capital exceeding CHF 50 million and 0,5 % for the capital in excess of CHF 100 million). Moreover, captive insurance companies are further fully exempted from payment of income tax.

The granting of a full or partial tax exemption involves a loss of tax revenues for the State which is equivalent to consumption of State resources in the form of fiscal (tax) expenditure ⁽¹⁾. The State in Liechtenstein foregoes revenues corresponding to the non-payment of income tax and the payment of a reduced capital tax rate.

For these reasons, the Authority considers that the special provisions on income and capital tax applicable to captive insurance companies are granted through State resources.

1.1.2. Favouring certain undertakings or the production of certain goods

1.1.2.1. Undertaking

According to the European Court of Justice, the notion of an undertaking in the sense of Article 87 EC, which corresponds to Article 61(1) of the EEA Agreement, encompasses “every entity engaged in an economic activity, regardless of the legal status of the entity and the way in which it is financed” ⁽²⁾. Even economic activities without profit motives can constitute economic activities where the entities carrying out the activity are competing with other profit seeking undertakings ⁽³⁾.

In general, captive insurance companies provide various kinds of insurance services to a limited and defined group of entities seeking insurance coverage and not to the public at large. They are in this sense “captive”. Often there may be a large corporation that establishes such a company to provide it with insurance coverage instead of alternatively requesting insurance on the general market for such services. In addition to provide insurance for the parent company the captive insurer may also provide insurance to other undertakings in the same company group. It may also provide insurance to undertakings which are not in the same ownership group but which are affiliated for example through a vertical relationship. It may also be that various independent undertakings go together and establish a captive insurance company. This could be the case for example for various cooperative undertakings, housing associations or companies in the same branch of industry seeking insurance coverage for certain specific risks.

For their services the captive insurance companies would need to charge premiums, establish an adequate capital base, fulfil solvency requirements and other requirements according to EEA and national legislation. In their business activity they would, as other insurance companies, seek reinsurance or they may themselves be reinsurance undertakings.

⁽¹⁾ See point 3(3) on the Authority’s State Aid Guidelines to Business Taxation.

⁽²⁾ Joined Cases C-180/98 to C-184/98 Pavlow [2000] ECR I-6451, paragraph 75.

⁽³⁾ Case C-222/04 Cassa di Risparmio di Firenze SpA [2006] ECR I-289 paragraph 123; see also Commission Decision of 16 September 1997 on State aid for Gemeinnützige Abfallverwertung GmbH (OJ L 159, 3.6.1998, p. 58).

In its decision on an aid scheme for captive insurance companies in Åland, the Commission took the view that captive insurance companies were offsetting the risks on the insurance market through internal reinsurance. In that respect, reinsurance of subsidiaries did not constitute a separate insurance market since subsidiaries could normally be insured by other companies operating on the open market. ⁽¹⁾ Liechtenstein has not pointed to factual differences compared to the situation in Finland, but merely argues that the Commission is wrong in its assessment.

Providing insurance is a service, which in principle is an economic activity. Even in cases where a captive insurance company only offers its insurance services against remuneration to a parent company, in which case the service is not delivered on an open market, the service in question would still be a financial service. A captive insurance company is set up as any other company and would normally charge for the services it provides. A captive insurance company would thus earn an income for services it provides which is an element that indicates that the activity is of an economic nature.

The company deciding to buy its services from a captive insurance company would presumably only do so if that is more economically advantageous than buying the service from other insurance companies. The captive insurance company is therefore subject to competitive pressure from the market in its delivery of its services since, if its prices would increase, the buyer of the service would turn elsewhere for the procurement of the service. The fact that the service may, in many cases, be delivered to only one customer does not remove it from being an economic activity provided on a market. Many companies in different markets have only one buyer of its service, which does not mean that they are not undertakings for the purposes of EEA competition law. Services or goods are provided on the market even if the purchaser may be only one.

Moreover, the Liechtenstein authorities have not claimed that Liechtenstein law prohibits a captive insurer to provide services to several different companies belonging to the same group, being in some way affiliated or being completely independent of each other. Indeed, Liechtenstein law does not seem to limit the captive insurance companies to supply its services to only one buyer, the parent company, or for that matter a group of companies receiving the captive services. As far as the Authority understands, the captives insurance companies are free to offer their services to any other company. The only limitation is that for tax purposes, services offered to other entities will be subject to normal taxation. The captive insurance companies are thus free to offer their services on the market, in addition to providing insurance to its parent company or a closed circle of companies. The aid scheme in question therefore benefits undertakings that perform an economic activity in competition on the market.

Finally, the aid may also potentially benefit the groups to which the captive insurance companies belong. Such groups will normally be undertakings.

For these reasons, in the preliminary view of the Authority, captive insurance companies are undertakings in the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement.

1.1.2.2. Advantage

The measure confers the captive insurances falling under Section 82(a) of the Tax Act an advantage by relieving them of charges (non-payment of income tax and only a reduced payment of a capital tax) that would normally be borne from their budgets.

The payment of taxes is an operating cost related to purchases in the normal course of an undertakings' economic activity, which is normally borne by the undertaking itself. In general, a lower rate of taxation than what normally would be due or an exemption from paying taxes confers an advantage on the eligible companies. They are granted an advantage because the operating costs which those undertakings will have to put up with are reduced in accordance with the amount of exempted tax rate.

The preliminary view of the Authority is therefore that the special tax rules applicable to captive insurance companies which fully or partially exempt them from taxes therefore entail the granting of an economic advantage. The same rules could also constitute an advantage to the groups to which they belong.

1.1.2.3. Selectivity

For a measure to be aid it must be selective in that it favours "*certain undertakings or the production of certain goods*".

⁽¹⁾ Commission Decision of 10 July 2002 on the aid scheme implemented by Finland for Åland Islands captive insurance companies, OJ 2002, L 329/22, paragraph 45.

Section 82(a) of the Tax Act lists captive insurance companies as eligible to profit from a lower capital tax rate than the generally applicable rate which other undertakings, including third party insurers, are subject to. Similarly, the captive companies benefit from a full exemption from income tax.

As the Tax Act provides for a further tax reduction for those captive companies which have capital exceeding CHF 50 million or CHF 100 million respectively, an additional tax advantage is granted to larger captive companies.

For these reasons, the Authority preliminary considers that the tax rules in favour of captive insurance companies are materially selective.

A specific tax measure can nevertheless be justified by the logic of the tax system if it is consistent with it ⁽¹⁾. Measures intended partially or wholly to exempt firms in a particular sector from the charges arising from the normal application of the general system may constitute State aid if there is no justification for this exemption on the basis of the nature and logic of the general system ⁽²⁾. Therefore, even if being materially selective, the specific tax rules applicable to captive insurance companies will not be selective in the sense of Article 61(1) of the EEA Agreement if the rule is justified by the nature and general scheme of the Liechtenstein tax system.

For this assessment, the Authority must consider whether the special tax rules applicable to captive insurance companies meet the objectives inherent in the tax system itself, or whether it pursues other objectives not enshrined therein. The Authority must analyse the national tax system of Liechtenstein irrespective of whether captive insurance companies enjoy similar tax advantages in other EEA States.

According to constant case law, it is for the EFTA State that has introduced a differentiation between undertakings in relation to charges to show that it is actually justified by the nature and general scheme of the system in question ⁽³⁾.

The Liechtenstein authorities have stated that this tax concession was introduced in order to establish and develop the captive insurance sector as a new field of economic activity in Liechtenstein. In the view of the Authority, this is an economic purpose not inherent to taxation which therefore does not fall within the logic of a tax system ⁽⁴⁾.

The Liechtenstein authorities have however argued that taxation of captive insurance companies would lead to double taxation of the same earnings. They quote the example of the profits of captive insurance companies being taxed in Germany, which might lead to a double taxation if the same profits were taxed in Liechtenstein.

The avoidance of double taxation is nowhere reflected in the Liechtenstein Tax Act or in the history of its introduction. To the contrary, in the Authority's view, the following aspects indicate that the logic behind the tax exemptions neither has the effect nor the purpose of avoiding double taxation. First, the reduced tax is not limited to situations where a double taxation would occur. Second, the tax is not reduced to zero where the taxation in another State would exceed the normally applicable tax rate in Liechtenstein. Third, the captive insurance companies are partially exempted from the general capital tax in Liechtenstein simply because they carry out their specific services in the given organisational form. Fourth, the particular capital taxation for captives is digressive in nature as the tax rate decreases when the taxable capital exceeds certain thresholds. In the Authority's view, had the purpose of introducing a differentiated taxation for captive insurance companies been to avoid double taxation, digressivity would not seem to be the appropriate tool to achieve such an objective.

At this stage of the procedure, the Authority cannot see that the various tax exemptions can be considered to be inherent in the nature and general scheme of the Liechtenstein tax system. The preliminary view of the Authority is therefore that these measures are selective in the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement.

⁽¹⁾ Case E-6/98 *Norway v EFTA Surveillance Authority*, [1999] EFTA Court Report, p. 76, paragraph 38; Joined Cases E-5/04, E-6/04 and E-7/04 *Fesil and Finnjord, PIL and Others and Norway v EFTA Surveillance Authority*, [2005] EFTA Court Report, p. 117, paragraphs 84-85; Joined Cases T-127/99, T-129/99 and T-148/99 *Territorio Histórico de Alava et al v Commission* [2002] ECR II-1275, paragraph 163, Case C-143/99 *Adria-Wien Pipeline* [2001] ECR I-8365, paragraph 42; Case T-308/00 *Salzgitter v Commission* [2004] ECR II-1933 paragraph 42, Case C-172/03 *Wolfgang Heiser* [2005] ECR I-1627, paragraph 43.

⁽²⁾ Case E-6/98 *Norway v EFTA Surveillance Authority*, cited above, paragraph 38; Joined Cases E-5/04, E-6/04 and E-7/04 *Fesil and Finnjord, PIL and others and Norway v EFTA Surveillance Authority*, cited above, paragraphs 76-89; Case 173/73 *Italy v Commission* [1974] ECR 709, paragraph 16.

⁽³⁾ Case E-6/98 *Norway v EFTA Surveillance Authority*, mentioned above, paragraph 67, Case C-159/01 *Netherlands v Commission*, ECR [2004] I-4461, paragraph 43.

⁽⁴⁾ See for a similar argumentation, Commission Decision of 17 February 2003 on the State aid implemented by the Netherlands for international financing activities paragraph 95.

1.1.3. *Distortion of competition and effect on trade between Contracting Parties*

In order to fall under Article 61(1) of the EEA Agreement, the measure must distort or threaten to distort competition and affect trade between the Contracting Parties.

For a measure to distort competition it is sufficient that the recipient of the aid competes with other undertakings on markets open to competition and that the measure concerned affects intra-Community trade by financially strengthening the position of an undertaking compared with other undertakings competing in intra-Community trade ⁽¹⁾.

The grant of a tax reduction to captive insurance companies strengthens and reinforces their position towards other companies offering insurance services in the European Economic Area. As the Commission pointed out in the above mentioned Åland decision, the insurance market is an open market and companies belonging to a group can normally insure their risks with non-affiliated insurers ⁽²⁾.

Since the insurance services which the eligible companies carry out are activities which are the subject of trade between the Contracting Parties, intra-EEA trade is equally deemed to be affected ⁽³⁾. In addition, trade is deemed to be affected as the measure could also benefit the groups to which the captive insurers belong, which may be active in markets open to cross-border competition.

1.2. **Coupon tax**

1.2.1. *Presence of State resources*

As mentioned above, the aid measures must be granted by the State or through State resources.

The granting of a tax exemption involves a loss of tax revenues for the State which is equivalent to consumption of State resources in the form of fiscal (tax) expenditure ⁽⁴⁾. By exempting shares or parts of captive insurance companies from payment of coupon tax, the State in Liechtenstein foregoes revenues corresponding to the non-payment of coupon taxes.

Thus, the coupon tax exemption is granted through State resources.

1.2.2. *Favouring certain undertakings or the production of certain goods*

First, the aid measure must confer on the beneficiaries advantages that relieve them of charges that are normally borne from their budget. Second, the aid measure must be selective in that it favours "*certain undertakings or the production of certain goods*".

The measure confers the investors in captive insurance companies an advantage by relieving them of charges (non payment of coupon tax) they would normally be subject to. By exempting shares or parts of captive insurance companies from payment of the coupon tax, the Liechtenstein legislation makes it more attractive to invest in captive insurance companies than in other undertakings, where their investments are subject to payment of coupon tax. Therefore, investors in captive insurance companies are granted an advantage. A lower rate of taxation than what normally would be due or an exemption from paying taxes confers an advantage to the undertakings investing in captive insurance companies ⁽⁵⁾.

The preliminary view of the Authority is therefore that the exemption from payment of coupon tax applicable to shares or parts of captive insurance companies entails the granting of an economic advantage to the undertakings owning them.

As mentioned above, this tax exemption also grants an indirect advantage to the captive insurance companies which become more attractive for investors and thus makes capital more easily accessible for the former ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Case T-214/95 *Het Vlaamse Gewest v Commission* [1998] ECR II-717, Case 730/79 *Philip Morris v Commission* [1980] ECR 2671, paragraph 11.

⁽²⁾ Commission Decision of 10 July 2002 on the aid scheme implemented by Finland for Åland Islands captive insurance companies, published on OJ L 329, 5.12.2002, p. 22, paragraphs 44 and 46.

⁽³⁾ Commission Decision of 10 July 2002 on the aid scheme implemented by Finland for Åland Islands captive insurance companies, cited above, paragraph 47.

⁽⁴⁾ See point 3(3) on the Authority's State Aid Guidelines to Business Taxation.

⁽⁵⁾ In case of investors which are private persons, the grant of a tax exemption does not constitute State aid within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement.

⁽⁶⁾ Commission Decision of 21 January 1998 on tax concessions under § 52(8) of the German Income Tax Act, published on OJ L 212, 30.7.1998, p. 50. Case C-156/98 *Germany v Commission* ECR [2000] I-6857, paragraph 26.

Second, the measure is selective since it only concerns undertakings that have created or invested in a captive insurance company as well as the insurance companies themselves. As the European Commission held in its decision regarding the treatment of captive insurance companies in Åland ⁽¹⁾, the creation of this type of companies requires an economic strength and is therefore normally undertaken mainly by large companies or groups of companies. Normally, the group needs to be large enough to generate a turnover that will allow the captive insurance company to generate a high enough turnover to cover the fixed costs and obtain a profit. The measure therefore favours larger companies to the detriment of companies which cannot afford the establishment of captive insurance companies.

For these reasons, the Authority preliminary considers that the exemption from coupon tax on dividends and profit shares from captive insurance companies is materially selective.

As mentioned above, a specific tax measure can nevertheless be justified by the logic of the tax system if it is consistent with it ⁽²⁾.

The arguments presented above in relation to income and capital tax applies equally to the exemption from coupon tax.

At this stage of the procedure, the Authority is therefore of the preliminary opinion that the exemption from payment the coupon tax is selective in the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement.

1.2.3. *Distortion of competition and effect on trade between Contracting Parties*

In order to fall under Article 61(1) of the EEA Agreement, the measure must distort or threaten to distort competition and affect trade between the Contracting Parties.

For a measure to distort competition it is sufficient that the recipient of the aid competes with other undertakings on markets open to competition and that the measure concerned affects intra-Community trade by financially strengthening the position of an undertaking compared with other undertakings competing in intra-Community trade ⁽³⁾.

In addition to the reasons mentioned above under Section II.1.1.3, the Authority notes that the undertakings that own captive insurance companies are normally large companies or groups of companies that naturally compete offering goods and/or services in the European Economic Area.

The Authority's preliminary view is that the exemption from paying a coupon tax distorts competition and has an effect on trade between the Contracting Parties within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement.

1.3. **Conclusion**

Against the background of the above, the Authority is of the preliminary view that the special tax rules applicable to captive insurance companies in Liechtenstein constitute State aid within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement.

2. **Procedural requirements**

Pursuant to Article 1(3) of Part I of Protocol 3, "*the EFTA Surveillance Authority shall be informed, in sufficient time to enable it to submit its comments, of any plans to grant or alter aid. [...] The State concerned shall not put its proposed measures into effect until the procedure has resulted in a final decision*".

The special rules regarding the capital, income and coupon taxes applicable to captive insurance undertakings were introduced into the Tax Act in 1998, i.e. after the entry into force of the EEA Agreement. The Liechtenstein authorities did not notify this amendment of the Tax Act to the Authority. The Authority therefore draws the preliminary conclusion that the Liechtenstein authorities have not respected their obligations pursuant to Article 1(3) of Part I of Protocol 3.

⁽¹⁾ Commission Decision of 10 July 2002 on the aid scheme implemented by Finland for Åland Islands captive insurance companies, published on OJ L 329, 5.12.2002, p. 22.

⁽²⁾ Case E-6/98 Norway v EFTA Surveillance Authority, cited above, paragraph 38; Joined Cases E-5/04, E-6/04 and E-7/04 Fesil and Finnjord, PIL and others and Norway v EFTA Surveillance Authority, cited above, paragraphs 84-85; Joined Cases T-127/99, T-129/99 and T-148/99 Territorio Histórico de Alava et a v Commission [2002] ECR II-1275, paragraph 163, Case C-143/99 Adria-Wien Pipeline [2001] ECR I-8365, paragraph 42; Case T-308/00 Salzgitter v Commission [2004] ECR II-1933 paragraph 42, Case C-172/03 Wolfgang Heiser [2005] ECR I-1627, paragraph 43.

⁽³⁾ Case T-214/95 Het Vlaamse Gewest v Commission [1998] ECR II-717, Case 730/79 Philip Morris v Commission [1980] ECR 2671, paragraph 11.

3. Compatibility of the aid

Support measures caught by Article 61(1) of the EEA Agreement are generally incompatible with the functioning of the EEA Agreement, unless they qualify for a derogation in Article 61(2) or (3) of the EEA Agreement.

The derogation of Article 61(2) is not applicable to the aid in question, which is not designed to achieve any of the aims listed in this provision. Nor does Article 61(3)(a) or Article 61(3)(b) of the EEA Agreement apply to the case at hand.

The aid in question is not linked to any investment in production capital. It just reduces the costs which companies would normally have to bear in the course of pursuing their day-to-day business activities and is consequently to be classified as operating aid. Operating aid is normally not considered suitable to facilitate the development of certain economic activities or of certain regions as provided for in Article 61(3)(c) of the EEA Agreement. Operating aid is only allowed under special circumstances (e.g. for certain types of environmental or regional aid), when the Authority's Guidelines provide for such an exemption. None of these Guidelines apply to the aid in question.

The Authority therefore doubts that the special tax rules applicable to captive insurance companies can be justified under the State aid provisions of the EEA Agreement.

4. Conclusion

Based on the information submitted by the Liechtenstein authorities, the Authority cannot exclude the possibility that the tax rules applicable to captive insurance companies (full exemption from payment of income and coupon tax and partial exemption from payment of capital tax) constitute State aid within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement.

Furthermore, as stated above, the Authority has doubts that these measures can be regarded as compatible under the State aid provisions of the EEA Agreement, in particular Article 61(3)(c) thereof.

Consequently, and in accordance Article 4(4) of Part II of Protocol 3, the Authority is obliged to open the procedure provided for in Article 1(2) of Part I of Protocol 3. The decision to open proceedings is without prejudice to the final decision of the Authority, which may conclude that the measures in question are compatible with the functioning of the EEA Agreement.

In light of the foregoing considerations, the Authority, acting under the procedure laid down in Article 1(2) of Part I of Protocol 3, invites the Liechtenstein authorities to submit their comments within one month of the date of receipt of this Decision.

The Authority further requests the Liechtenstein authorities to provide all documents, information and data needed for assessment of the compatibility of the above-mentioned aid measure, within the same deadline.

It invites the Liechtenstein authorities to forward a copy of this decision to the potential aid recipients of the aid immediately.

The Authority would like to remind the Liechtenstein authorities that, according to Article 14 in Part II of Protocol 3, any incompatible aid unlawfully put at the disposal of the beneficiaries will have to be recovered, unless this recovery would be contrary to the general principal of law. At this stage of the procedure, the Authority considers that neither Liechtenstein nor the beneficiaries of the aid measure under assessment can validly argue the existence of legitimate expectations. According to the case law of the Court of Justice, a diligent trader should himself be able to verify that new aid has been put into effect in accordance with the applicable procedural rules, notably Article 88 EC, corresponding to Article 1 in Part I of Protocol 3 to the Surveillance and Court Agreement. For that reason, the beneficiary of new aid, granted in contravention of that provision, can only in exceptional circumstances claim that he had legitimate expectations barring the repayment of the aid ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Cf. Case C-169/95 Spain v Commission [1997] ECR I-135, paragraph 51; Case C-24/95 Alcan Deutschland [1997] ECR I-1591, paragraph 25; and Case T-55/99 Confederación Española de Transporte de Mercancías (CETM) [2000] ECR II-3207, paragraph 121 to 131.

HAS ADOPTED THIS DECISION:

Article 1

The EFTA Surveillance Authority has decided to open the formal investigation procedure provided for in Article 1(2) of Part I of Protocol 3 against Liechtenstein regarding the tax derogations in favour of captive insurance companies introduced in 1998.

Article 2

The Liechtenstein authorities are invited, pursuant to Article 6(1) of Part II of Protocol 3, to submit their comments on the opening of the formal investigation procedure within one month from the notification of this Decision.

Article 3

This Decision is addressed to the Principality of Liechtenstein.

Article 4

Only the English version is authentic.

Done at Brussels, 24 September 2008.

For the EFTA Surveillance Authority

Per SANDERUD
President

Kurt JAEGER
College Member
